

brå

 Sveriges officiella statistik

Kriminalstatistik

2018

Handlagda brott

Slutlig statistik

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

URN: NBN: SE: BRA-810

© Brottsförebyggande rådet 2019

Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se.

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer.

På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till: tillgangligt@bra.se.

Vid citat eller användande av tabeller, figurer, diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Innehåll

Sammanfattning	5
Huvudresultat för 2018	5
Inledning	8
En reviderad statistik från och med helåret 2014	8
En totalbild av handläggningen av brott	8
Indelningar av de handlagda brotten	9
Lagföringsprocenten och personupplklaringsprocenten	10
Jämförelse med tidigare statistik	11
Tolkning av statistiken	12
Begrepp och definitioner	14
Resultat	16
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott	17
Utredda brott	18
Direktavskrivna brott	19
Handlagda brott med respektive utan misstänkt person	20
Brott med misstänkt person	21
Brott utan misstänkt person	22
Handlagda brott efter anmälningår	23
Redovisning efter beslutstyp	24
Förundersökningsbegränsade brott	24
Personupplklarade brott	25
Personupplklaringsprocent och lagföringsprocent	27
Redovisning efter brottskategori och brottstyp	29
Brottskategorier	29
Brott mot person	30

Stöld- och tillgreppsbrott	45
Bedrägeribrott	49
Skadegörelsebrott	50
Trafikbrott	52
Narkotikabrott	55
Handlagda brott i regionerna	58
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott	58
Handlagda brott med respektive utan misstänkt person	60
Personuppklaringsprocent och lagföringsprocent	61
Redovisning efter brottstyp	64
Beskrivning av statistiken	68
Statistikens ändamål	68
Statistikens innehåll	68
Övergripande indelningsgrunder	69
Kategorier av brott efter beslut	69
Statistiska mått	70
Kategorisering av brott	72
Regional fördelning	72
Insamling och bearbetning	73
Jämförbarhet över tid	73
Påverkan av stora ärenden	73
Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar	84
Bilaga	88
Revideringen inför redovisningsåret 2014	88
Jämförelse över tid	89
Ändring av regionstillhörighet och brottstyp	99

Sammanfattning

Från och med redovisningsåret 2014 publicerar Brå statistik över *handlagda brott*. Den omfattar samtliga anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under referensåret som innebär att handläggningen av brottet avslutas. Det primära ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott och verksamhetsresultat. Statistiken är deskriptiv och ger inga fördjupade förklaringar till ändringar i nivå och struktur över tid.

Nedan sammanfattas huvudresultaten för statistiken avseende referensåret 2018. Där framgår nivåer för året och utvecklingen jämfört med året innan. Notera att tidigare publicerad statistik för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14. Se avsnittet Jämförelser över tid, för mer information.

Huvudresultat för 2018

Handlagda brott

- Under 2018 blev 1,55 miljoner brott handlagda, vilket är en ökning med 33 100 brott, eller 2 procent, jämfört med 2017.
- Majoriteten (84 %) av de handlagda brotten hade anmälts samma år som de handlades, medan 12 procent hade anmälts året innan. Resterande brott (3 %) hade anmälts före 2017.
- En utredning hade bedrivits för drygt hälften (49 %), eller 766 000, av de handlagda brotten, vilket är en marginell minskning med 3 260 brott (–0 %) jämfört med 2017. Av de redovisade brottskategorierna minskade antalet utredda stöld- och tillgreppsbrott, skadegörelsebrott och brott mot person, medan utredda narkotikabrott, trafikbrott och bedrägeribrott ökade i antal. Den största brottskategorin bland de utredda brotten var brott mot person.
- De resterande handlagda brotten (51 %), 788 000 brott, direktavskrevs, vilket är en ökning med 36 400 brott (+5 %) jämfört med 2017. Antalsmässigt var

ökningen störst för direktavskrivna bedrägeribrott. Stöld- och tillgreppsbrott var den enda av de redovisade brottskategorierna som minskade i antal direktavskrivna brott under året. Stöld- och tillgreppsbrott är den största brottskategorin bland de direktavskrivna brotten.

- Andelen utredda brott av samtliga handlagda brott 2018 minskade med 1 procentenhet jämfört med 2017, medan andelen direktavskrivna brott ökade med motsvarande andel (+1 procentenheter).
- Det fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för knappt en tredjedel (31 %), eller 486 000, av de handlagda brotten, vilket innebär en ökning med 20 200 brott (+4 %). Andelen brott med misstänkt person av samtliga handlagda brott ökade med 1 procentenhet jämfört med 2017. Närmare hälften av de handlagda brotten med en skäligen misstänkt person registrerad utgjordes av brott mot person och narkotikabrott.

Förundersökningsbegränsade brott

- Under 2018 fattades beslut om förundersökningsbegränsning för 66 400 brott av de handlagda brotten, vilket är en ökning med 6 530 brott (+11 %) jämfört med 2017. Totalt sett förundersökningsbegränsades 4 procent av samtliga handlagda brott, vilket är samma andel som 2017. De flesta beslut om förundersökningsbegränsning togs efter att en utredning inletts för brottet.
- Den största brottskategorin bland samtliga förundersökningsbegränsade brott var brott mot person, som utgjorde 25 procent. Närmare hälften av dem utgjordes av ärekränkingsbrott, vilket är ett så kallat målsägandebrott som ofta läggs ner enligt reglerna för särskild åtalsprövning.¹

Personuppklarade brott

- Under 2018 personuppklarades 211 000 handlagda brott, vilket är en ökning med 7 800 brott (+4 %) jämfört med 2017. Av de redovisade brottskategorierna ökade antalet personuppklarade brott för brott mot person, bedrägeribrott, trafikbrott och narkotikabrott, medan antalet personuppklarade stöld- och tillgreppsbrott minskade. De personuppklarade skadegörelsebrotten var ungefär lika många som föregående år.
- Antalet brott för vilka åtal väckts ökade med 6 920 brott (+4 %). Det gällde även antalet utfärdade strafförelägganden, som ökade med 611 brott (+2 %), och antalet meddelade åtalsunderlåtelse, som ökade med 275 brott (+2 %).

---

¹ Med målsägandebrott menas att brottet i det flesta fall inte lyder under allmänt åtal, och bara kan utredas om målsägaren själv anmäler och vill driva brottet till åtal. För att en utredning ska inledas krävs dessutom att åtalet bedöms vara påkallat från allmän synpunkt. Om allmänt intresse inte bedöms föreligga, förundersökningsbegränsar åklagaren brottet.

Personuppklaringsprocent och lagföringsprocent

- Personuppklaringsprocenten, som redovisar andelen personuppklarade brott *av samtliga handlagda brott*, uppgick till 14 procent 2018, en oförändrad andel jämfört med 2017.
- Lagföringsprocenten, som redovisar andelen personuppklarade brott *av samtliga utredda brott* (exklusive förundersökningsbegränsade brott), uppgick till 30 procent 2018, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017.

Inledning

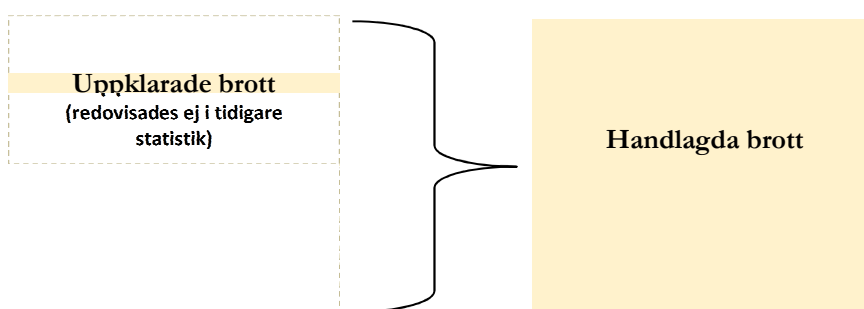
Som ett led i att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i brottsstatistiken, publicerar Brå från och med redovisningsåret 2014 statistik över handlagda brott. Statistiken över handlagda brott är en revidering av statistiken över uppklarade brott och har därmed ersatt denna. Genom revideringen har kvaliteten i statistiken förbättrats i olika avseenden. Ändamålet är dock detsamma, och avser liksom tidigare att ge en översiktlig bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott och tillhandahålla mått på verksamhetsresultat. För mer information, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Från och med 2018 presenteras resultaten i den textade sammanfattningen gällande handläggningen av brott mot person indelat efter kön. Den utökade redovisningen är ett led i myndighetens arbete med att öka integreringen av kön i sammanställningarna av statistik, där så är möjligt.

En reviderad statistik från och med helåret 2014

En totalbild av handläggningen av brott

Statistiken över handlagda brott redovisar från och med helåret 2014 samtliga anmälda brott där ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas har fattats under redovisningsåret. I den tidigare statistiken över uppklarade brott redovisades endast en delmängd av de anmälda brotten där beslut fattats. Utvidgningen av populationen innebär att den nya statistiken ger en mer heltäckande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott, jämfört med den tidigare redovisningen (se figur 1).

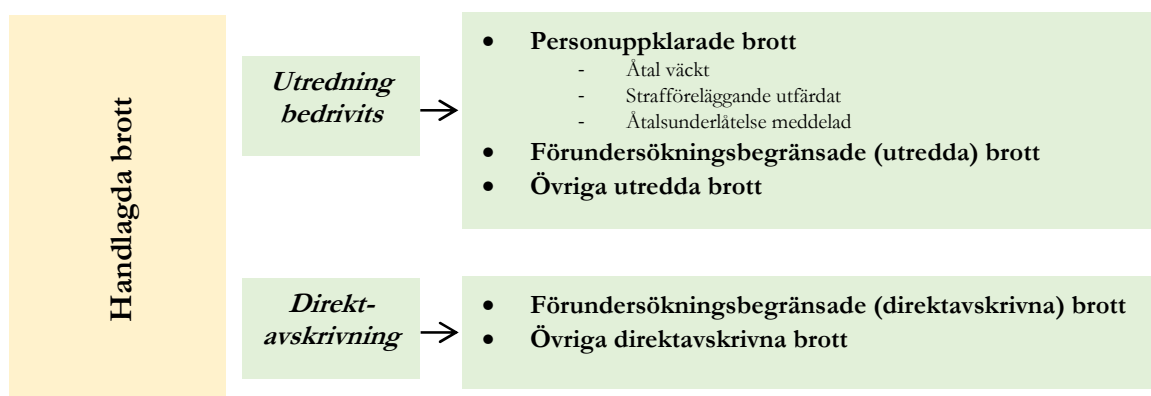
Figur 1. Förhållandet mellan populationerna i statistiken över uppklarade brott respektive handlagda brott. Proportionerna är inte menade att vara exakta.

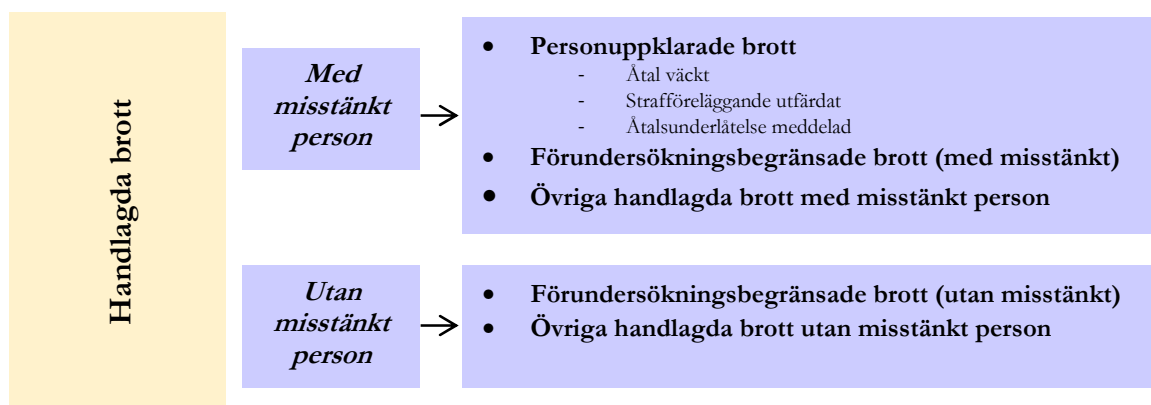
De handlagda brotten är oftast, men inte alltid, anmälda samma år som besluten som avslutar handläggningen fattas. Detta medför att antalet handlagda brott inte är exakt detsamma som antalet anmälda brott under ett redovisningsår. Skillnaden är dock förhållandevis liten (+3 040 handlagda brott år 2018).² Definitionsmässigt skiljer sig de två storheterna åt på så vis att de anmälda brotten kan sägas beskriva ett årligt *inflöde* av brott till polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet, medan de handlagda brotten beskriver ett årligt *utflöde* av anmälda brott från myndigheterna där olika beslut som avslutar handläggningen av brotten har fattats.

Indelningar av de handlagda brotten

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar, dels efter om utredning har bedrivits eller om brottet i stället har direktavskrivits (se figur 2), dels efter om det finns minst en skäligen misstänkt för brottet eller inte (se figur 3). Kategorierna i de två indelningarna är till viss del överlappande, eftersom en utredning kan inledas för ett brott utan att det finns en skäligen misstänkt person registrerad för brottet, och i vissa fall vice versa.

Figur 2. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i utredda brott (där utredning bedrivits) och direktavskrivna brott (utan utredning), samt underliggande grupperingar.

Figur 3. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i brott med misstänkt person och brott utan misstänkt person, samt underliggande grupperingar.

² Siffran anger antalet handlagda brott i förhållande till antalet anmälda brott samma år. Åren dessförinnan, 2016 och 2017, var skillnaden -17 300 respektive +5 630 handlagda brott.

Utöver de övergripande indelningarna grupperas de handlagda brotten efter vilka beslut som fattats om brotten. Om det har fattats beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse grupperas brotten som *personuppklarade brott*, och om det har fattats beslut om förundersökningsbegränsning grupperas de som *förundersökningsbegränsade brott*. Övriga typer av beslut kan inte specificeras av kvalitetsskäl och redovisas samlat i en grupp som benämns *övriga handlagda brott* (för mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll*).

I och med revideringen av statistiken 2014 utgick redovisningsgrupperna uppklarade respektive tekniskt uppklarade brott. Däremot redovisas fortfarande de personuppklarade brotten i statistiken över handlagda brott. Definitionen av personuppklarade brott har dock förändrats något, vilket har medfört en liten nivåhöjning av antalet personuppklarade handlagda brott jämfört med den tidigare statistiken över uppklarade brott. Totalt sett ger definitionsförändringen en ökning med 2 480 personuppklarade brott, eller 1,2 procent för 2018.³ Skillnaden kan dock variera för olika besluts- och brottstyper (se bilaga *Revideringen inför redovisningsåret 2014*).

Nivåskillnaden förklaras av att ett personuppklat brott i statistiken över handlagda brott kan räknas under flera redovisningsperioder, om det fattats flera personuppklarande beslut om brottet och det har skett under olika redovisningsperioder.⁴ För att möjliggöra adekvata jämförelser bakåt i tiden, redovisas antalet personuppklarade brott i nedanstående sammanställning enligt både den nya och den tidigare definitionen. En mer detaljerad redogörelse av skillnaderna i resultatet för de personuppklarade brotten till följd av justeringen ges i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Lagföringsprocenten och personuppklaringsprocenten

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten lagföringsprocent och personuppklaringsprocent. Båda måtten redovisar personuppklarade brott i relation till handlagda brott.

Lagföringsprocenten redovisar de personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten (exklusive utredda brott med beslut om förundersökningsbegränsning).

---

³ För åren 2016 och 2017 gav definitionsförändringen en ökning med 5 250 brott (+2,7 %) respektive 1 680 brott (+0,8 %).

⁴ Om det finns två eller fler misstänkta personer för ett brott och beslut om att lagföra personerna tas under olika år, kommer brottet att räknas med i statistiken som ett personuppklat brott under respektive år.

Uträkning av lagföringsprocenten:

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal utredda brott} - \text{FU-begränsade brott}} \cdot 100 = \text{Lagföringsprocenten}$$

Personupplklaringsprocenten redovisar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott, dvs. både utredda och direktavskrivna brott.

Uträkning av personupplklaringsprocenten (fr.o.m. 2014):

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal handlagda brott}} \cdot 100 = \text{personupplklaringsprocenten}$$

Lagföringsprocenten introducerades i och med revideringen av statistiken inför helåret 2014, medan personupplklaringsprocenten redan redovisades i den tidigare statistiken över upplklarade brott. Utvecklingen för personupplklaringsprocenten går således att redovisa under en längre tidsperiod. Personupplklaringsprocenten påverkas dock av en definitionsändring som innebär att den i och med revideringen redovisar personupplklarade brott i relation till handlagda brott. I den tidigare statistiken definierades den som personupplklarade brott i relation till de anmälda brotten samma år. Förändringen innebär en marginell påverkan på resultatet för personupplklaringsprocenten totalt sett (+0,1 procentenheter 2018). För vissa enskilda brottstyper eller vid jämförelse på regional nivå kan det dock finnas en något större skillnad i resultaten, vilket bör beaktas vid jämförelser med personupplklaringsprocenten före 2014. Se en detaljerad redogörelse av skillnaden mellan definitionerna i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Jämförelse med tidigare statistik

Den revidering som genomfördes inför helåret 2014 har inneburit att flera nya indelningar, grupperingar och mått redovisas i statistiken. Förutom personupplklarade brott och personupplklaringsprocenten är det dock inte möjligt att följa de nya redovisningsgrupperna längre tillbaka i tiden än 2014.

Utvecklingen av antalet personupplklarade brott och personupplklaringsprocenten påverkas i viss mån av de definitionsförändringar som infördes i och med revideringen. För att ge möjlighet till adekvata jämförelser och på sikt kunna analysera definitionsförändringarnas påverkan, har Brå beslutat att under en period redovisa vissa uppgifter enligt både den tidigare och den nya definitionen av antalet personupplklarade brott respektive personupplklaringsprocenten, i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*. Redovisningen görs för samtliga personupplklarade brott och den totala personupplklaringsprocenten, samt indelat efter typ av beslut, brottstyp och region. Den parallella redovisningen av uppgifterna kommer att göras under flera år, till dess att tillräckligt många mätpunkter finns för att kunna följa utvecklingen av

personuppklarade brott och personuppklaringsprocenten enligt de nya definitionerna.

I resultatsammanställningen för antalet personuppklarade brott nedan görs genomgående jämförelser med antalet för ett (1) respektive tio år sedan. Vid jämförelser med föregående år redovisas antalsuppgifter enligt den nya definitionen. Jämförelser över tio år görs enligt den tidigare definitionen, eftersom statistiken enligt den nya definitionen endast finns från och med helåret 2014. En mer detaljerad redogörelse av hur definitionsförändringen påverkar resultaten i statistiken, och inte minst de personuppklarade brotten efter enskilda brottskategorier, ges i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

I resultatsammanställningen av personuppklaringsprocenten görs jämförelser både med närmast föregående år och över en tioårsperiod enligt den nya definitionen. Detta är möjligt eftersom skillnaden mellan den nya och den tidigare definitionen på måttet generellt sett är mycket liten. Om resultatet av personuppklaringsprocenten visar en märkbar skillnad för de två olika definitionerna uppmärksammas detta i texten. Även för personuppklaringsprocenten ges en mer detaljerad redogörelse av definitionsförändringens påverkan i bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över handlagda brott, tänk på följande:

- Handlagda brott redovisar antalet anmälda brott där beslut om brottet har fattats under en redovisningsperiod, oavsett när brottet anmäldes. Om det för ett anmält brott finns flera misstänkta personer registrerade, ger det flera beslut avseende brottet. I det fallet redovisas endast ett av besluten i statistiken över handlagda brott för den aktuella perioden. Om besluten tas under olika redovisningsår kommer de dock att redovisas som ett handlagt brott under respektive redovisningsår som omfattas av besluten.
- De personuppklarade brotten i den nya statistiken är något fler än i den tidigare statistiken. Det beror på att de *anmälda* personuppklarade brotten endast räknas en gång i statistiken, oavsett hur många beslut som fattats avseende brottet. De *handlagda* personuppklarade brotten kan däremot – om flera beslut har fattats om brottet under olika år – redovisas flera gånger i statistiken, men endast en gång per redovisningsperiod. Detta gäller i synnerhet beslut om att väcka åtal, för vilka tiden fram till beslut av naturliga skäl kan vara längre än för andra typer av beslut (t.ex. direktavskrivningar).
- Personuppklaringsprocenten påverkas av förändringar i både antalet handlagda brott och antalet personuppklarade brott, samt av relationen mellan dessa förändringar. Personuppklaringsprocenten kan exempelvis minska trots att antalet personuppklarade brott ökar. Det inträffar om antalet handlagda brott har ökat i större utsträckning än antalet personuppklarade brott.

- Lagföringsprocenten påverkas, i likhet med personupplklaringsprocenten, av förändringar i både antalet personupplklarade brott och antalet utredda brott. Lagföringsprocenten kan exempelvis minska trots att antalet personupplklarade brott ökar. Det inträffar om antalet utredda brott har ökat i större utsträckning än antalet personupplklarade brott.
- Lagföringsprocenten påverkas även av antalet förundersökningsbegränsade brott. Lagföringsprocenten kan exempelvis öka trots att antalet personupplklarade brott inte har ökat. Det inträffar om antalet förundersökningsbegränsade brott ökar i större utsträckning än antalet utredda brott.
- Enstaka ärenden med många brott kan ge upphov till märkbara förändringar i både personupplklarings- och lagföringsprocenten. Effekterna inträder främst när det finns en övervikt av en viss typ av beslut (personupplklarande beslut eller direktavskrivningar). Om besluten följer fördelningen av beslut för samtliga brott, påverkar stora ärenden bara de antalsmässiga nivåerna för brott med olika typer av beslut.
- Nivåerna på personupplklarings- och lagföringsprocenten skiljer sig mellan olika typer av brott, vilket även gäller relationen dem emellan. Skillnaden mellan nivåerna på de två måtten kan vara större för vissa brott och mindre för andra. Det hänger samman med i vilken utsträckning en utredning inleds för brottet och om det finns en skäligen misstänkt. Vissa brottstyper, som butiksstölder, rattfylleribrott och narkotikabrott, där det oftast finns en identifierad misstänkt person redan vid anmälan, både utreds och personupplklas i hög utsträckning. Det ger endast små nivåskillnader mellan personupplklarings- och lagföringsprocenten. För andra brottstyper, till exempel skadegörelsebrott och bostadsinbrott, där det sällan finns en identifierad misstänkt person, och en betydligt lägre andel personupplklas, tenderar skillnaderna mellan måtten att vara större. Det beror på att många brott direktavskrivs och det endast är en mindre andel brott för vilka utredning inleds. När en utredning då inleds är det oftast för att det finns goda möjligheter att personupplklara brottet, och därmed blir nivåskillnaderna mellan de två måtten större.
- Nivåerna på personupplklarings- och lagföringsprocenten kan påverkas på olika sätt av enstaka ärenden med många brott. Om de handlagda brotten i ett stort ärende utreds kan det påverka båda måtten. Men om de handlagda brotten i ett stort ärende direktavskrivs, kan det enbart påverka personupplklaringsprocenten.
- Handläggning av brott som avslutas för att den misstänkta personen är yngre än 15 år räknas inte som personupplklarade brott. Personupplklarade brott är enbart brott där minst en misstänkt person fått beslut om lagföring, och eftersom personer under 15 år inte är straffmyndiga är de inte möjliga att lagföra. Handlagda brott med en registrerad skäligen misstänkt person under 15 år redovisas under *Brott med misstänkt person – Övriga handlagda brott*.

Begrepp och definitioner

I statistiken över handlagda brott används i huvudsak följande begrepp:

- **Handlagda brott** är samtliga anmälda brott för vilka polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet under redovisningsperioden har fattat ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas. Själva brottsanmälan kan ha gjorts samma eller tidigare år. Ett och samma anmälda brott kan, om flera personer är misstänkta för brottet, generera flera beslut. I statistiken redovisas dock brottet endast en gång per redovisningsperiod. Ett av besluten väljs då ut till redovisningen enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, beslut om strafföreläggande, beslut om åtalsunderlåtelse, beslut om förundersökningsbegränsning samt övriga beslut.
- **Utredda brott** är handlagda brott för vilka utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.
- **Direktavskrivna brott** är handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.
- **Brott med misstänkt person** är handlagda brott där minst en person med misstankegraden skäligen misstänkt (eller högre) är registrerad för brottet vid tidpunkten för beslutet.
- **Brott utan misstänkt person** är handlagda brott där det inte finns någon person med misstankegraden skäligen misstänkt (eller högre) registrerad för brottet vid tidpunkten för beslutet. Om det finns personer med en lägre misstankegrad registrerade för brotten, räknas det som ett brott utan misstänkt person.
- **Personupplärade brott** är handlagda brott där ett lagföringsbeslut har fattats om minst en person misstänkt för brottet. Med lagföringsbeslut avses här beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse.
- **Förundersökningsbegränsade brott** är handlagda brott där beslut har fattats om att en förundersökning avseende brottet ska läggas ner eller inte ska inledas. Orsaken är oftast att en person är misstänkt för flera brott, och att polis eller

åklagare bedömer att en fortsatt utredning av det aktuella brottet inte skulle få någon eller endast liten betydelse för en eventuell påföljd. Syftet med denna möjlighet är att skapa förutsättningar för att kunna använda tillgängliga utredningsresurser på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.

- **Övriga handlagda brott** är brott för vilka andra typer av beslut har fattats. De vanligaste besluten är att lägga ner eller att inte inleda en förundersökning, på grund av att spaningsuppslag saknas eller att något spaningsresultat inte uppnåtts. Besluten kan fattas såväl innan som efter det att utredningen inletts samt oavsett om det finns en skäligen misstänkt person eller ej.
- **Personuppklaringsprocent** redovisar antalet personuppklarade brott under en redovisningsperiod i procent av samtliga handlagda brott under samma period.
- **Lagföringsprocent** redovisar antalet personuppklarade brott under en redovisningsperiod i procent av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) under samma period.
- **Kön:** Personens juridiska kön.

För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se kapitlet *Beskrivning av statistiken*.

Resultat

I sammanställningen nedan redovisas huvudresultaten från statistiken över samtliga handlagda brott 2018. Jämförelser bakåt i tiden görs med 2017 och med 2014 (femårig mätperiod) för de indelningar och mått som introducerades i och med revideringen inför helåret 2014. För antalet personupplärade brott samt för personuppläringsprocenten görs jämförelser bakåt i tiden med 2017 och med 2009 (tioårig mätperiod). Vid jämförelser bakåt i tiden ska det noteras att statistiken för åren 2014–2016 korrigerades i samband med publiceringen av handlagda brott 2017 (juni 2018). För mer information om korrigeringen och hur den påverkar statistiken över handlagda brott, se rapporten *Korrigerings av statistik 2013–2016* (www.bra.se/korrigerings).

I sammanställningen redovisas först nivån och strukturen på de handlagda brotten, det vill säga hur de handlagda brotten fördelar sig efter olika indelningar och grupperingar. Sedan redovisas resultaten för personuppläringsprocenten och lagföringsprocenten. Därefter ges en samlad redovisning av de handlagda brotten för olika brottskategorier och ett urval av brottstyper, och slutligen redovisas regionala resultat. Nytt för årets publicering är att vissa resultat gällande handläggningen av *brott mot person* redovisas indelat efter kön. Den utökade redovisningen är ett led i myndighetens arbete med att öka integreringen av kön i sammanställningarna av statistik, där så är möjligt.

Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott⁵

I statistiken delas de handlagda brotten in efter om de varit föremål för utredning eller ej. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

År 2018 handlades 1 550 000 anmälda brott. Jämfört med 2017 ökade antalet handlagda brott med 33 100 brott, vilket är en ökning med 2 procent. Jämfört med 2014 har de handlagda brotten ökat med 104 000 brott (+7 %).⁶

För 49 procent av de handlagda brotten 2018 hade en utredning bedrivits, medan de övriga handlagda brotten (51 %) direktavskrevs. Jämfört med 2017 har andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat med 1 procentenhet vardera. Jämfört med 2014 har andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat med 2 procentenheter vardera. Den vanligaste anledningen till direktavskrivning av brott var att spaningsuppdrag saknades.

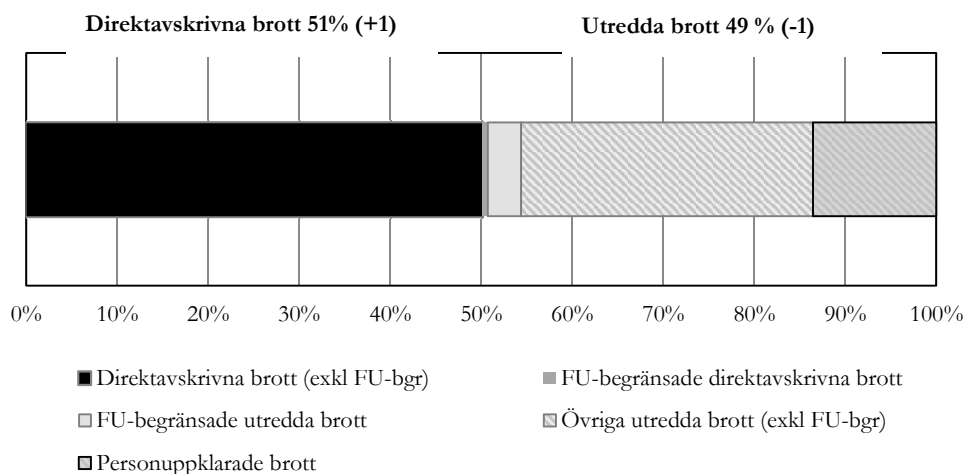
Omkring 14 procent av de handlagda brotten personupplärdades, vilket är oförändrat jämfört med 2017. Ytterligare 4 procent av de handlagda brotten förundersökningsbegränsades, vilket även det är oförändrat jämfört med 2017. För de resterande handlagda brotten togs andra typer av beslut (så kallade övriga beslut).

I figur 4 redovisas samtliga handlagda brott efter den övergripande indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas handlagda brott med beslut som innebär att brottet antingen personupplärdats eller förundersökningsbegränsats, samt utredda brott med andra typer av beslut (så kallade övriga utredda brott).

---

⁵ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

⁶ För exakta sifferuppgifter över nivåer för samtliga brottstyper som redovisas i statistiken, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Figur 4. Samtliga handlagda brott 2018 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 1 550 000 brott).

Fördelningen av handlagda brott 2018 och jämförelse med 2017 (förändring i procentenheter):

Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personupplklarade brott
50 % (+1)	1 % (±0)	4 % (±0)	32 % (-2)	14 % (±0)

Utredda brott

Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

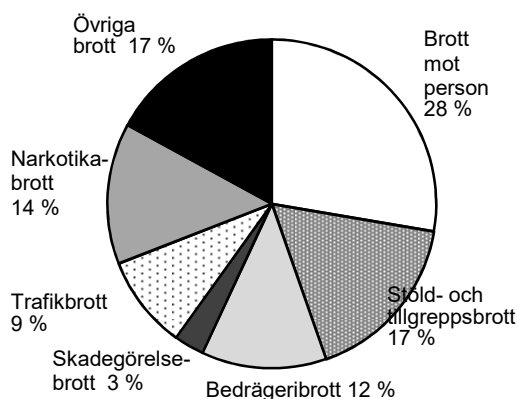
För 766 000 av de handlagda brotten 2018 hade en utredning bedrivits under året, vilket är ungefär lika många som under 2017 (en marginell minskning med 3 260 brott, eller ±0 %). Av de redovisade brottskategorierna minskade de utredda brotten för brott mot person, stöld- och tillgreppsbrott och skadegörelsebrott, medan de ökade för bedrägeribrott, trafikbrott och narkotikabrott.

Jämfört med 2014 har de utredda brotten ökat med 20 000 brott (+3 %).

Kategorin utredda brott omfattar beslutstyperna personupplklarade brott (211 000 brott, 28 %), förundersökningsbegränsade brott (56 900 brott, 7 %) och övriga utredda brott (498 000 brott, 65 %). I kategorin övriga utredda brott ingår exempelvis anmälda brott som lagts ner för att spaningsresultat inte har uppnåtts, för att det efter utredning visat sig att det inte rörde sig om ett brott eller är brott som inte lyder under allmänt åtal.

De största brottskategorierna bland de utredda brotten under året var brott mot person samt stöld- och tillgreppsbrott. Tillsammans utgjorde de nästan hälften (45 %) av samtliga utredda brott. De minsta brottskategorierna var skadegörelse-

brott och trafikbrott⁷, som utgjorde 3 respektive 9 procent av de utredda brotten (se figur 5). Brotsstrukturen har i princip varit densamma sedan statistiken började föras 2014, men andelen stöld- och tillgreppsbrott har minskat med 5 procentenheter.

	2014	2018	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	26	28	+2
Stöld- och tillgreppsbrott	22	17	-5
Bedrägeribrott	12	12	+1
Skadegörelsebrott	3	3	±0
Trafikbrott	9	9	±0
Narkotikabrott	13	14	+1
Övriga brott	16	17	+1

Figur 5. Brotskategoriernas andelar i procent av samtliga utredda brott 2018 (totalt 766 000 brott). Uppgifterna för 2014 i den grå rutan är korrigerade (2018-06-14).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brotsstrukturen delvis påverkas av brotskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen utredda brott är inom en brotskategori.

Direktavskrivna brott

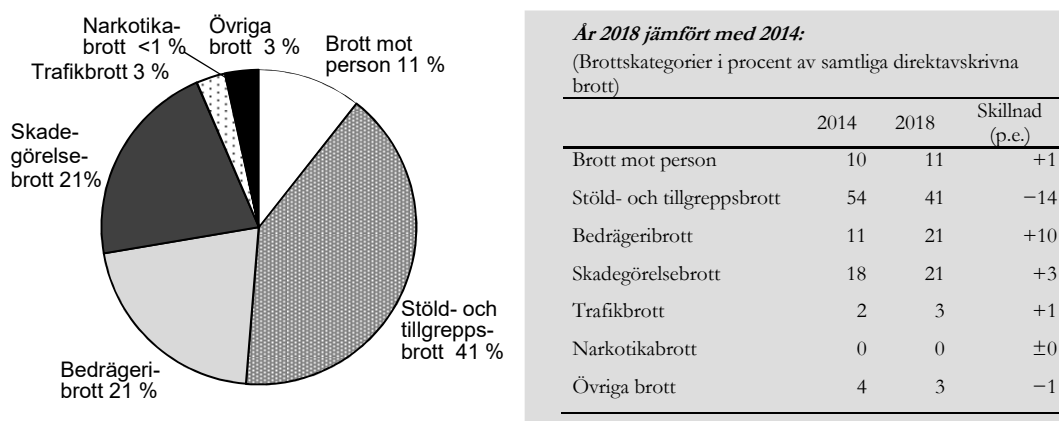
Av de handlagda brotten 2018 lades 788 000 brott ner utan att en utredning inletts, vilket kallas direktavskrivning. Antalet innebär en ökning med 36 400 brott (+5 %) jämfört med 2017. Det var främst bedrägeribrotten som låg bakom ökningen. Jämfört med 2014 har de direktavskrivna brotten ökat med 84 400 brott (+12 %).

I kategorin direktavskrivna brott ingår även ett mindre antal förundersökningsbegränsade brott (9 500 brott eller 1 %). Övriga direktavskrivna brott omfattar till exempel brott där förundersökning inte inletts för att spaningsuppdrag saknas eller för att brottet har begåtts utomlands.

Av de direktavskrivna brotten 2018 var den största brotskategorin stöld- och tillgreppsbrott, som utgjorde 41 procent av samtliga direktavskrivna brott. Brott mot person utgjorde 11 procent av de direktavskrivna brotten, och bland dessa fanns en relativt stor andel förundersökningsbegränsade brott (8 %), som

⁷ En del av de handlagda trafikbrotten utgörs av smitning från parkeringsskada (trafikförordningen 1998:1276, 2 kap. 8 § 2 st. och 14 kap. 3 § 1 p. a), som har registrerats under brotskoden för smitning från trafikolycka (trafikbrottslagen 1951:649 5 § 1 st.), trots att den inte är avsedd för detta. Smitning från parkeringsskada har endast böter i straffskalan, vilket innebär att det startas en utredning för relativt sett få registrerade händelser. Brå kan inte avgöra hur stor del av de registrerade brotten som hör till respektive lagrum.

huvudsakligen rörde ärekränkingsbrott. Ärekränkingsbrott är ett så kallat målsägandebrott, vilket innebär att målsägaren i de flesta fall själv måste ange brottet till åtal.⁸

Figur 6. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga direktavskrivna brott 2018 (totalt 788 000 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek, och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen direktavskrivna brott är inom en brottskategori.

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person⁹

I statistiken indelas de handlagda brotten efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller inte.

År 2018 fanns en skäligen misstänkt person registrerad för 486 000 (31 %) av de handlagda brotten. För de resterande (1 070 000, eller 69 %) handlagda brotten fanns det inte någon person registrerad som skäligen misstänkt för brottet. Jämfört med 2017 har andelen brott med skäligen misstänkt person ökat med 1 procentenhet. I jämförelse med 2014 har andelen brott med misstänkt person minskat med 1 procentenhet.

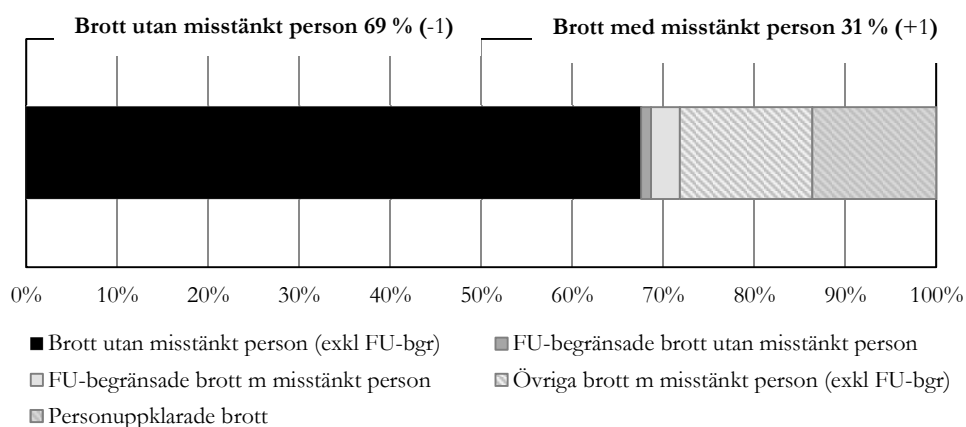
Att det finns en skäligen misstänkt person är dock inte liktydigt med att brottet personupplärats. Under 2018 personupplärades 43 procent av brotten med en skäligen misstänkt person, vilket är samma andel som 2017. Jämfört med 2014 innebär det en minskning med 2 procentenheter. Därutöver förundersöknings-

⁸ Åklagaren kan väcka åtal i de fall där målsägaren har angivit brottet till åtal och det dessutom kan anses påkallat ur allmän synpunkt, eller i vissa fall där särskilda skäl kan anses påkallat ur allmän synpunkt.

⁹ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

begränsades 10 procent (49 300 brott) av de handlagda brotten med en misstänkt person. Jämfört med 2017 har andelen förundersökningsbegränsade brott ökat med 1 procentenhet, och jämfört med 2014 har andelen ökat med 2 procentenheter.

Även i kategorin brott utan misstänkt person ingick förundersökningsbegränsade brott (17 100 brott, eller 2 %). Resterande övriga handlagda brott utan misstänkt person (1 050 000 brott, eller 98 %) var direktavskrivna eller nedlagda. De omfattade exempelvis brott som lagts ner för att spaningsuppdrag saknades eller för att den anmälda gärningen inte var brottslig.

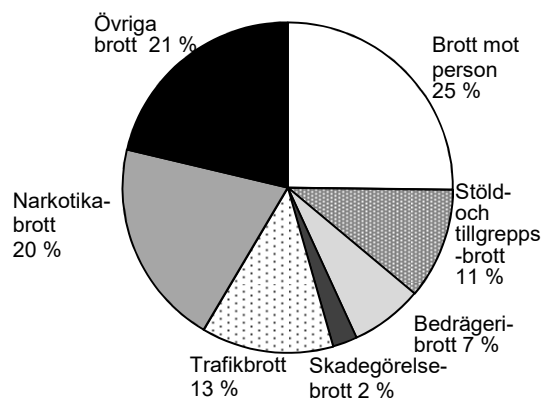
Figur 7. Samtliga handlagda brott 2018 fördelade efter den övergripande indelningen i brott med respektive utan misstänkt person, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 1 560 000 brott).

Fördelningen av handlagda brott 2018 och jämförelse med 2017 (förändring i procentenheter):				
Brott utan misstänkt (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade brott utan misstänkt	FU-begränsade brott m misstänkt	Övriga brott m misst. (exkl. FU-begränsade)	Personupplklarade brott
68 % (-1)	1 % (±0)	3 % (±0)	15 % (±0)	14 % (±0)

Brott med misstänkt person

För 486 000 av de handlagda brotten 2018 fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet, vilket innebar en ökning med 20 200 brott (+4 %) jämfört med 2017. Det var främst narkotikabrott som stod bakom ökningen.

Av de redovisade brottskategorierna var de största bland brotten med misstänkt person 2018 brott mot person (25 %) och narkotikabrott (20 %). De minsta brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelsebrott, som utgjorde 7 respektive 2 procent under året. Brottsstrukturen var i stort sett oförändrad jämfört med 2014 (se figur 8).

År 2018 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga brott med misstänkt person)

	2014	2018	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	25	25	±0
Stöldbrott	13	11	-2
Bedrägeribrott	8	7	-1
Skadegörelsebrott	3	2	±0
Trafikbrott	13	13	±0
Narkotikabrott	19	20	+1
Övriga brott	20	21	+2

Figur 8. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga brott med misstänkt person 2018 (totalt 486 000 brott).

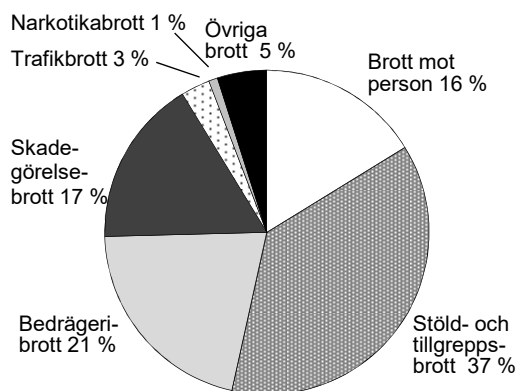
När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen brott med misstänkt person är inom en brottskategori.

Brott utan misstänkt person

För 1 070 000 av de handlagda brotten 2018 fanns det inte någon skäligen misstänkt person registrerad för brottet, vilket innebar en ökning med 12 900 brott (+1 %) jämfört med 2017. Sett till de redovisade brottskategorierna ökade andelen brott utan misstänkt person inom vissa kategorier, medan det minskade inom andra. Den största ökningen var inom bedrägeribrott.

I kategorin brott utan misstänkt person ingår förundersökningsbegränsade brott (17 100 brott, eller 2 %) och övriga handlagda brott utan misstänkt person (1 050 000 brott, eller 98 %). Övriga handlagda brott utan misstänkt person omfattar exempelvis brott som lagts ner för att spaningsuppslag saknas eller för att den anmälda gärningen inte är brottslig.

Av de brottskategorier som redovisas var den största bland brotten utan misstänkt person 2018 stöld- och tillgreppsbrott, som utgjorde 37 procent av brotten. De minsta brottskategorierna var narkotikabrott (1 %) och trafikbrott (3 %). Jämfört med 2014 hade andelen stöldbrott av samtliga handlagda brott utan misstänkt person minskat med 12 procentenheter, medan andelen bedrägeribrott ökat med 8 procentenheter, se figur 9.

År 2018 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga brott utan misstänkt person)

	2014	2018	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	15	16	+2
Stöldbrott	49	37	-12
Bedrägeribrott	13	21	+8
Skadegörelsebrott	14	17	+2
Trafikbrott	2	3	+1
Narkotikabrott	1	1	±0
Övriga brott	6	5	-1

Figur 9. Brottskategoriernas andelar i procent av samtliga brott utan misstänkt person 2018 (totalt 1 550 000 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen brott utan misstänkt person är inom en brottskategori.

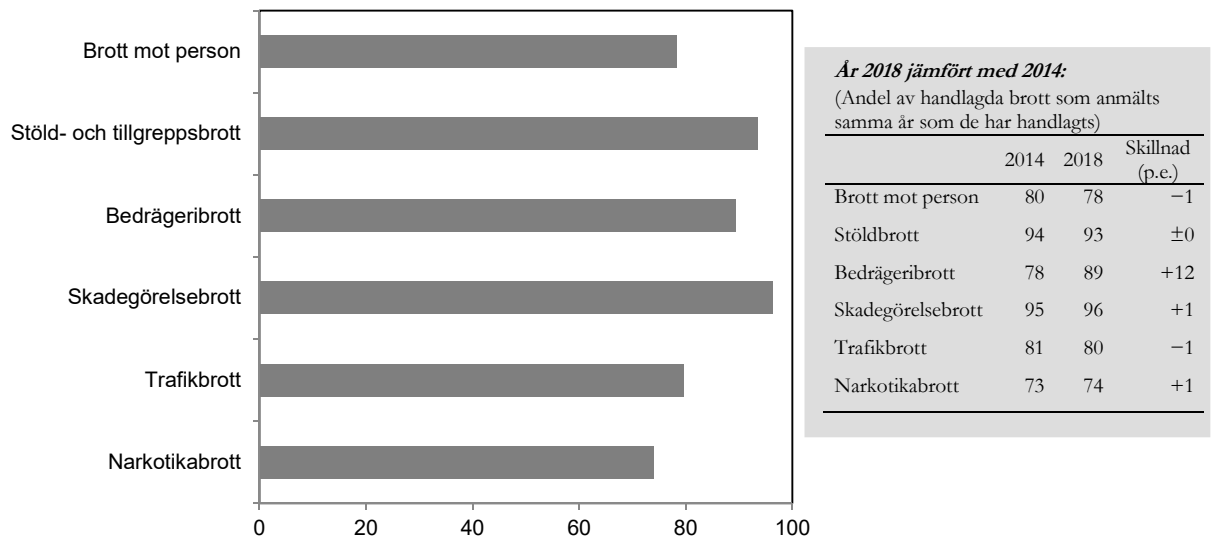
Handlagda brott efter anmälningår

Av samtliga handlagda brott 2018 hade majoriteten (84 %) anmälts under året, medan 12 procent hade anmälts året innan. Resterande brott (3 %) hade anmälts före 2017.

Jämfört med 2017 och 2014 var andelen brott som anmälts samma år som de handlades oförändrad.

Vid uppdelning på olika typer av beslut ser fördelningen annorlunda ut. Av de personupplärade brotten 2018 hade 60 procent anmälts samma år som de handlades, medan motsvarande andel för övriga handlagda brott var 88 procent. Det hänger samman med att tiden till beslut för de personupplärade brotten, där utredning har bedrivits, generellt sett är längre än för de övriga handlagda brotten, där en stor del direktavskrivs.

Andelen brott som anmälts samma år som de handläggs varierar av samma skäl mellan olika brottskategorier och brottstyper. Brottskategorier som har en hög andel direktavskrivna brott har ofta en hög andel brott som anmälts samma år som de handläggs. För vissa brottskategorier är det vanligare med komplexa eller omfattande brottsutredningar och lägre andel direktavskrivna brott, vilket innebär att andelen brott som anmälts samma år som de handläggs ofta är lägre. De brottskategorier som 2018 hade högst andel handlagda brott som anmälts samma år var skadegörelsebrott (96 %) och stöld- och tillgreppsbrott (93 %). De brottskategorier som 2018 hade lägst andel handlagda brott som anmälts samma år var narkotikabrott (74 %) och brott mot person (78 %), se figur 10.

Figur 10. Andel av handlagda brott som anmäls samma år som de har handlagts, efter brottskategori, 2018.

Redovisning efter beslutstyp¹⁰

Förundersökningsbegränsade brott¹¹

Nedan redovisas det totala antalet förundersökningsbegränsade brott 2018, samt hur besluten fördelar sig mellan olika typer av brott. Förundersökningsbegränsade brott är handlagda brott där beslut har fattats om att förundersökning inte ska inledas eller att förundersökningen ska läggas ned. Syftet med att förundersökningsbegränsa brott är att frigöra tillgängliga utredningsresurser, så att de kan användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. Det vanligaste skälet till förundersökningsbegränsning är att den misstänkta personen även är misstänkt för andra brott eller nyligen dömts för annan brottslighet, och att fortsatt utredning av det aktuella brottet inte bedöms ha någon (eller endast liten) betydelse för straffet vid en fällande dom.

År 2018 förundersökningsbegränsades 4 procent (66 400 brott) av samtliga handlagda brott, vilket är samma andel som föregående år. Jämfört med 2014

¹⁰ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

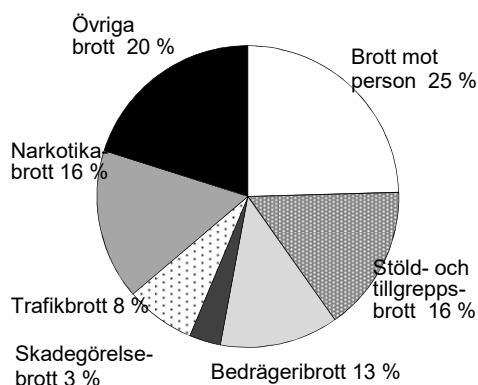
¹¹ Reglerna för förundersökningen inskränker den absoluta åtalsplikten. Beslut kan fattas i de fall en fortsatt utredning skulle kräva kostnader som inte står i rimligt förhållande till sakens betydelse och det kan antas att brottets straffvärde inte överstiger fängelse i tre månader (RB 23:4a 1 st. 1 p.), eller då man kan anta att något åtal inte skulle komma att ske till följd av reglerna om särskild åtalsunderlåtelse i RB 20:7 eller om särskild åtalsprövning samt något väsentligt eller allmänt intresse inte åsidosätts genom nedläggningen (RB 23:4a 1 st. 2 p.).

innebär det en ökning med 1 procentenhet. Majoriteten av dessa brott (86 %) förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts, medan 14 procent förundersökningsbegränsades utan att en utredning hade inletts. Det är en ökning med 1 procentenhet jämfört med både 2017 och 2014. Det fanns en skäligen misstänkt person registrerad för 74 procent av de brott som förundersökningsbegränsades, vilket även det är en ökning med 1 procentenhet jämfört med både 2017 och 2014.

Av de redovisade brottskategorierna var den största brottskategorin bland de förundersökningsbegränsade brotten 2018 brott mot person, som utgjorde 25 procent. Av dessa bestod nästan hälften (6 940 brott) av ärekränkingsbrott. Det är ett så kallat målsägandebrott, vilket innebär att målsägaren i flesta fall själv måste ange brottet till åtal.¹²

De minsta kategorierna bland de förundersökningsbegränsade brotten 2018 var skadegörelsebrott (3 %) och trafikbrott (8 %). Jämfört med 2014 har det skett mindre förändringar (+/- 2 p.e.) i brottstrukturen (se figur 11).

År 2018 jämfört med 2014:

(Brottskategorier i procent av samtliga förundersökningsbegränsade brott)

	2014	2018	Skillnad (p.e.)
Brott mot person	25	25	±0
Stöldbrott	15	16	+1
Bedrägeribrott	14	13	-2
Skadegörelsebrott	3	3	±0
Trafikbrott	9	8	-1
Narkotikabrott	14	16	+2
Övriga brott	20	20	+1

Figur 11. Brottskategorier i procent av samtliga förundersökningsbegränsade brott 2018 (totalt 66 400 brott).

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen förundersökningsbegränsade brott är inom en brottskategori.

Personuppklarade brott

Personuppklarade brott är handlagda brott för vilka minst en misstänkt person har lagförts, genom beslut om åtal, strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse. Det innebär att det för alla personuppklarade brott finns minst en registrerad misstänkt person samt att det alltid har bedrivits en utredning.

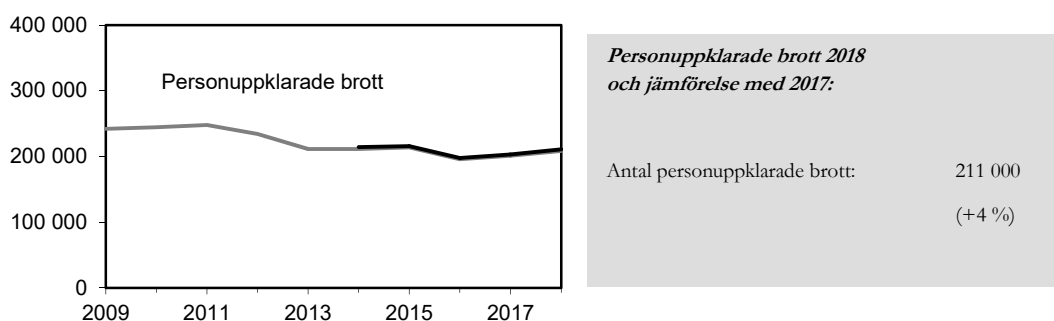
¹² Åklagaren kan väcka åtal i de fall där målsägaren har angivit brottet till åtal och det dessutom kan anses påkallat ur allmän synpunkt, eller i vissa fall där särskilda skäl kan anses påkallat ur allmän synpunkt.

Definitionen av personuppklaringsprocenten har ändrats något i och med revideringen av statistiken 2014. Vid jämförelse med året innan (här 2018 jämfört med 2017) används den nya definitionen av personuppklarade brott i resultatredovisningen. På grund av att den nya definitionen ger en viss nivåhöjning av personuppklarade brott i jämförelse med den tidigare definitionen, är det dock inte lämpligt att använda den nya definitionen när utvecklingen följs över en tioårsperiod. Därför kommer den tidigare definitionen av personuppklarade brott istället att användas vid denna redovisning. För mer information, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Nivå och utveckling för personuppklarade brott

År 2018 personuppklarades 211 000 handlagda brott, vilket är en ökning med 7 800 brott (+4 %) jämfört med 2017.

Jämfört med det första året i mätperioden (2009) har antalet personuppklarade brott minskat med 14 procent (enligt tidigare definition).

Figur 12. Utvecklingen av antalet personuppklarade anmälda brott (grå linje), åren 2009–2018, samt antalet personuppklarade handlagda brott (svart linje) åren 2014–2018. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

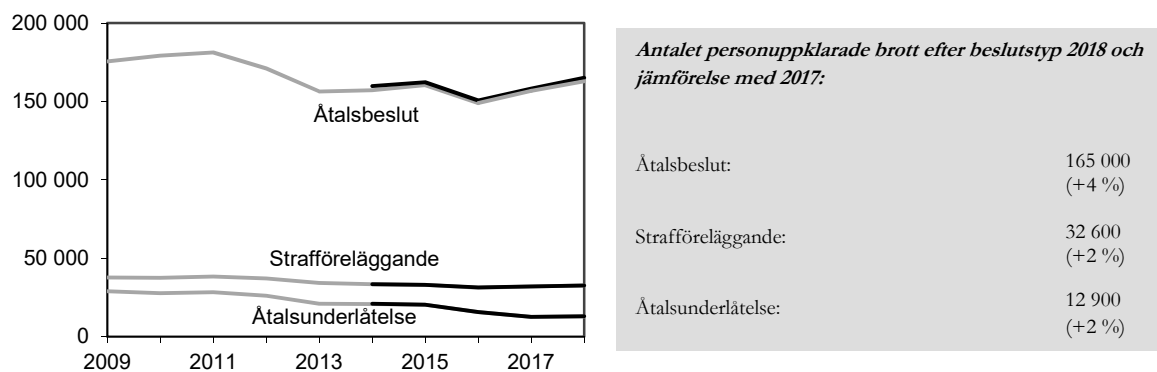
Personuppklarade brott uppdelat på beslutstyp

Av samtliga personuppklarade brott 2018 avsåg 78 procent (165 000 brott) åtalsbeslut, 15 procent (32 600 brott) utfärdade strafförelägganden¹³ och resterande 6 procent (12 900 brott) meddelade åtalsunderlåtelse. Jämfört med 2017 var fördelningen i princip oförändrad.

Vid en jämförelse av antalet personuppklarade brott med 2017 har antalet åtalsbeslut ökat med 6 920 brott (+4 %), antalet strafförelägganden med 611 brott (+2 %) och antalet åtalsunderlåtelse med 275 brott (+2 %).

Jämfört med 2009 har antalet åtalsbeslut (enligt den tidigare definitionen) minskat med 7 procent, strafförelägganden med 14 procent och åtalsunderlåtelse med 55 procent.

¹³ För att ett strafföreläggande ska vinna laga kraft måste det godkännas av den misstänkte. I statistiken över uppklarade brott redovisas endast *utfärdade* strafförelägganden. Godkända strafförelägganden redovisas i lagföringsstatistiken.

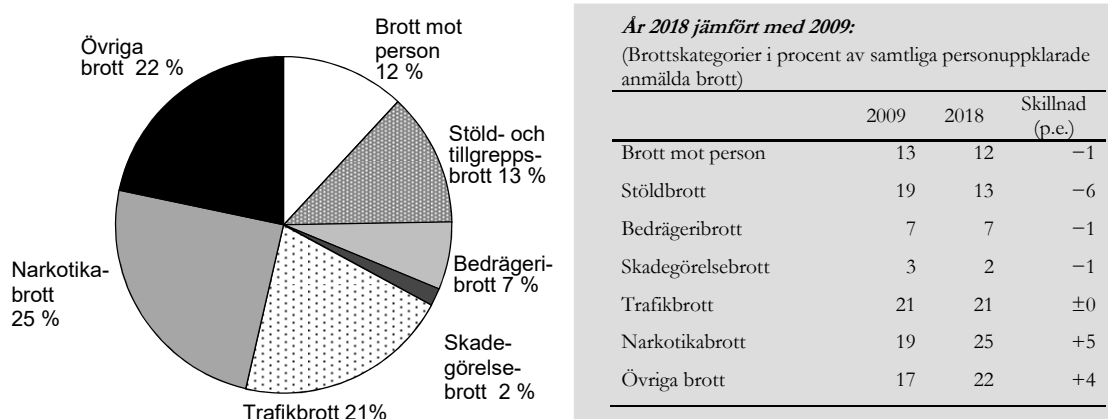

Figur 13. Utvecklingen av antalet personupplagade anmälda brott (grå linje), åren 2009–2018, samt antalet personupplagade handlagda brott (svart linje) åren 2014–2018, efter typ av beslut. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Personupplagade brott uppdelat på brottskategori

Av de redovisade brottskategorierna var de största bland de personupplagade handlagda brotten 2018 narkotikabrott (25 %) och trafikbrott (21 %). Stöld- och tillgreppsbrott och brott mot person utgjorde 13 respektive 12 procent. De minsta brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelsebrott, som utgjorde 7 respektive 2 procent.

Vid jämförelse av brottsstrukturen för de personupplagade brotten mellan 2009 och 2018, har narkotikabrott ökat i andel med 5 procentenheter. Trafikbrott var oförändrat i andel. Övriga redovisade brottskategorier uppvisar lägre andelar över tid. Stöldbrotten har minskat mest i andel (–6 procentenheter).

Figur 14. Brottskategorier i procent av det totala antalet personupplagade brott 2018 (totalt 211 000 brott). I rutan redovisas skillnaden i procentenheter mellan de personupplagade anmälda brotten 2009 och 2018.

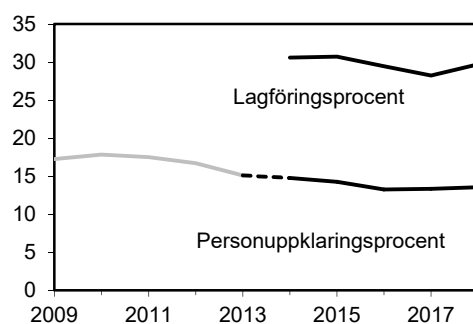
Personupplagingsprocent och lagföringsprocent

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten personupplagingsprocent och lagföringsprocent. Definitionen av personupplagingsprocenten har, som nämnts tidigare, ändrats något sedan 2014. Förändringen har generellt en marginell påverkan på resultaten, och jämförelser av personupplagingsprocenten över tid,

såväl med föregående år som över en tioårsperiod, görs därför här enligt den nya definitionen. För en mer detaljerad redovisning av resultatet enligt den nya respektive den tidigare definitionen, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

Personuppklaringsprocenten, som redovisar andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 14 procent 2018. Vid avrundning är det samma nivå som 2017. Jämfört med 2009 har personuppklaringsprocenten minskat med 4 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som redovisar andelen personuppklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), uppgick till 30 procent 2018. Det är 1 procentenhet högre än 2017. Jämfört med 2014 har lagföringsprocenten minskat med 1 procentenhet.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Lagföringsprocent:	30 % +1 p.e.
Personuppklaringsprocent:	14 % ±0 p.e.

Figur 15. Lagföringsprocenten för åren 2014–2018, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Redovisning efter brottskategori och brottstyp¹⁴

Först ges en sammanfattning av resultatet 2018 för sju brottskategorier. Därefter följer en utförligare redovisning av resultaten för brottskategorierna samt för några av de allvarigaste och mest efterfrågade brottstyperna i respektive kategori.

Brottskategorier

Som framgår av tabellen nedan varierar lagförings- och personupplklaringsprocenten mellan olika brottskategorier, vilket delvis beror på att brotten är olika svåra att personupplklara. Ett annat mönster som kan noteras är att skillnaden mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten är större för brottskategorier där en mindre andel av de handlagda brotten utreds, jämfört med de kategorier där en större andel utreds. För exempelvis stöldbrott och skadegörelsebrott, där en förhållandevis liten andel av brotten utretts (29 respektive 12 %), är det också en större skillnad mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten. Det kan jämföras med brott mot liv och hälsa, där en stor andel av brotten utreds (86 %), vilket ger en mindre skillnad mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten.

Tabell 1. Antalet handlagda respektive utredda brott, andelen utredda brott av handlagda brott, personupplklarade handlagda brott, samt personupplklarings- och lagföringsprocenten 2018

Brottstyp	Handlagda brott	Utredda brott	Utredda brott av handlagda		Personupplklarade brott	Personupplklaringsprocent		Lagföringsprocent	
	Antal	Antal	Procent	utv	Antal	Procent	utv	Procent	utv
Samtliga brott	1 550 000	766 000	49	↓	211 000	14	→	30	↑
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	91 400	78 200	86	↓	9 910	11	→	13	→
Sexualbrott (6 kap. BrB)	23 800	21 400	90	↑	5 440	23	↑	26	↑
Stöldbrott (8 kap. BrB)	450 000	130 000	29	↓	27 000	6	→	22	↑
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	260 000	94 200	36	↓	13 700	5	↓	16	↑
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	190 000	23 000	12	↓	3 560	2	→	17	↑
Trafikbrott	93 500	69 900	75	↓	43 600	47	→	67	↑
Narkotikabrott	107 000	105 000	99	→	51 900	49	↓	55	↓

Pilvisningarna (↑=ökning; ↓=minskning; → =oförändrat) anger förändringens riktning jämfört med 2017 (en förändring mindre än 0,5 procentenheter anges som oförändrat).

¹⁴ För den som är intresserad av resultaten för andra brottskategorier och brottstyper än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

I tabellen redovisas även utvecklingen för vissa mått. Utvecklingen redovisas med hjälp av pilar som anger ökning, minskning eller oförändrat resultat 2018, i jämförelse med 2017. Där framgår att andelen utredda brott av samtliga handlagda brott minskade för alla brottskategorier, utom för narkotikabrott (oförändrad nivå) och för sexualbrotten (ökad nivå). Vidare framgår att personupplklaringsprocenten varierade mellan oförändrade och minskade nivåer under året för de flesta brottskategorier, med undantag för sexualbrotten, som uppvisade en ökad personupplklaringsprocent. För lagföringsprocenten var utvecklingen överlag ökande, med undantag för brott mot person (oförändrad nivå), och narkotikabrott (minskad nivå).

Nedan följer en mer detaljerad redovisning av resultatet för respektive brottskategori samt för några av de allvarligaste och mest efterfrågade brottstyperna. Redovisningen av personupplklaringsprocenten utgår enbart från den nya definitionen i statistiken över handlagda brott, men om den tidigare definitionen uppvisar ett annat resultat vid jämförelse över en tioårsperiod, kommenteras detta i sammanställningen. För en detaljerad redovisning av utvecklingen för de personupplklarade brotten enligt både den nya och den tidigare definitionen, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

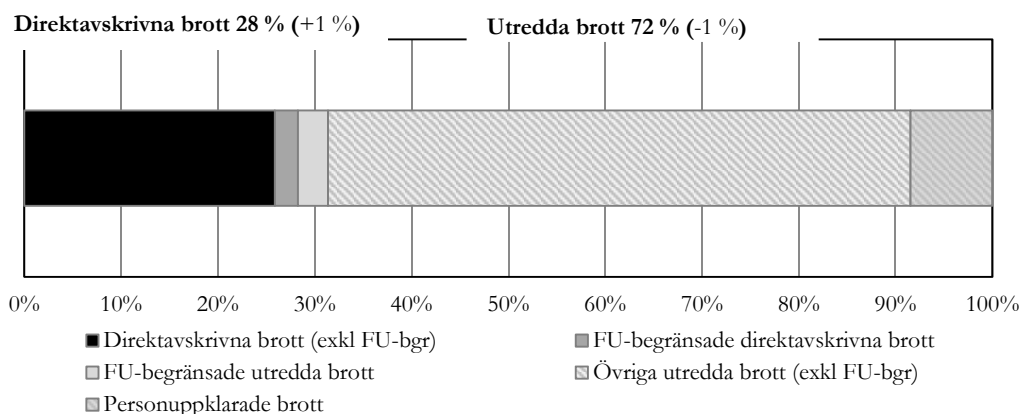
Brott mot person

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kapitlet i brottsbalken. Sett till samtliga handlagda brott mot person är misshandel, olaga hot och ofredande de antalsmässigt största brottstyperna, som tillsammans utgjorde 65 procent av de handlagda brotten mot person 2018. Övriga brott i kategorin är bland annat dödligt våld, vållande till annans död, vållande till kroppsskada, sexualbrott, grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, egenmäktighet med barn samt olovlig identitetsanvändning. I detta kapitel redovisas resultaten för brott mot person samt för några av de allvarligaste brottstyper som ingår i kategorin.

År 2018 uppgick de handlagda brotten mot person till 296 000 brott. Jämfört med 2017 ökade antalet handlagda brott mot person med 3 240 brott, vilket motsvarar en ökning med 1 procent. En utredning bedrevs för 72 procent (212 000 brott), medan 28 procent (83 700 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 minskade andelen utredda brott medan andelen direktavskrivna brott ökade, med 1 procentenhet vardera.

Totalt sett förundersökningsbegränsades 6 procent (16 300 brott) av de handlagda brotten mot person, vilket var samma andel som 2017. Av de handlagda brott som förundersökningsbegränsades hade en utredning bedrivits för 56 procent, medan 44 procent förundersökningsbegränsades utan att en utredning bedrivits.

I figur 16 redovisas samtliga handlagda brott mot person 2018, efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personupplklarade respektive förundersökningsbegränsade brott, liksom för kategorin övriga utredda brott.

Figur 16. Samtliga handlagda brott mot person 2018 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 296 000 brott).

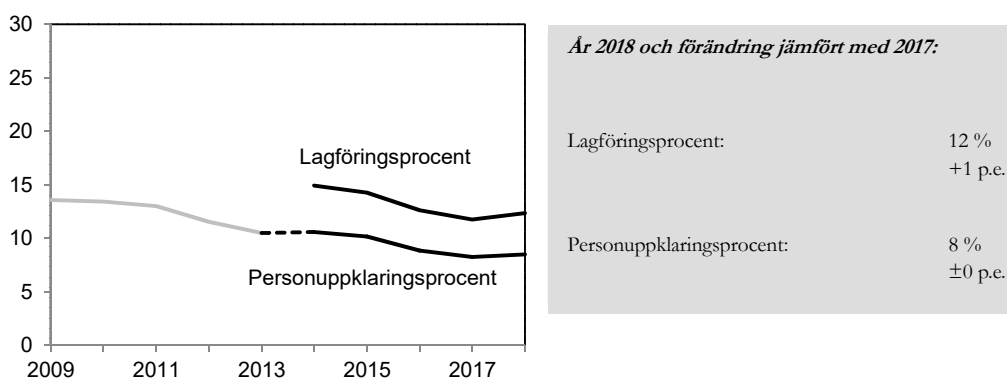
Fördelningen av handlagda brott mot person 2018 och jämförelse med 2017 (procentenheter):

Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personupplklarade brott
26 % (+1)	2 % (±0)	3 % (±0)	60 % (-2)	8 % (±0)

Av samtliga handlagda brott mot person personupplklarades 25 100 brott 2018, vilket innebär en ökning med 975 brott (+4 %) jämfört med 2017.

Personupplklaringsprocenten, som anger andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 8 procent 2018, en oförändrad andel jämfört med 2017. Sett till tioårsperioden från 2009 har personupplklaringsprocenten minskat med 5 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som anger de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 12 procent. Jämfört med 2017 har lagföringsprocenten ökat med 1 procentenhet, och jämfört med 2014 har den minskat med 2 procentenheter.

Figur 17. Lagföringsprocenten för brott mot person första åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för brott mot person åren 2009–2018. Grå linje anger mättet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger mättet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Av samtliga handlagda brott mot person hade 41 procent (123 000 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Av dessa brott personupplärdades 20 procent (25 100 brott), samma andel som 2017. Jämfört med 2014 har andelen minskat med 3 procentenheter.

Av de handlagda brotten hade 78 procent anmälts samma år som handläggningen avslutades. Resterande brott hade anmälts 2017 eller tidigare. Sett till de personupplärdade brotten mot person 2018 hade hälften (50 %) anmälts under samma år som de handlagts.

Misshandel

År 2018 handlades 84 400 misshandelsbrott, vilket är en minskning med 1 440 brott (-2 %) jämfört med 2017.

För 87 procent (73 500 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan resterande 13 procent (10 900 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 minskade den totala andelen utredda brott med 1 procentenhet, medan andelen direktavskrivna brott ökade med 1 procentenhet. Fördelningen av utredda och direktavskrivna misshandelsbrott mot flickor/kvinnor respektive mot pojkar/män var liknande. Handlagda brott utreddes i 90 procent (34 200 brott) av fallen när brottet riktats mot flickor/kvinnor, och i 85 procent (39 300 brott) av fallen när det riktats mot pojkar/män.

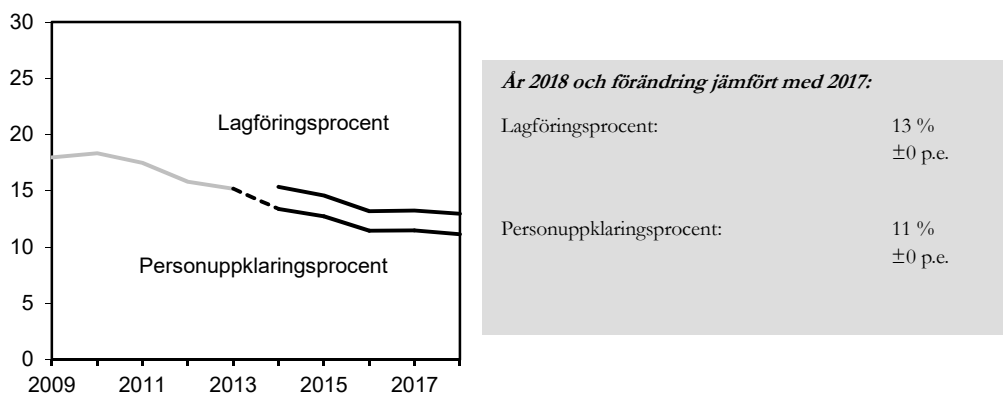
Totalt sett förundersökningsbegränsades 1 procent (1 020 brott) av de handlagda misshandelsbrotten, vilket är samma nivå som föregående år. För de flesta (93 %) misshandelsbrott som förundersökningsbegränsades hade en utredning först inletts.

Av samtliga handlagda misshandelsbrott personupplärdades 9 410 brott, vilket är en minskning med 444 brott (-5 %) jämfört med 2017.

Personupplärdingsprocenten, det vill säga de personupplärdade misshandelsbrotten sett till samtliga handlagda misshandelsbrott, uppgick till 11 procent 2018. Jämfört med 2017 var personupplärdingsprocenten oförändrad. De senaste tio åren har nivån minskat med 7 procentenheter.

Lagföringsprocenten, det vill säga de personupplärdade misshandelsbrotten i relation till de utredda misshandelsbrotten, uppgick i sin tur till 13 procent 2018. Även lagföringsprocenten var oförändrad jämfört med 2017. Jämfört med 2014 minskade den med 2 procentenheter.

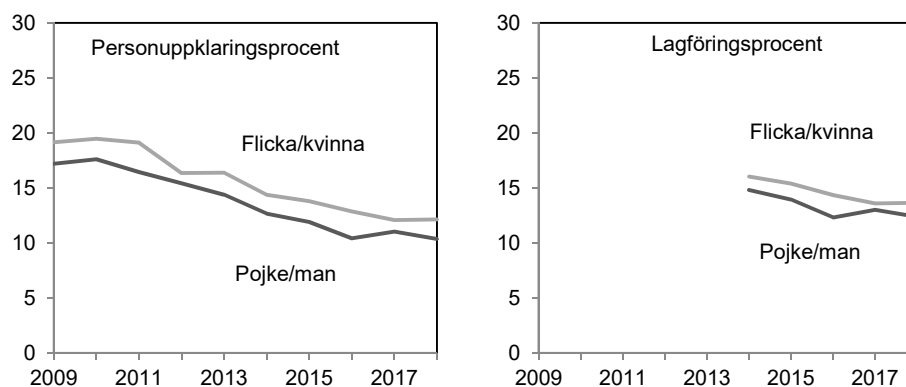

Figur 18. Lagföringsprocenten för misshandelsbrott åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för misshandelsbrott åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Uppdelat på kön uppgick personupplklaringsprocenten till 12 procent för misshandel mot flickor/kvinnor och till 10 procent för misshandel mot pojkar/män. Även lagföringsprocenten var 2 procentenheter högre för misshandel mot flickor/kvinnor jämfört med mot pojkar/män (14 % jämfört med 12 %).

Jämfört med 2017 var personupplklaringsprocenten respektive lagföringsprocenten oförändrad vad gäller misshandel mot flickor/kvinnor, medan båda måtten minskade med 1 procentenhet vardera för misshandel mot pojkar/män. Personupplklaringsprocenten för misshandel mot flickor/kvinnor och mot pojkar/män har under den senaste tioårsperioden (2009-2018) minskat med 7 procentenheter vardera. Lagföringsprocenten har sedan 2014 minskat med 2 procentenheter vardera för brott mot flickor/kvinnor respektive pojkar/män. Den liknande utvecklingen innebär att de nivåskillnader som kan noteras mellan flickor/kvinnor och pojkar/män i stort sett är desamma över tid.

Figur 19. Personupplklaringsprocenten för misshandelsbrott åren 2009–2018, samt lagföringsprocenten åren 2014–2018, uppdelade på brott mot flickor/kvinnor med ljusgrå linje och mot pojkar/män med mörkgrå linje.

<i>År 2018 och förändring jämfört med 2017:</i>		
	Mot flicka/kvinna (4 600 pers.uppl. brott)	Mot pojke/man (4 800 pers.uppl. brott)
Lagföringsprocent:	14 %	12 %
	±0 p.e.	-1 p.e.
Personupplklaringsprocent:	12 %	10 %
	±0 p.e.	-1 p.e.

Skillnaden i personuppläring- och lagföringsprocent mellan könen märks främst för vuxna i åldersgruppen 18 år eller äldre. Personuppläringprocenten för misshandel mot kvinnor 18 år eller äldre var 2 procentenheter högre än misshandel mot män 18 år eller äldre. Lagföringsprocenten var 3 procentenheter högre för misshandel mot kvinnor, se tabell 2.¹⁵

¹⁵ För den som är intresserad av mer detaljerade uppgifter än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

Tabell 2. Antal personupplklarade brott samt personupplklarings- och lagföringsprocent för misshandel, uppdelat på kön och ålder 2018

	Antal person- upplklarade brott	Personupplklarings- procent*	Lagföringsprocent*
Mot barn 0–6 år	232	6 %	6 %
Mot flicka	88	5 %	6 %
Mot pojke	144	6 %	6 %
Mot barn 7–14 år	959	8 %	11 %
Mot flicka	332	8 %	10 %
Mot pojke	627	8 %	12 %
Mot barn 15–17 år	1 031	13 %	15 %
Mot flicka	382	13 %	14 %
Mot pojke	649	14 %	16 %
Mot vuxen (18 år eller äldre)	7 185	12 %	14 %
Mot kvinna	3 802	13 %	15 %
Mot man	3 383	11 %	12 %

* Personupplklaringsprocenten anger andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott

* Lagföringsprocenten anger andelen personupplklarade brott av de utredda brotten

För 58 procent (49 200 brott) av de handlagda misshandelsbrotten fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2017. Andelen personupplklarade misshandelsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 19 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Jämfört med 2014 har andelen minskat med 4 procentenheter.

För 70 procent av de handlagda misshandelsbrotten mot kvinnor (18- år) och för 51 procent av misshandelsbrotten mot män (18- år) fanns det minst en misstänkt person registrerad 2018. Det är en skillnad på 19 procentenheter. Nästan lika stor skillnad i andelar var det mellan brott mot flickor respektive pojkar i åldern 15-17 (15 procentenheters skillnad). Däremot var andelsskillnaderna inte lika stora vid misshandelsbrott mot yngre barn i åldersgrupperna 0-6 år och 7-14 år (4 resp. 10 procentenheters skillnad). Vid tolkningen av resultatet ska det beaktas att det är betydligt vanligare att gärningspersonen är bekant eller närstående vid handlagda misshandelsbrott mot kvinnor, jämfört med misshandelsbrott mot män. Det gäller i något mindre utsträckning även för misshandelsbrott mot flickor i ålder 15-17 år, jämfört med brotten mot pojkar i samma ålder. För misshandel mot yngre barn under 15 år är gärningspersonen i en majoritet av brottet bekant eller närstående, och det är små skillnader mellan pojkar och flickor.

Grov fridskränkning och Grov kvinnofridskränkning

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning omfattar flera brott och kan bestå av flera olika typer av brott, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott som sammantaget ingår i en upprepad kränkning som riktats mot en närstående eller tidigare närstående person. För grov kvinnofridskränkning gäller att brotten begås av en man mot en kvinna som han är eller har varit gift med eller som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden.

Grov fridskränkning

År 2018 handlades 1 750 brott om grov fridskränkning, vilket är en ökning med 98 brott (+6%) jämfört med 2017.

För 99 procent (1 740 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan resterande 1 procent (18 brott) direktavskrevs, vilket var samma fördelning som 2017. Uppdelat på kön var fördelningen av utredda och direktavskrivna brott densamma för brott mot flickor/kvinnor respektive mot pojkar/män. Handlagda brott utreddes i 99 procent (934 brott) av fallen när brottet riktats mot en flicka/kvinna och i 99 procent (801 brott) av fallen när det riktats mot en pojke/man.

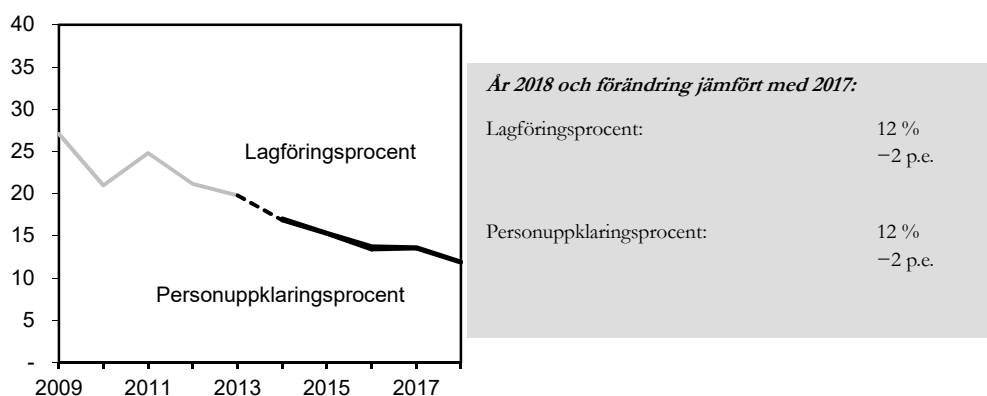
Inga fridskränkingsbrott förundersökningsbegränsades 2018.

Av samtliga handlagda brott om grov fridskränkning personupplklarades 207 brott, vilket är en minskning med 16 brott (−7 %) jämfört med 2017.

Personupplklaringsprocenten, det vill säga de personupplklarade brotten sett till samtliga handlagda brott om grov fridskränkning, uppgick till 12 procent 2018. Jämfört med 2017 minskade personupplklaringsprocenten med 2 procentenheter. De senaste tio åren har nivån minskat med 15 procentenheter.

Lagföringsprocenten, det vill säga de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten om grov fridskränkning, uppgick också till 12 procent 2018. Även lagföringsprocenten minskade med 2 procentenheter jämfört med 2017. Jämfört med 2014 minskade den med 5 procentenheter.

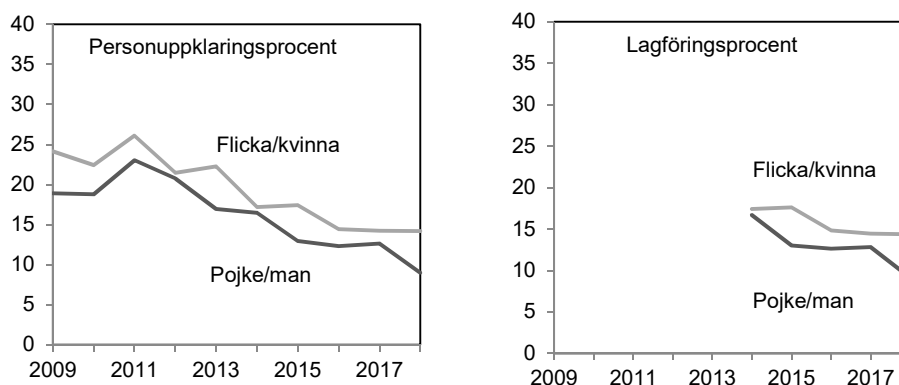
Som framgår av figur 20 är skillnaden mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten knappt synbar. Det beror på att en så stor andel av brotten utreds.

Figur 20. Lagföringsprocenten för grov fridskränkning åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för grov fridskränkning åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

Uppdelat på kön uppgick personupplklaringsprocenten till 14 procent för grov fridskränkning mot flickor/kvinnor och till 9 procent för grov fridskränkning mot pojkar/män. Även lagföringsprocenten uppgick till 14 procent för brott mot flickor/kvinnor och till 9 procent för brott mot pojkar/män.

Jämfört med 2017 var personupplklaringsprocenten respektive lagföringsprocenten oförändrad vad gäller grov fridskränkning mot flickor/kvinnor, medan båda måtten minskade med 4 procentenheter vardera för grov fridskränkning mot pojkar/män. Lagföringsprocenten har sedan 2014 minskat med 3 procentenheter för brott mot flickor/kvinnor och med 8 procentenheter för brott mot pojkar/män¹⁶.

Figur 21. Personupplklaringsprocenten för grov fridskränkning åren 2009–2018, samt lagföringsprocenten åren 2014–2018, uppdelade på brott mot flickor/kvinnor med ljusgrå linje och mot pojkar/män med mörkgrå linje.

<i>År 2018 och förändring jämfört med 2017:</i>		
	Mot flickor/kvinnor (134 pers.uppl. brott)	Mot pojkar/män (73 pers.uppl. brott)
Lagföringsprocent:	14 %	9 %
	±0 p.e.	-4 p.e.
Personupplklaringsprocent:	14 %	9 %
	±0 p.e.	-4 p.e.

Skillnaden i personupplklarings- och lagföringsprocent mellan könen återfinns både för grov fridskränkning mot barn och mot vuxna, men är större för grov fridskränkning mot vuxna (18 år eller äldre). Statistiken baseras på ett ganska litet antal brott varför personupplklarings- och lagföringsprocenten för olika köns- och åldersgrupper bör tolkas med viss försiktighet, se tabell 3.¹⁷

¹⁶ År 2009, det första året i mätperioden, är personupplklaringsprocenten för grov fridskränkning uppdelat på kön inte jämförbar med senare år. Det beror på att uppdelningen efter kön startade 2009 men statistiken över handlagda brott omfattar även brott som anmälts tidigare år.

¹⁷ För den som är intresserad av mer detaljerade uppgifter än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

Tabell 3. Antal personuppljade brott samt personuppljnings- och lagf6ringsprocent f6r grov fridskr6nkning, uppdelat p6 k6n och 6lder 2018.

	Antal person- uppljrade brott	Personuppljnings- procent*	Lagf6ringsprocent*
Mot barn under 18 6r	143	10 %	10 %
Mot flicka	79	11 %	11 %
Mot pojke	64	9 %	9 %
Mot vuxen (18 6r eller 6ldre)	64	20 %	21 %
Mot kvinna	55	27 %	28 %
Mot man	9	8 %	8 %

* Personuppljningsprocenten anger andelen personuppljrade brott av samtliga handlagda brott.

* Lagf6ringsprocenten anger andelen personuppljrade brott av de utredda brotten.

F6r 77 procent (1 350 brott) av de handlagda brotten om grov fridskr6nkning fanns det minst en person registrerad som sk6ligen misst6nkt f6r brottet, vilket 6r samma andel som 2017. Andelen personuppljrade misshandelsbrott av brotten med minst en misst6nkt person uppgick till 15 procent, en minskning med 2 procentenheter j6mf6rt med 2017. J6mf6rt med 2014 har andelen minskat med 4 procentenheter.

Uppdelat p6 k6n uppgick andelen brott med en misst6nkt person registrerad till 80 procent f6r grov fridskr6nkning mot flickor/kvinnor och till 73 procent f6r grov fridskr6nkning mot pojkar/m6n.

Av de handlagda brotten 2018 hade 71 procent anm6lts samma 6r. Resterande brott hade anm6lts 2017 eller tidigare. Av de personuppljrade brotten hade 65 procent anm6lts samma 6r som de klarades upp.

Grov kvinnofridskr6nkning

6r 2018 handlades 1 730 brott om grov kvinnofridskr6nkning, vilket 6r en minskning med 130 brott (−7 %).

Av dessa bedrevs en utredning f6r 99 procent (1 710 brott) medan 1 procent (24 brott) direktavskrevs. J6mf6rt med 2017 var andelen utredda och direktavskrivna brott of6r6ndrad.

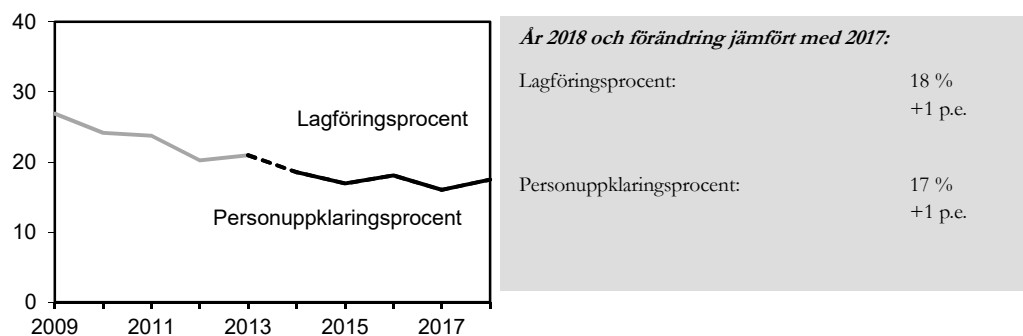
Av de handlagda brotten om grov kvinnofridskr6nkning var det 2 som f6runders6kningsbegr6nsades, b6da efter att en utredning bedrivits. Det var lika m6nga som under 2017.

De personuppljrade brotten om grov kvinnofridskr6nkning uppgick 2018 till 303 brott. Det var en 6kning med 4 brott (+1 %) j6mf6rt med 2017.

Personuppljningsprocenten, som redovisar de personuppljrade brotten i relation till samtliga handlagda brott om grov kvinnofridskr6nkning, uppgick till 17 procent 2018. J6mf6rt med 2017 var det en 6kning med 1 procentenhet, men en minskning med 9 procentenheter j6mf6rt med 2009.

Lagföringsprocenten, andelen personupplklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 18 procent. Det innebar en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017, och en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2014.

Som framgår av figur 20 är skillnaden mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten knappt synbar. Det beror på att en så stor andel av brotten utreds.

Figur 22. Lagföringsprocenten för grov kvinnofridskränkning åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för grov kvinnofridskränkning åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

Andelen handlagda brott om grov kvinnofridskränkning med minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet uppgick till 86 procent (1 490 brott), en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Andelen personupplklarade brott om grov kvinnofridskränkning av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 20 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2017.

Av de handlagda brotten 2018 hade 63 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 69 procent anmälts samma år som de handlades.

Våldtäkt

År 2018 handlades 7 920 brott gällande våldtäkt, vilket innebär en ökning med 349 brott (+5 %) jämfört med 2017.

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt bedrevs en utredning för 95 procent (7 550 brott), medan 5 procent (377 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 var andelarna oförändrade. Uppdelat på kön utreddes handlagda brott mot flickor/kvinnor i 96 procent (7 100 brott) av fallen och mot pojkar/män i 87 procent (444 brott) av fallen.

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt var det 0 procent (10 brott) som förundersökningsbegränsades.

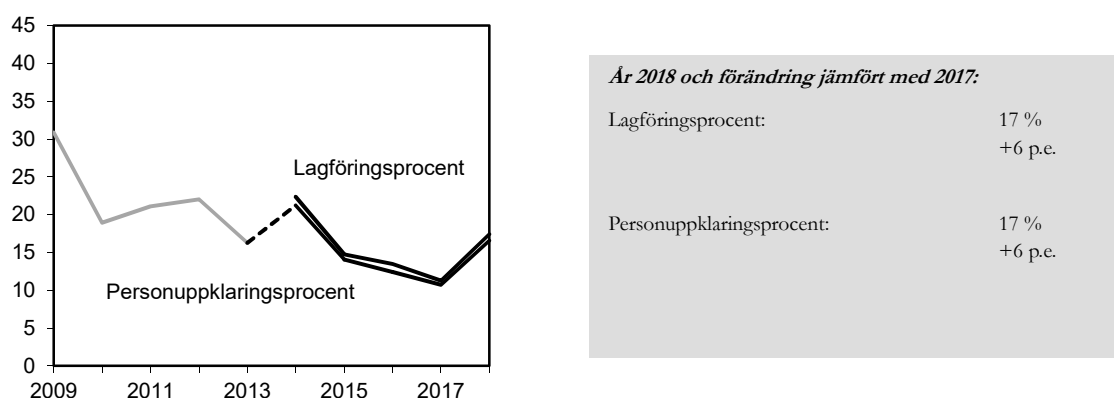
År 2018 personupplklarades 1 310 brott gällande våldtäkt. Det var en ökning med 502 brott (+62 %) jämfört med 2017.

Personuppklaringsprocenten, som visar de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda våldtäktsbrott, uppgick till 17 procent 2018. Jämfört med 2017 hade personuppklaringsprocenten för våldtäkt ökat med 6 procentenheter. Jämfört med nivån 2009 hade personuppklaringsprocenten för våldtäktsbrott minskat med 14 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som visar de personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick också till 17 procent 2018, och även den ökade med 6 procentenheter jämfört med 2017. Jämfört med 2014 minskade den med 5 procentenheter.

Nivåerna har präglats av stora årliga variationer, vilket delvis kan förklaras av att det under vissa år förekommer enskilda ärenden med många brott mot samma person. Under 2018 har tre stora ärenden identifierats som har en ökande effekt på personuppklarings- och lagföringsprocenten. Utan de tre ärendena skulle procenten fortfarande ha ökat jämfört med 2017, dock med 2 procentenheter istället för 6. Se avsnittet *Jämförbarhet över tid, påverkan av stora ärenden*.

Som framgår av figuren nedan är skillnaden mellan lagförings- och personuppklaringsprocenten knappt synbar. Det beror på att en stor andel av brotten utreds.

Figur 23 Lagföringsprocenten för våldtäktsbrott åren 2014–2018, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för våldtäktsbrott åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

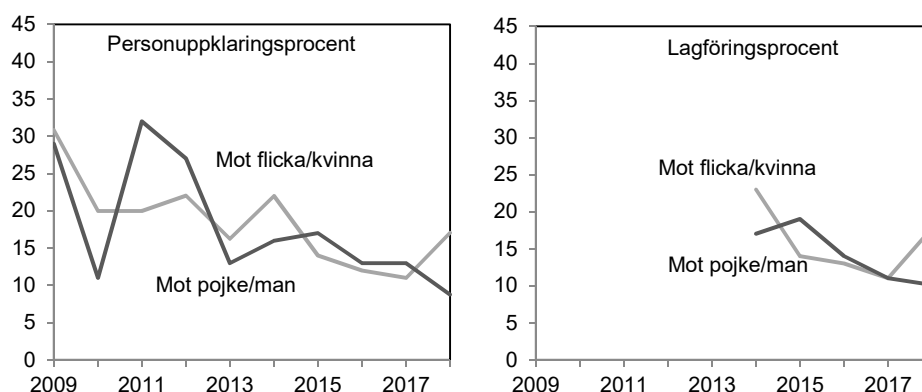
Uppdelat på kön uppgick personuppklaringsprocenten till 17 procent för våldtäkt mot flickor/kvinnor och till 9 procent för våldtäkt mot pojkar/män.

Lagföringsprocenten uppgick till 18 procent för våldtäkt mot flickor/kvinnor och till 10 procent för våldtäkt mot pojkar/män.

Jämfört med 2017 ökade nivåerna för person- och lagföringsprocenten för våldtäkt mot flickor/kvinnor med 6 respektive 7 procentenheter. För våldtäkt mot pojkar/män minskade istället för person- och lagföringsprocenten med 2 respektive 3 procentenheter. Vid tolkning av personuppklarings- och lagföringsprocenten över tid bör man tänka på att det årliga antalet handlagda brott mot pojkar/män är mycket litet (endast 6 procent av samtliga handlagda

våldtäktsbrott 2018), vilket innebär att procenten är mer känslig för enskilda händelser. Brottsstypen präglas därmed av större variationer från år till år, jämfört med utvecklingen för våldtäkt mot flickor/kvinnor.

Figur 24. Personuppläringsprocenten för våldtäktsbrott åren 2009–2018, samt lagföringsprocenten åren 2014–2018 uppdelade på brott mot flickor/kvinnor med ljusgrå linje och mot pojkar/män med mörkgrå linje.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

	Mot flicka/kvinna (1 270 pers.uppl. brott)	Mot pojke/man (45 pers.uppl. brott)
Lagföringsprocent:	18 %	10 %
	+7 p.e.	-3 p.e.
Personuppläringsprocent:	17 %	9 %
	+6 p.e.	-2 p.e.

Personupplärings- och lagföringsprocenten är generellt sett större för våldtäkt mot barn, än för våldtäkt mot vuxna. För *barn under 15 år* uppgick nivåerna 2018 till 30 procent respektive 32 procent, och för *barn i åldern 15–17 år* till 25 procent respektive 26 procent. Det kan jämföras med en personupplärings- och lagföringsprocent på 7 procent respektive 8 procent för *våldtäkt mot vuxna (18 år och äldre)*. Nivåerna är också genomgående högre för brott mot flickor/kvinnor jämfört med mot pojkar/män, oavsett ålder på offret. Det är dock en betydande antalsmässig skillnad i antalet handlagda brott mot flickor/kvinnor jämfört med mot pojkar/män totalt sett, varför skillnaderna i personupplärings- och lagföringsprocent bör tolkas med viss försiktighet (se tabell 4).

Tabell 4. Antal personuppklarade brott samt personuppklarings- och lagföringsprocent för våldtäktsbrott, uppdelat på kön och ålder 2018.

	Antal personuppklarade brott	Personuppklaringsprocent*	Lagföringsprocent*
Mot barn under 15 år	688	30 %	32 %
Mot flicka	653	32 %	34 %
Mot pojke	35	14 %	16 %
Mot barn 15–17 år	293	25 %	26 %
Mot flicka	291	26 %	27 %
Mot pojke	2	5 %	5 %
Mot vuxen (18 år eller äldre)	332	7 %	8 %
Mot kvinna	324	8 %	8 %
Mot man	8	4 %	4 %

* Personuppklaringsprocenten anger andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott

* Lagföringsprocenten anger andelen personuppklarade brott av de utredda brotten

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för 66 procent av brotten (5 190 brott), vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Andelen personuppklarade våldtäktsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 25 procent, en ökning med 9 procentenheter jämfört med 2017.

För handlagda våldtäktsbrott mot flickor/kvinnor uppgick andelen brott med en misstänkt person registrerad till 67 procent, och för brott mot pojkar/män till 41 procent.

Av de handlagda brotten 2018 hade 65 procent anmälts samma år, medan resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personuppklarade brotten hade 62 procent anmälts samma år som de handlades.

Sexuellt ofredande

År 2018 handlades 11 200 brott gällande sexuellt ofredande, vilket innebär en ökning med 289 brott (+3 %) jämfört med 2017. Av de handlagda brotten om sexuellt ofredande 2018 rörde 756 brott (7 %) exhibitionism (blottning).

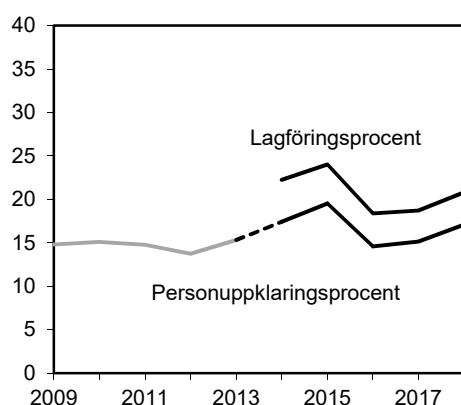
Av de handlagda brotten gällande sexuellt ofredande bedrevs en utredning för 84 procent (9 420 brott), medan 16 procent (1 820 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 ökade den totala andelen utredda brott, och den totala andelen direktavskrivna brott minskade, med 2 procentenheter vardera. Fördelningen av utredda och direktavskrivna brott mot flickor/kvinnor respektive mot pojkar/män var liknande. Handlagda brott utreddes i 85 procent (7 990 brott) av fallen när brottet riktats mot en flicka/kvinna och i 82 procent (851 brott) av fallen när det riktats mot en pojke/man.

Av de handlagda brotten gällande sexuellt ofredande var det 2 procent (201 brott) som förundersökningsbegränsades, en oförändrad andel jämfört med 2017.

År 2018 personupplärdades 1 920 brott gällande sexuellt ofredande. Det är en ökning med 262 brott (+16 %) jämfört med 2017.

Personupplärdingsprocenten, som visar de personupplärdade brotten i relation till samtliga handlagda brott om sexuellt ofredande, uppgick till 17 procent 2018. Jämfört med 2017 hade personupplärdingsprocenten för sexuellt ofredande ökat med 2 procentenheter. Även jämfört med nivån 2009 hade den ökat med 2 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som visar de personupplärdade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 21 procent 2018, och även den ökade med 2 procentenheter jämfört med 2017. Jämfört med 2014 minskade lagföringsprocenten med 1 procentenhet.

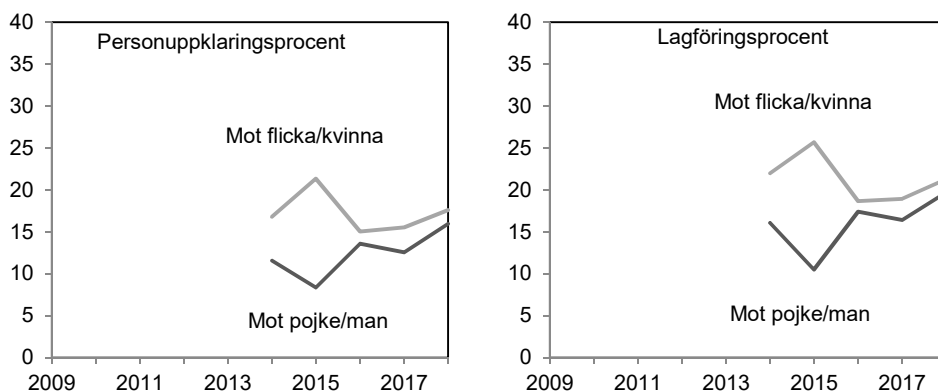

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Lagföringsprocent:	21 % +2 p.e.
Personupplärdingsprocent:	17 % +2 p.e.

Figur 25 Lagföringsprocenten för sexuellt ofredande åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplärdingsprocenten för sexuellt ofredande åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplärdingsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

Från och med 2014 redovisas sexuellt ofredande (exklusive exhibitionism) uppdelat på kön och ålder. Uppdelat på kön uppgick personupplärdingsprocenten till 18 procent för sexuellt ofredande mot flickor/kvinnor och till 16 procent för sexuellt ofredande mot pojkar/män. Lagföringsprocenten uppgick till 21 procent för sexuellt ofredande mot flickor/kvinnor och till 20 procent för sexuellt ofredande mot pojkar/män. Jämfört med 2017 har personupplärdingsprocenten för sexuellt ofredande både mot flickor/kvinnor och mot pojkar/män ökat med 2 procentenheter vardera. Även lagföringsprocenten har ökat med vardera 3 procentenheter för brott mot respektive kön.

Figur 26. Personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten för sexuellt ofredande åren 2014–2018, uppdelat på brott mot flickor/kvinnor med ljusgrå linje och mot pojkar/män med mörkgrå linje.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

	Mot flicka/kvinna (1 670 pers.uppl. brott)	Mot pojke/man (165 pers.uppl. brott)
Lagföringsprocent:	21 % +2 p.e.	20 % +3 p.e.
Personuppklaringsprocent:	18 % +2 p.e.	16 % +3 p.e.

Personuppklarings- och lagföringsprocenten är generellt sett större för sexuellt ofredande mot barn, än för sexuellt ofredande mot vuxna. För *barn under 15 år* uppgick nivåerna till 24 procent respektive 28 procent 2018, och för *barn 15–17 år* till 18 procent respektive 21 procent. Det kan jämföras med en personuppklarings- och lagföringsprocent på 14 procent respektive 18 procent för sexuellt ofredande mot vuxna. Nivåerna är också genomgående högre för flickor/kvinnor jämfört med pojkar/män, oavsett offrets ålder. Det är dock en betydande skillnad i antalet handlagda brott mot flickor/kvinnor jämfört med mot pojkar/män totalt sett, varför skillnaderna i personuppklarings- och lagföringsprocent bör tolkas med viss försiktighet (se tabell 5).¹⁸

¹⁸ För den som är intresserad av mer detaljerade uppgifter än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

Tabell 5. Antal personuppklarade brott samt personuppklarings- och lagföringsprocent för sexuellt ofredande, uppdelat på kön och ålder 2018. Exklusive exhibitionism.

	Antal personuppklarade brott	Personuppklaringsprocent*	Lagföringsprocent*
Mot barn under 15 år	719	24 %	28 %
Mot flicka	649	25 %	29 %
Mot pojke	70	17 %	20 %
Mot barn 15–17 år	286	18 %	21 %
Mot flicka	266	19 %	21 %
Mot pojke	20	15 %	17 %
Mot vuxen (18 år eller äldre)	827	14 %	18 %
Mot kvinna	752	14 %	17 %
Mot man	75	15 %	20 %

* Personuppklaringsprocenten anger andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott

* Lagföringsprocenten anger andelen personuppklarade brott av de utredda brotten

Av de handlagda brotten gällande sexuellt ofredande fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för 49 procent av brotten (5 560 brott), vilket är en ökning med 5 procentenheter jämfört med 2017. Andelen personuppklarade brott om sexuellt ofredande av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 35 procent, en oförändrad andel jämfört med 2017.

För handlagda våldtäktsbrott mot flickor/kvinnor uppgick andelen brott med en misstänkt person registrerad till 51 procent, och för brott mot pojkar/män till 46 procent.

Av de handlagda brotten 2018 hade 71 procent anmälts samma år, medan resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personuppklarade brotten hade 46 procent anmält samma år som de handlades.

Stöld- och tillgreppsbrott

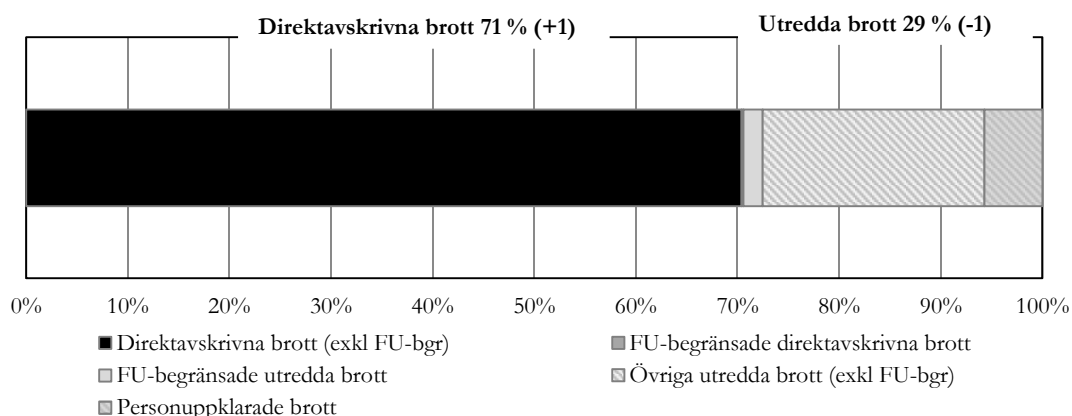
Med stöld- och tillgreppsbrott anses brott som regleras i 8 kapitlet i brottsbalken. Sett till samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott är cykelstöld, stöld ur och från motordrivet fordon och fickstöld de antalsmässigt största brottstyperna, som tillsammans utgjorde 33 procent av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten 2018. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin stöld- och tillgreppsbrott samt för två av de allvarligaste brottstyper som ingår i kategorin.

År 2018 handlades 450 000 stöld- och tillgreppsbrott, vilket är en minskning med 38 700 brott (−8 %) jämfört med 2017.

En utredning bedrevs för 29 procent (130 000 brott) av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten, medan merparten (71 % eller 321 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 hade andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat, med 1 procentenhet vardera.

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten var det 2 procent (10 400 brott) som förundersökningsbegränsades, vilket är samma andelsnivå som 2017. De flesta (9 280 brott) av stöld- och tillgreppsbrotten förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts.

Figur 27 redovisar samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personupplklarade respektive förundersökningsbegränsade brott samt kategorin övriga utredda brott.

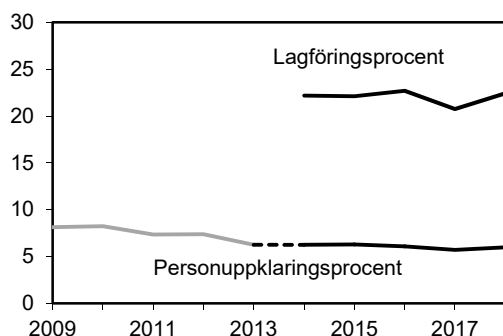
Figur 27. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2018, fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 450 000 brott).

Fördelningen av handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2018 och jämförelse med 2017 (procentenheter):				
Direktavskrivna brott (exkl. FU-begränsade)	FU-begränsade direktavskrivna brott	FU-begränsade utredda brott	Övriga utredda brott (exkl. FU-begränsade)	Personupplklarade brott
71 % (+1)	0 % (±0)	2 % (±0)	21 % (-1)	6 % (±0)

De personupplklarade stöld- och tillgreppsbrotten uppgick till 27 000 brott. Det är en minskning med 14 200 brott (-10 %) jämfört med 2017.

Personupplklaringsprocenten, andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott, uppgick till 6 procent 2018, vilket var en oförändrad andel jämfört med 2017. Jämfört med 2009 hade personupplklaringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott minskat med 2 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 22 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2017. Jämfört med 2014 var det en oförändrad andel.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Lagföringsprocent:	22 %
	+2 p.e.
Personupplklaringsprocent:	6 %
	±0 p.e.

Figur 28. Lagföringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

För 12 procent (52 700 brott) av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten 2018 fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket innebar en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Andelen personupplklarade stöld- och tillgreppsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 51 procent, vilket var samma andelsnivå som 2017.

Av de handlagda brotten 2018 hade 93 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 72 procent anmälts samma år som de handlades.

Bostadsinbrott

År 2018 handlades 18 000 bostadsinbrott (inbrottsstöld i lägenhet och villa), vilket var en minskning med 5 120 brott (–22 %).

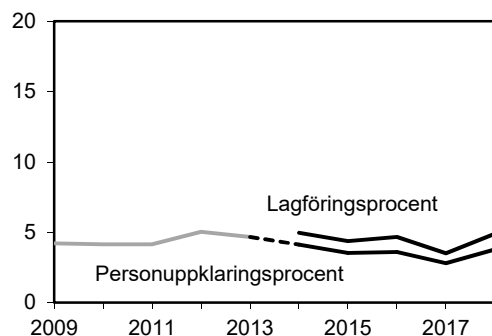
Av dessa bedrevs en utredning för 78 procent (14 000 brott) och 22 procent (4 020 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 hade andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat med 3 procentenheter vardera.

Det var 75 brott (mindre än 0,5 procent) av de handlagda bostadsinbrotten som förundersökningsbegränsades, nästan samtliga efter att en utredning bedrivits. Andelen förundersökningsbegränsade bostadsinbrott var den samma som 2017.

De personupplklarade bostadsinbrotten uppgick 2018 till 681 brott. Det är en ökning med 30 brott (+5 %) jämfört med 2017.

Personupplklaringsprocenten, som redovisar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda bostadsinbrott, uppgick till 4 procent 2018, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Jämfört med 2009 var personupplklaringsprocenten 2018 oförändrad.

Lagföringsprocenten, andelen personuppklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 5 procent, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Jämfört med 2014 var lagföringsprocenten 2018 oförändrad.

<i>År 2018 och förändring jämfört med 2017:</i>	
Lagföringsprocent:	5 % +1 p.e.
Personuppklaringsprocent:	4 % +1 p.e.

Figur 29. Lagföringsprocenten för bostadsinbrott åren 2014–2018, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för bostadsinbrott åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

De relativa låga resultaten för lagförings- och personuppklaringsprocenten är en följd av den låga andelen bostadsinbrott där det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet.

Andelen handlagda bostadsinbrott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet uppgick till 8 procent (1 400 brott), en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2017. Andelen personuppklarade bostadsinbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 49 procent, en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2017.

Av de handlagda brotten 2017 hade 83 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personuppklarade brotten hade anmälts 65 procent samma år som de handlades.

Rån

År 2018 handlades 8 690 rån, vilket var en ökning med 169 brott (+2 %) jämfört med 2017.

En utredning bedrevs för 83 procent (7 240 brott) av de handlagda brotten, medan 17 procent (1 450 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 hade andelen utredda brott ökat och andelen direktavskrivna brott minskat, med 2 procentenheter vardera.

Gällande rån förundersökningsbegränsades 7 brott (mindre än 0,5 %). Nivån var densamma som 2017.

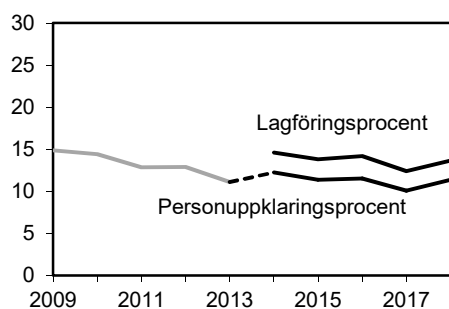
Antalet brott som personuppklarades 2018 uppgick till 988 brott, vilket innebar en ökning med 129 brott (+15 %) jämfört med 2017.

Personuppklaringsprocenten, som anger de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda rån, uppgick till 11 procent 2018, en ökning med

1 procentenhet jämfört med 2017. Jämfört med nivån 2009 hade personupplklaringsprocenten för rån minskat med 4 procentenheter.

De personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 14 procent. Lagföringsprocenten hade ökat med 1 procentenhet jämfört med 2017 och minskat 1 procentenhet jämfört med 2014.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Lagföringsprocent:	14 % +1 p.e.
Personupplklaringsprocent:	11 % +1 p.e.

Figur 30. Lagföringsprocenten för rån åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för rån åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

För 26 procent (2 260) av de handlagda rånen fanns det minst en skälig misstänkt person registrerad på brottet, vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2017. Andelen personupplklarade rån av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 44 procent, vilket är samma nivå som 2017.

Av de handlagda brotten 2018 hade 82 procent anmälts under samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 67 procent anmälts under samma år som de klarades upp.

Bedrägeribrott

Med bedrägeribrott avses de brott som regleras i 9 kap. brottsbalken. Sett till samtliga handlagda bedrägeribrott är de antalsmässigt största brottstyperna datorbedrägeri och bedrägeri med hjälp av internet, som utgjorde 62 procent av de handlagda bedrägeribrotten 2018. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin bedrägeribrott.

År 2018 handlades 260 000 bedrägeribrott (9 kap. brottsbalken), vilket innebar en ökning med 44 900 brott (+21 %) jämfört med 2017.

För 36 procent (94 200 brott) av de handlagda brotten hade en utredning bedrivits, medan 64 procent (165 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 hade andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat med 7 procentenheter vardera.

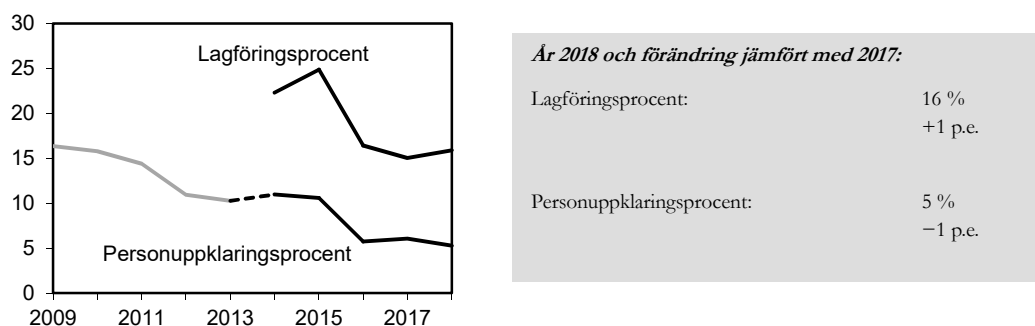
Av de handlagda bedrägeribrotten förundersökningsbegränsades 3 procent (8 430 brott), vilket var samma andel som 2017. Av bedrägeribrotten

förundersökningsbegränsades majoriteten (7 870 brott) efter att en utredning inletts.

De personuppklarade bedrägeribrotten uppgick till 13 700 brott. Det innebar en ökning med 684 brott (+5 %) jämfört med 2017.

Personuppklaringsprocenten, de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda bedrägeribrott, uppgick till 5 procent 2018, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Sedan 2009 hade personuppklaringsprocenten minskat med 11 procentenheter.

Lagföringsprocenten, som visar de personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 16 procent. Jämfört med 2017 hade lagföringsprocenten ökat med 1 procentenhet, men jämfört med 2014 hade den minskat med 9 procentenheter.

Figur 31. Lagföringsprocenten för bedrägeri åren 2014–2018, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för bedrägeri åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Av de handlagda bedrägeribrotten var det 13 procent (34 600 brott) som hade minst en person registrerad som skälig misstänkt för brottet, vilket innebar en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2017. Av brotten med minst en misstänkt person uppgick andelen personuppklarade bedrägeribrott till 40 procent, samma nivå som 2017.

Av de handlagda brotten 2018 hade 89 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personuppklarade brotten hade 41 procent anmälts samma år som de handlades.

Skadegörelsebrott

Med skadegörelsebrott avses brott som regleras i 12 kap. brottsbalken. Sett till samtliga handlagda skadegörelsebrott är den antalsmässigt största brottstypen klotter (inklusive klotter mot kollektivtrafik) som utgjorde 45 procent av de handlagda skadegörelsebrotten 2018. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin skadegörelsebrott.

År 2018 handlades 190 000 skadegörelsebrott, vilket var en ökning med 8 570 brott (+5 %) jämfört med 2017.

En utredning bedrevs för 12 procent (23 000 brott) av de handlagda brotten, medan 88 procent (167 000 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 hade andelen utredda skadegörelsebrott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat, med 2 procentenheter vardera.

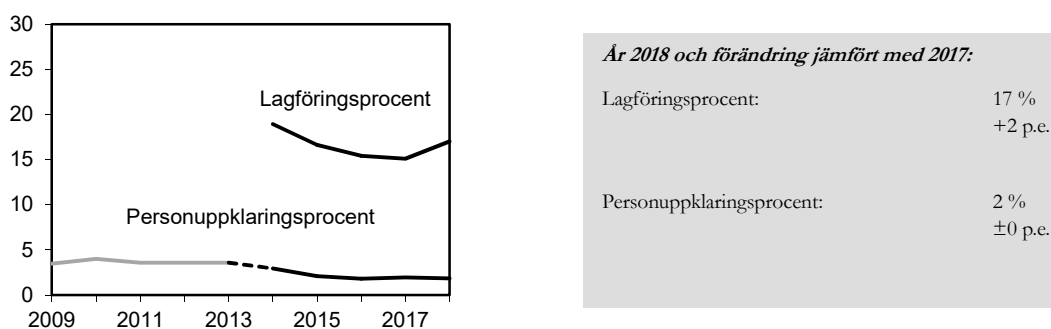
Av samtliga handlagda skadegörelsebrott förundersökningsbegränsades 1 procent (2 250 brott), vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2017. Nästan samtliga förundersökningsbegränsades (2 100 brott) efter att en utredning inletts.

År 2018 personupplklarades 3 560 skadegörelsebrott, lika många som 2017.

I relation till de handlagda brotten ger det en *personupplklaringsprocent* på 2 procent 2018. Jämfört med 2017 var personupplklaringsprocenten oförändrad. Jämfört med nivån 2009 hade den minskat med 2 procentenheter.

I relation till de utredda brotten ger det en *lagföringsprocent* på 17 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2017. Jämfört med 2014 hade lagföringsprocenten minskat med 2 procentenheter.

Den stora skillnaden mellan lagförings- och personupplklaringsprocenten förklaras av den relativt låga andelen utredda brott.

Figur 32. Lagföringsprocenten för skadegörelsebrott åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för skadegörelsebrott åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Jämfört med andra brottstyper fanns det en person registrerad som skäligen misstänkt för en förhållandevis liten andel av de handlagda skadegörelsebrotten. Andelen uppgick till 6 procent (11 800 brott) 2018, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Andelen personupplklarade skadegörelsebrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 30 procent, vilket var 1 procentenhet högre än 2017.

Av de handlagda brotten 2018 hade 96 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 51 procent anmälts samma år som de handlades.

Trafikbrott

Med trafikbrott avses brott som regleras i trafikbrottslagen (1951:649). Sett till samtliga handlagda trafikbrott 2018 var den antalsmässigt största brottstypen olovlig körning, som utgjorde 36 procent av de handlagda trafikbrotten. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin trafikbrott samt för rattfylleribrotten.

År 2018 handlades 93 500 trafikbrott, vilket innebar en ökning med 3 930 brott (+4 %) jämfört med 2017.

En utredning bedrevs för 75 procent (69 900 brott) av de handlagda brotten, medan 25 procent (23 600 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 hade andelen utredda brott minskat och andelen direktavskrivna brott ökat, med 2 procentenheter vardera.

Av samtliga handlagda trafikbrott förundersökningsbegränsades 5 procent (4 980 brott¹⁹), vilket innebar en oförändrad nivå jämfört med 2017. Nästan samtliga förundersökningsbegränsades (4 920 brott) efter att en utredning inletts.

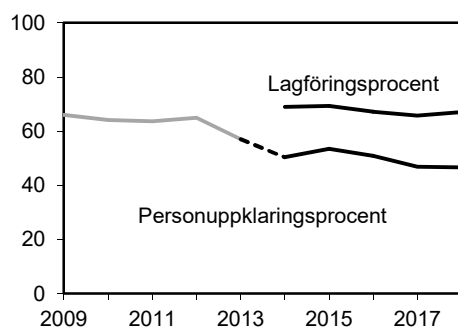
År 2018 personupplklarades 43 600 trafikbrott. Det innebar en ökning med 1 600 brott (+4 %) jämfört med 2017.

I relation till de handlagda brotten gav det en *personupplklaringsprocent* på 47 procent 2018, samma nivå som 2017. Det är en skillnad mellan personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen (t.o.m. 2013) och den nya definitionen (fr.o.m. 2014). I och med det bör man utgå från den tidigare definitionen vid en jämförelse med de senaste tio åren (från 2009). Personupplklaringsprocenten har dessa tio år minskat med 19 procentenheter.

I relation till de utredda brotten gav det en *lagföringsprocent* på 67 procent, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Jämfört med 2014 hade lagföringsprocenten minskat med 2 procentenheter.

---

¹⁹ Siffran har korrigerats 2019-05-07. Tidigare publicerad siffra var 4 9890.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Lagföringsprocent: 67 %
+1 p.e.

Personupplklaringsprocent: 47 %
±0 p.e.

Figur 33. Lagföringsprocenten för trafikbrott åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för trafikbrott åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen.

Av de handlagda trafikbrotten hade 67 procent (62 500 brott) minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet 2018, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Andelen personupplklarade trafikbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 70 procent, vilket var samma nivå som 2017.

Av de handlagda brotten 2018 hade 80 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Av de personupplklarade brotten hade 73 procent anmälts samma år som de handlades.

Rattfylleribrott

År 2018 handlades 26 300 rattfylleribrott (trafikbrottslagen, 4, 4 a §), vilket innebar en ökning av antalet handlagda rattfylleribrott med 951 brott (+4 %) jämfört med 2017. Nedan redovisas dels statistik över rattfylleribrott under påverkan av alkohol (inklusive fall där föraren varit påverkad av både alkohol och narkotika), dels rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika.

Under påverkan av alkohol (inkl. påverkan av både alkohol och narkotika)

År 2018 handlades 11 600 rattfylleribrott under alkoholpåverkan, vilket innebar en minskning med 145 brott (–1 %) jämfört med 2017.

En utredning bedrevs för 99 procent (11 400 brott) av de handlagda brotten, medan 1 procent (122 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2017 var andelarna oförändrade.

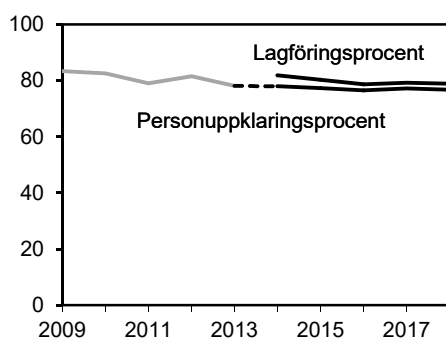
Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av alkohol förundersökningsbegränsades 2 procent (184 brott), samtliga efter att en utredning bedrivits. Andelen förundersökningsbegränsade rattfylleribrott var på samma nivå som 2017.

Antalet personupplklarade brott uppgick till 8 870 brott 2018, vilket var en minskning med 154 brott (–2 %) jämfört med 2017.

Personupplklaringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda rattfylleribrott, uppgick till 77 procent 2018. Det var en oförändrad

nivå jämfört med 2017. Jämfört med nivån 2009 hade den minskat med 7 procentenheter.

Lagföringsprocenten, det vill säga andelen personupplärd brott av de utredda brotten, uppgick till 79 procent. Det var en oförändrad nivå jämfört med 2017. Jämfört med nivån 2014 hade den minskat med 3 procentenheter.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Lagföringsprocent:	79 % ±0 p.e.
Personupplärdningsprocent:	77 % ±0 p.e.

Figur 34. Lagföringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart alkohol eller av alkohol och narkotika åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplärdningsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart alkohol eller av alkohol och narkotika åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplärdningsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Av de handlagda rattfylleribrotten fanns minst en skäligen misstänkt person registrerad för 98 procent av brotten (11 300 brott), vilket är en oförändrad nivå jämfört med 2017. Den höga andelen hänger samman med att denna typ av brott tillhör så kallade spanings- och kontrollbrott, där man redan vid anmälningstillfället i stort sett alltid har en utpekad gärningsperson. Av de handlagda rattfylleribrotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick andelen personupplärdade rattfylleribrott under påverkan av alkohol till 79 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2017.

Av samtliga handlagda brott 2018 hade 81 procent anmälts samma år, resterande brott hade anmälts tidigare år. Sett endast till de personupplärdade brotten hade 80 procent anmälts samma år som de klarades upp.

Rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika

År 2018 handlades 14 700 rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika, vilket var en ökning med 1 100 brott (+8 %) jämfört med 2017.

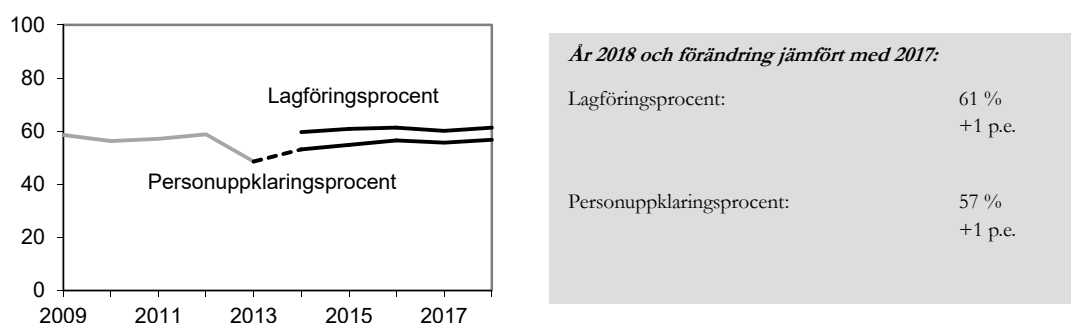
Andelen utredda brott uppgick till 100 procent (99,7 %), medan endast ett mycket litet antal brott direktavskrevs (41 brott). Andelarna var oförändrade jämfört med 2017.

Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av enbart narkotika förundersökningsbegränsades 7 procent (1 050 brott), vilket var samma andel som 2017. I princip samtliga av dessa brott förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts.

Antalet personuppklarade rattfylleribrott under påverkan av narkotika uppgick till 8 370 brott. Det var en ökning med 778 brott (+10 %) jämfört med 2017.

Personuppklaringsprocenten, som visar andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda rattfylleribrott, uppgick till 57 procent 2018. Det är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Det är en skillnad mellan personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen (t.o.m. 2013) och den nya definitionen (fr.o.m. 2014). I och med det bör man utgå från den tidigare definitionen vid en jämförelse med de senaste tio åren (från 2009). Jämfört med 2009 är personuppklaringsprocenten oförändrad.

De personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten gav en *lagföringsprocent* på 61 procent 2018, vilket innebar en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2017, och en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2014.

Figur 35. Lagföringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart narkotika åren 2014–2018, samt utvecklingen av personuppklaringsprocenten för rattfylleri under påverkan av enbart narkotika åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personuppklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

För 99 procent (14 600 brott) av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av enbart narkotika fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2017. Av dessa brott uppgick andelen personuppklarade brott till 57 procent, vilket var 1 procentenhet högre än 2017.

Av de handlagda brotten 2018 hade 71 procent anmälts samma år. Av de personuppklarade brotten hade 64 procent anmälts samma år som de klarades upp, resterande brott hade anmälts tidigare år.

Narkotikabrott

Med narkotikabrott avses brott som regleras i narkotikastrafflagen (1951:649). Sett till samtliga handlagda narkotikabrott 2018 var de antalsmässigt största brottstyperna eget bruk och innehav, som utgjorde 91 procent av de handlagda narkotikabrotten. I detta kapitel redovisas resultaten för kategorin narkotikabrott.

År 2018 handlades 107 000 narkotikabrott, vilket innebar en ökning med 8 360 brott (+8 %) jämfört med 2017.

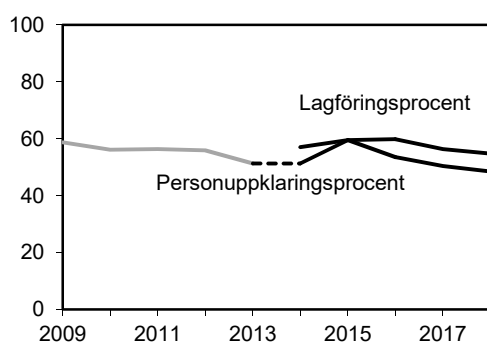
En utredning bedrevs för 99 procent (105 000 brott) av de handlagda brotten, medan 1 procent (1 600 brott) direktavskrevs. Andelarna var oförändrade jämfört med 2017.

Av de handlagda narkotikabrotten förundersökningsbegränsades 10 procent (10 700 brott), vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2017. Nästan samtliga narkotikabrott förundersökningsbegränsades efter att en utredning bedrivits.

Totalt personupplklarades 51 900 narkotikabrott 2018, vilket innebar en ökning med 2 160 brott (+4 %) jämfört med 2017.

De personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda narkotikabrott gav en *personupplklaringsprocent* på 49 procent 2018, vilket var en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2017. Jämfört med 2009 hade personupplklaringsprocenten minskat med 10 procentenheter.

De personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten ger en *lagföringsprocent* på 55 procent, vilket är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2017. Jämfört med 2014 har lagföringsprocenten minskat med 5 procentenheter.

År 2018 och förändring jämfört med 2017:

Lagföringsprocent:	55 % -1 p.e.
Personupplklaringsprocent:	49 % -2 p.e.

Figur 36. Lagföringsprocenten för narkotikabrott åren 2014–2018, samt utvecklingen av personupplklaringsprocenten för narkotikabrott åren 2009–2018. Grå linje anger måttet personupplklaringsprocenten enligt den tidigare definitionen, och svart linje anger måttet enligt den nya definitionen. Den streckade svarta linjen visar utvecklingen mellan den tidigare och den nya definitionen. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

Av de handlagda narkotikabrotten hade 91 procent (97 500 brott) minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet 2018, vilket var samma nivå som 2017. Narkotikabrott uppdagas oftast genom polisens spaningsarbete, och i de flesta fall har man därför en utpekad gärningsperson redan vid polisanmälan. Andelen personupplklarade narkotikabrott av brotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick till 53 procent, vilket var 2 procentenheter lägre än 2017.

Av de handlagda brotten 2018 hade 74 procent anmälts samma år. Av de personuppklarade brotten hade 68 procent anmälts samma år som de klarades upp, resterande brott hade anmälts tidigare år.

Handlagda brott i regionerna²⁰

I detta avsnitt redovisas resultaten från statistiken över de handlagda brotten i respektive region 2018. Först redovisas strukturen, det vill säga fördelningen av de handlagda brotten i respektive region efter olika indelningar och grupperingar. Sedan redovisas resultaten av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten. Därefter ges en redovisning av brotten med minst en skäligen misstänkt person registrerad och slutligen redovisas fördelningen av de handlagda brotten för två olika brottkategorier, brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken) respektive stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken).

När man tolkar statistik över handlagda brott i regionerna bör deras respektive utveckling över tid och skillnader mellan regionerna ses i relation till olika omvärldsfaktorer, som exempelvis brottsstrukturen. Även förekomsten av enstaka stora ärenden kan ge effekter på den regionala nivån (se påverkan av stora ärenden under avsnittet *Jämförbarhet över tid*).

Från 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju regioner, istället för de tidigare 21 länspolismyndigheterna. Det innebär att den regionala indelningen av statistiken över handlagda brott från och med redovisningsåret 2015 utgår från de nya regionerna. För mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll och uppbyggnad – regionala fördelningar*.

Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott

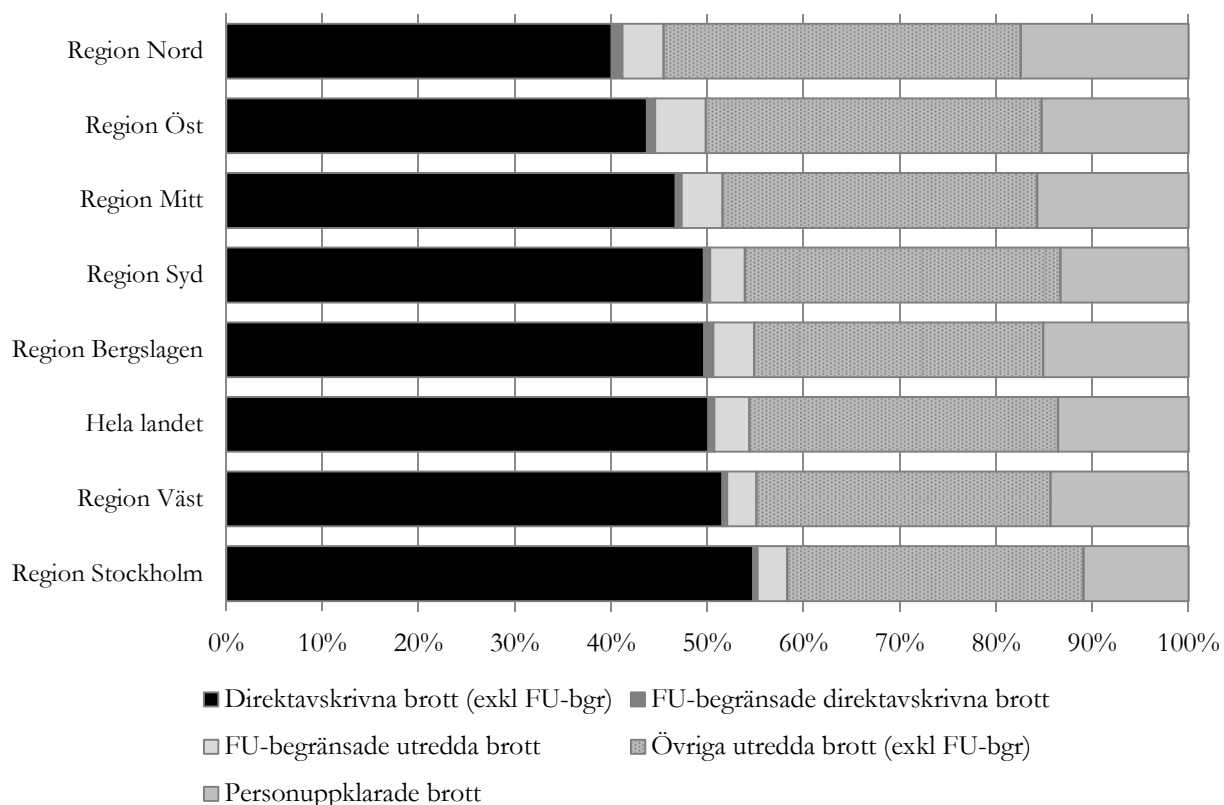
De handlagda brotten indelas övergripande efter om en utredning har bedrivits eller om brottet har direktavskrivits. Fördelningen av de utredda respektive direktavskrivna brotten varierar mellan regionerna. Region Nord var den region som hade störst andel utredda brott (59 %), medan region Stockholm hade minst andel utredda brott (45 %). I resterande regioner var andelen utredda brott mellan 48 och 55 procent.

Beslut om förundersökningsbegränsning kan fattas både före och efter att en utredning har inletts för brottet. Region Öst hade den största andelen förundersökningsbegränsade brott 2018, 6 procent. För övriga regioner uppgick andelen förundersökningsbegränsade brott till 4 eller 5 procent.

I figur 37 redovisas handlagda brott efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplklarats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

---

²⁰ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidaerna på www.bra.se.

Figur 37. Samtliga handlagda brott 2018 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, förundersökningsbegränsade utredda brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), och personupplärade brott.

Jämfört med 2017 minskade andelen utredda brott i samtliga regioner, förutom i region Stockholm och Öst där andelen var oförändrad.

I de fall det inte bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En ökad andel utredda brott innebär med andra ord en minskning av andelen direktavskrivna brott, och en minskning av andelen utredda brott innebär en ökning av andelen direktavskrivna brott. I tabell 6 nedan finns en detaljerad redovisning av fördelningen av de handlagda brotten i regionerna. Andelar i tabellen anges med avrundade tal, vilket innebär att indelningarna inte nödvändigtvis summerar till 100 procent.

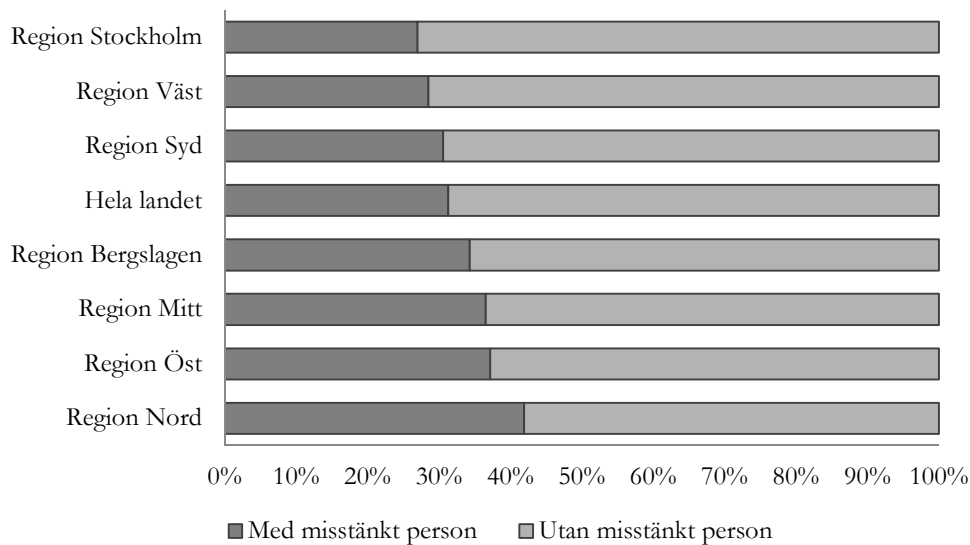
Tabell 6. Samtliga handlagda brott i regionerna samt för hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa, angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2017, angiven i procentenheter.

Beslutstyp	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Utredda	49	-1	59	-1	53	-1	45	-1	55	±0	48	-2	50	-1	49	-4
<i>Personupplärade</i>	14	±0	17	+1	16	-1	11	±0	15	-1	14	±0	13	+1	15	±0
<i>FU-begränsade utredda</i>	4	±0	4	±0	4	+1	3	±0	5	+1	3	±0	4	±0	4	±0
<i>Övriga utredda</i>	32	-2	37	-3	33	-1	31	-1	35	±0	31	-3	33	-3	30	-4
Direktavskrivna	51	+1	41	+1	47	+1	55	+1	45	±0	52	+2	50	+1	51	+4
<i>FU-begränsade direktavskrivna</i>	1	±0	1	±0	1	±0	0	±0	1	±0	0	±0	1	±0	1	±0
<i>Övriga direktavskrivna</i>	50	+1	40	+1	47	+1	55	±0	44	±0	52	+2	50	+1	50	+4

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person

Av de handlagda brotten i hela landet var det 31 procent som hade minst en skäligen misstänkt person registrerad för brottet. I fyra regioner var andelen större än för landet som helhet, medan två regioner hade en mindre andel (se figur 38). Den region som hade störst andel brott där minst en skäligen misstänkt person registrerats var region Nord (42 %), medan region Stockholm hade minst andel (27 %). När man tolkar statistiken i regionerna bör man beakta att andelen brott med minst en skäligen misstänkt person registrerad påverkas av den varierande brottsstrukturen i regionerna.

I regionerna Nord, Öst, Väst och Syd hade andelen brott med minst en skäligen misstänkt person 2018 ökat jämfört med 2017. I region Bergslagen hade andelen minskat. I regionerna Mitt och Stockholm var andelen oförändrad jämfört med 2017.

Figur 38. Samtliga handlagda brott i regionerna samt i hela landet 2018, fördelat efter brott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt respektive brott utan person registrerad som skäligen misstänkt. Förändringen jämfört med 2017 är angivet inom parentes.

Andelen brott med misstänkt person av handlagda brott 2018, och jämförelse med 2017 (procentenheter):							
Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
31 % (+1)	42 % (+2)	37 % (±0)	27 % (±0)	37 % (+1)	29 % (+1)	31 % (+1)	34 % (-1)

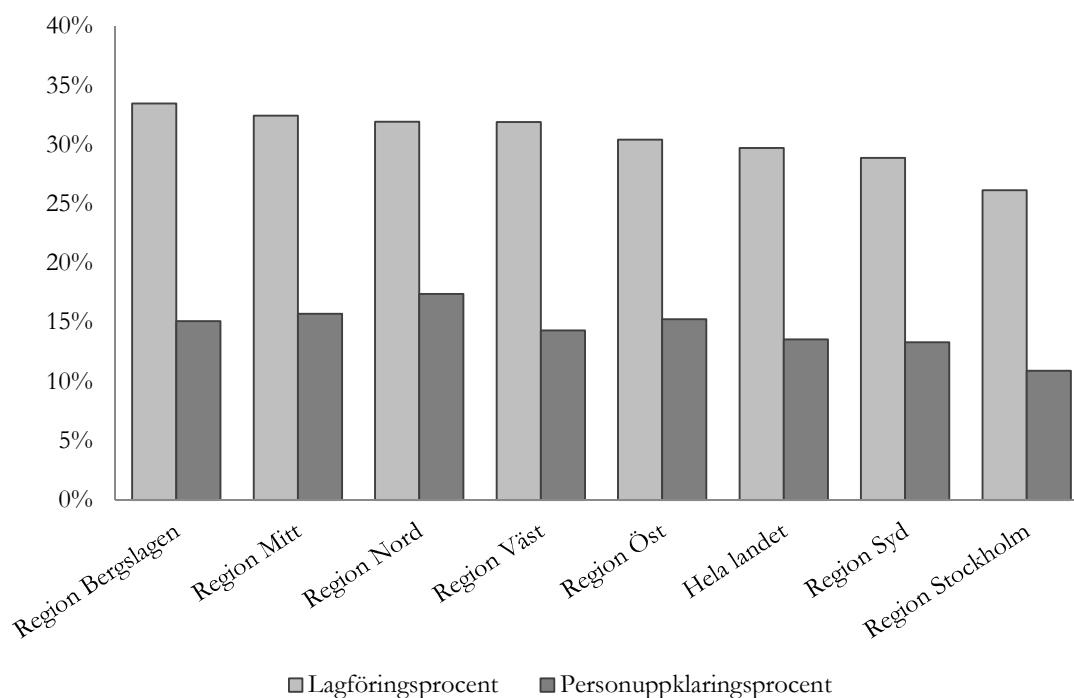
Personupplklaringsprocent och lagföringsprocent

Personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten visar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott respektive till de utredda brotten. När man tolkar statistiken bör man tänka på att måtten i regionerna påverkas av den varierande brottsstrukturen i regionerna.

Personupplklaringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott relaterat till samtliga handlagda brott, var högst i region Nord (17 %). Region Stockholm hade 2018 den lägsta personupplklaringsprocenten (11 %). I regionerna Stockholm, Väst och Bergslagen var personupplklaringsprocenten oförändrad jämfört med 2017, medan den ökade med 1 procentenhet i regionerna Nord och Syd, och minskade med 1 procentenhet i region Mitt och Öst.

Lagföringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), var 2018 högst i region Bergslagen (33 %). Lägst lagföringsprocent hade region Stockholm, där den uppgick till 26 procent. Jämfört med 2017 hade regionerna Mitt och Öst en oförändrad lagföringsprocent. I övriga regioner ökade lagföringsprocenten.

Skillnaden mellan resultatet för lagföringsprocenten och resultatet för personupplklaringsprocenten ligger mellan 15 och 18 procentenheter. Att skillnaden mellan måtten varierar för de olika regionerna beror till stor del på att fördelningen av utredda, direktavskrivna och förundersökningsbegränsade brott varierar mellan regionerna (se figur 39). Läs mer om vad som kan påverka lagförings- och personupplklaringsprocenten i avsnittet *Tolkning av statistiken*.

Figur 39. Resultat för lagförings- och personupplklaringsprocenten 2018 för samtliga brott i respektive region samt hela landet.

Lagföringsprocenten (L) och personupplklaringsprocenten (P) 2018 och jämförelse med 2017 (procentenheter):								
	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
L	30 % (+1)	32 % (+3)	32 % (±0)	26 % (+1)	30 % (±0)	32 % (+2)	29 % (+3)	33 % (+2)
P	14 % (±0)	17 % (+1)	16 % (-1)	11 % (±0)	15 % (-1)	14 % (±0)	13 % (+1)	15 % (±0)

Personupplklaringsprocent

Nedan redovisas personupplklaringsprocenten i regionerna under en tioårsperiod. För åren 2009–2013 utgår redovisningen från den tidigare definitionen i statistiken över upplklarade brott. För åren 2014–2018 utgår redovisningen från den aktuella definitionen i statistiken över handlagda brott.

Observera att personupplklaringsprocenten för regionerna före 2015 bygger på ett sammanslaget resultat för de tidigare länsmyndigheter som ingår i respektive region.

Samtliga regioner har en lägre personupplklaringsprocent än 2009 (det första året av den tioåriga mätperioden). Den största minskningen uppvisar regionerna Stockholm och Bergslagen, där personupplklaringsprocenten minskat med 5 procentenheter jämfört med 2009. Regionerna Nord och Öst uppvisar den lägsta minskningen; jämfört med 2009 hade personupplklaringsprocenten där minskat med 2 procentenheter.

Tabell 8. Personupplklaringsprocenten (%), andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott i regionerna för åren 2009 till 2018. Uppgifter för åren 2014–2016 korrigerades 2018-06-14.

	Personupplklaringsprocenten (%)									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hela landet	17	18	18	17	15	15	14	13	13	14
Region Nord	20	20	21	19	18	17	18	17	16	17
Region Mitt	19	21	19	17	16	17	19	17	16	16
Region Stockholm	16	15	14	14	13	13	11	10	11	11
Region Öst	18	19	18	18	16	16	16	16	16	15
Region Väst	17	19	18	17	16	15	15	14	14	14
Region Syd	17	17	19	18	15	15	15	13	12	13
Region Bergslagen	20	20	21	18	18	16	16	16	15	15

Lagföringsprocent

Skillnaden mellan regionernas lagföringsprocent, det vill säga andelen personupplklarade brott av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) varierar i olika stor utsträckning beroende på brottskategori (se tabell 7). Störst var skillnaden för sexualbrott, där region Öst hade den högsta lagföringsprocenten 2018 (31 %) och region Mitt den lägsta (16 %). Den brottskategori för vilken regionernas lagföringsprocent varierade minst var brott mot liv och hälsa, där region Väst hade den högsta lagföringsprocenten (16 %) medan region Stockholm hade den lägsta (11 %).

Utvecklingen av lagföringsprocenten i brottskategorierna varierar för respektive region. Jämfört med 2017 hade region Nord en högre lagföringsprocent i samtliga redovisade brottskategorier. Region Syd hade en högre lagföringsprocent i fem av de redovisade brottskategorierna, region Stockholm, Bergslagen och Väst i fyra av de redovisade brottskategorierna, region Öst i tre, och region Mitt hade en högre lagföringsprocent i två av de redovisade brottskategorierna jämfört med 2017.

Tabell 7. Lagföringsprocenten (%) för samtliga brott och för sju brottskategorier i respektive region 2018, samt utveckling (procentenheter) jämfört med 2017.

	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Samtliga brott	30	+1	32	+3	32	±0	26	+1	30	±0	32	+2	29	+3	33	+2
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	13	±0	15	+1	14	±0	11	-2	12	-1	16	+1	12	±0	15	±0
Sexualbrott (6 kap. BrB)	26	+7	23	+6	16	-5	30	+11	31	+10	19	+1	25	+9	30	+10
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	22	+2	26	+5	22	±0	19	+1	22	±0	27	+2	20	+2	26	+6
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	16	+1	21	+7	22	-1	14	±0	17	-6	18	+8	12	-2	17	-5
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	17	+2	22	+4	17	+3	16	+1	16	+2	18	±0	15	+2	20	+4
Trafikbrott	67	+1	70	+2	69	+2	65	+1	67	+1	68	-1	65	+3	72	+3
Narkotikabrott	55	-1	47	+3	54	-2	51	-2	52	-7	60	-4	61	+3	55	-1

Redovisning efter brottstyp

Nedan redovisas två utvalda brottskategorier från tabell 3, brott mot liv och hälsa respektive stöld- och tillgreppsbrott. De är två exempel på brottskategorier som skiljer sig åt när det gäller fördelningen av utredda respektive direktavskrivna brott i regionerna.

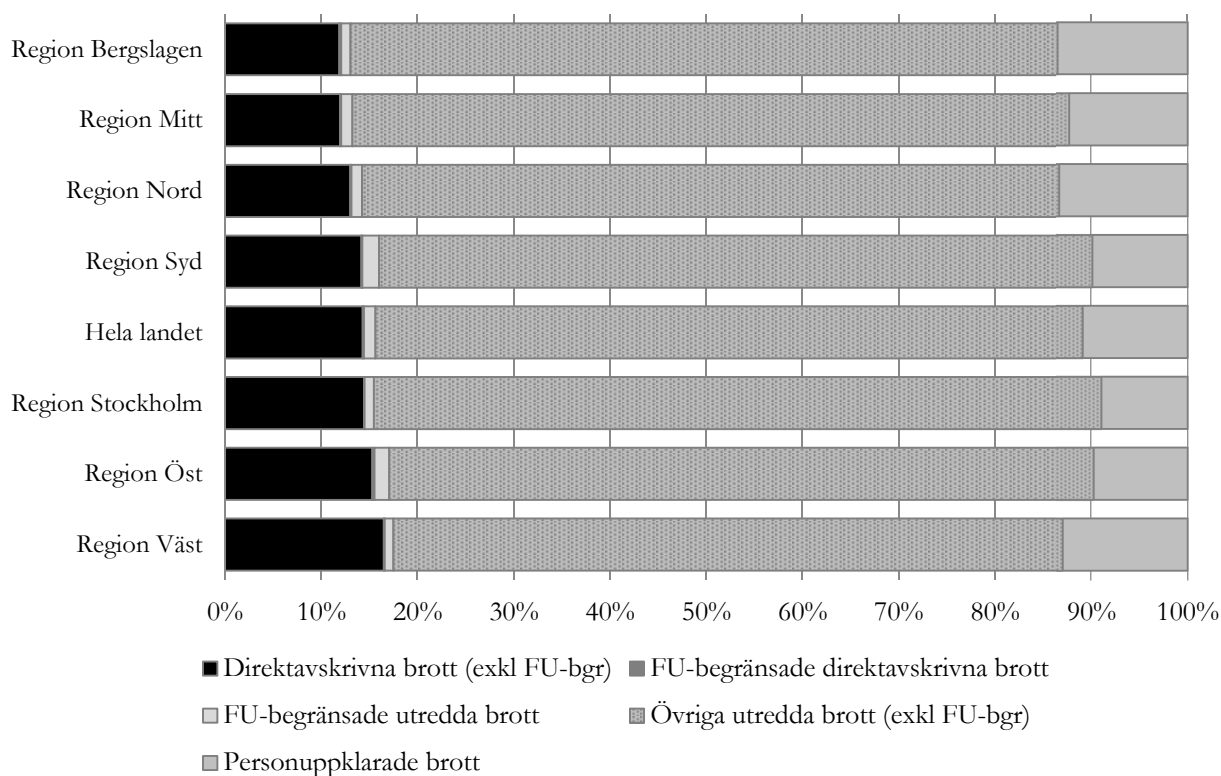
Brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken)

Av de handlagda brotten mot liv och hälsa i hela landet 2018 var det totalt 86 procent som utreddes (inklusive förundersökningsbegränsade brott där utredning bedrivits). Andelen utredda brott mot liv och hälsa i regionerna låg mellan 83 och 88 procent. Störst andel hade regionerna Mitt och Bergslagen, och minst andel hade region Väst.

Andelen personupplärade brott mot person varierade mellan 9 och 13 procent i regionerna. Störst andel uppvisade regionerna Nord, Väst och Bergslagen, medan region Stockholm hade minst andel.

I figur 40 redovisas handlagda brott mot liv och hälsa efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplärats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 40. Samtliga handlagda brott mot liv och hälsa 2018 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott och personupplärade brott.

Jämfört med 2017 minskade andelen utredda brott mot liv och hälsa i hela landet. Andelen utredda brott minskade i samtliga regioner förutom i region Stockholm, där den ökade, och i regionerna Väst och Bergslagen, där andelen var oförändrad jämfört med 2017.

I de fall det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En ökad andel utredda brott innebär med andra ord en minskning i andelen direktavskrivna brott. Andelen direktavskrivna brott ökade således i samtliga regioner förutom i Stockholm, Väst och Bergslagen.

Tabell 9. Handlagda brott mot liv och hälsa i regionerna samt för hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa, angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2017, angiven i procentenheter.

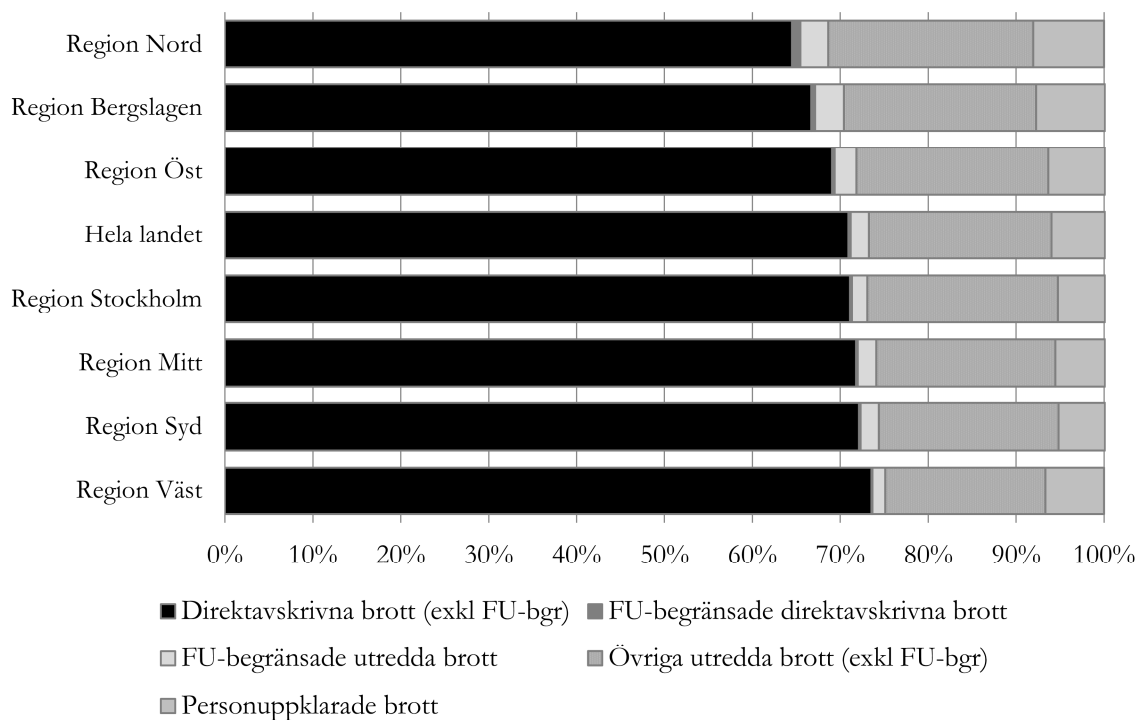
Beslutstyp	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Utredda	86	-1	87	-2	88	-1	85	+1	84	-2	83	±0	86	-1	88	±0
<i>Personupplärade</i>	11	±0	13	+1	12	±0	9	-1	10	-1	13	+1	10	±0	13	±0
<i>FU-begränsade utredda</i>	1	±0	1	±0	1	±0	1	±0	2	±0	1	±0	2	±0	1	±0
<i>Övriga utredda</i>	74	±0	72	-3	75	-2	76	+2	73	-2	70	-1	74	-1	74	±0
Direktavskrivna	14	+1	13	+2	12	+1	15	-1	16	+2	17	±0	14	+1	12	±0
<i>FU-begränsade direktavskrivna</i>	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0
<i>Övriga direktavskrivna</i>	14	±0	13	+2	12	+1	14	-1	15	+2	16	±0	14	+1	12	±0

Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken)

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten i hela landet var det totalt 29 procent som utreddes, och i regionerna låg andelen inom intervallet 26 och 35 procent. Störst andel hade region Nord, och minst andel hade region Väst.

Andelen personupplärade stöld- och tillgreppsbrott i regionerna varierade mellan 5 och 8 procent. Störst andel uppvisade regionerna Nord och Bergslagen, medan regionerna Stockholm och Syd hade minst andel.

I figur 41 redovisas handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplärats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 41. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2018 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott och personupplärade brott.

Jämfört med 2017 hade andelen utredda stöld- och tillgreppsbrott minskat i samtliga regioner förutom i regionerna Stockholm och Öst, där andelarna ökade med 1 procentenhet vardera.

I de fall det inte har bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En minskad andel utredda brott innebär med andra ord en ökning av andelen direktavskrivna brott. Andelen direktavskrivna brott ökade således i alla regioner förutom i regionerna Stockholm och Öst.

Tabell 10. Handlagda stöld- och tillgreppsbrott i regionerna samt för hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa angivna i procent av samtliga handlagda brott. I kolumnen utveckling (utv) redovisas förändring jämfört med 2017, angiven i procentenheter.

Beslutstyp	Hela landet		Region Nord		Region Mitt		Region Stockholm		Region Öst		Region Väst		Region Syd		Region Bergslagen	
	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv	%	utv
Utredda	29	-1	35	-1	28	-2	29	+1	31	+1	26	-1	28	-3	33	-1
<i>Personupplärade</i>	6	±0	8	+1	6	±0	5	±0	6	±0	7	±0	5	±0	8	+1
<i>FU-begränsade utredda</i>	2	±0	3	±0	2	±0	2	±0	2	±0	1	±0	2	±0	3	±0
<i>Övriga utredda</i>	21	-1	23	-3	20	-2	22	+1	22	±0	18	-1	20	-3	22	-3
Direktavskrivna	71	+1	65	+1	72	+2	71	-1	69	-1	74	+1	72	+3	67	+1
<i>FU-begränsade direktavskrivna</i>	0	±0	1	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0	0	±0
<i>Övriga direktavskrivna</i>	71	+1	65	+1	72	+2	71	-1	69	-1	74	+1	72	+3	67	+1

Beskrivning av statistiken

Från och med redovisningsåret 2014 redovisas ny statistik över handlagda brott. Den nya statistiken är en revidering av statistiken över uppklarade brott, och ersätter denna. Revideringen utgör ett led i Brås övergripande arbete med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken.

Statistikens ändamål

Statistiken över handlagda brott omfattar samtliga brott för vilka ett beslut har tagits under en redovisningsperiod, och beskriver således det totala utflödet av beslutade brott hos polis, åklagare eller annan utredande myndighet under aktuell redovisningsperiod. Ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott under redovisningsperioden. Statistiken används i huvudsak som underlag för allmän insyn, granskning och uppföljning av myndigheternas verksamheter.

Statistiken redovisar de handlagda brotternas omfattning, brottsstruktur och regionala fördelning, och besvarar frågor som i vilken utsträckning utredning har bedrivits för de anmälda brotten och vad handläggningen av brotten har resulterat i för typ av beslut. Exempelvis kan statistiken användas för att följa upp nivån och strukturen på förundersökningsbegränsade brott. Eftersom statistiken numera (fr.o.m. revideringen 2014) omfattar samtliga beslut som fattas om de anmälda brotten under en period, däribland samtliga direktavskrivna brott, ges en mer heltäckande bild av handläggningen av brott, jämfört med tidigare redovisning.

Statistiken (fr.o.m. 2014) innehåller också två mått på myndigheternas resultat: dels personuppklaringsprocent, som beskriver andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott en viss period, dels det nya måttet lagföringsprocent, som beskriver andelen personuppklarade brott av de brott för vilka utredning har bedrivits. Båda måtten utgör grova skattningar av myndigheternas sammanlagda framgång i att lagföra de brott som handläggs respektive utreds. Genom att lagföringsprocenten beräknas för de utredda brotten, det vill säga de brott som bedömts vara möjliga att personupplära, ges en mer träffsäker bild av de brottsutredande verksamheternas resultat.

Statistikens innehåll

I statistiken över handlagda brott redovisas samtliga anmälda brott för vilka polis, åklagare eller annan utredande myndighet under redovisningsåret fattat ett beslut, som innebär att handläggningen av brottet avslutas.

Ett brott kan generera flera beslut om flera personer misstänks för samma brott. Vilket beslut som då redovisas i statistiken bestäms enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, strafföreläggande, åtalsunderlåtelse, förundersökningsbegränsning samt övriga beslut. I det fall flera

beslut om brottet infaller under olika år, redovisas brottet som handlagt varje år, dock endast en gång per redovisningsår.

Övergripande indelningsgrunder

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar: dels efter om utredning bedrivits eller brottet har direktavskrivits (se tabell 300), dels efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller ej (se tabell 310).

- Med *utredda brott* avses handlagda brott för vilka utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare. Utredningen kan ha inletts under redovisningsåret eller tidigare.
- Med *direktavskrivna brott* avses handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.
- Med *brott med misstänkt person* avses brott där minst en person är registrerad som skäligen misstänkt för brottet vid tidpunkten för beslutet.
- Med *brott utan misstänkt person* avses brott där ingen person är registrerad som skäligen misstänkt för brottet (det kan dock finnas någon registrerad med lägre misstankegrad).

De två indelningsgrunderna är till viss del överlappande, eftersom man kan inleda en utredning av ett brott utan att det finns en misstänkt person och vice versa. Det omvända, att det finns en misstänkt person för brottet men att det inte inleds någon utredning, är dock mindre vanligt.

Kategorier av brott efter beslut

I statistiken över handlagda brott kategoriseras brotten efter vilken typ av beslut som fattats. Brotten redovisas i tre kategorier: personupplärade brott, förundersökningsbegränsade brott samt övriga handlagda brott.

- Med *personupplärade brott* avses handlagda brott för vilka minst en misstänkt person har lagförts, genom att åtal väckts, strafföreläggande utfärdats eller åtalsunderlåtelse meddelats.
- Med *förundersökningsbegränsade brott* avses handlagda brott för vilka beslut har fattats om att förundersökning inte behöver inledas eller att en inledd förundersökning får läggas ned.
- Med *övriga handlagda brott* avses handlagda brott för vilka andra typer av beslut fattats. Här ingår exempelvis beslut som innebär att en utredning läggs ner eller att en förundersökning inte inleds. Sådana beslut kan fattas av olika skäl, till exempel för att brott inte kan styrkas, att inget spaningsresultat uppnåtts, att utredningen visar att den misstänkta personen är oskyldig eller att den misstänkta personen är minderårig (under 15 år).

Att de övriga typerna av beslut inte särredovisas, utan redovisas sammantaget i kategorin övrigt, beror på att man bedömt att en mer detaljerad indelning inte skulle kunna göras med tillräcklig kvalitet. Skälet är främst att beslutstyperna på den mest detaljerade nivån (motiveringsnivån) även omfattar odefinierade beslut (så kallade övrigt-/annat-koder) som inte kan specificeras i statistiken. Tidigare studier har visat att ospecificerade beslut dessutom kan innehålla beslut som skulle kunna anges med en specificerad beslutskod, vilket innebär att resultat av de enskilda beslutstyperna riskerar att bli missvisande både till nivå och till fördelning. Tolkningssvårigheter inträder därmed när man studerar utvecklingen över tid eller gör regionala jämförelser, i synnerhet om användningen av de odefinierade besluten förändras över tid eller varierar regionalt.

I tabell 7 nedan redovisas en sammanställning av de vanligaste besluten bland övriga handlagda brott. Som framgår utgörs en fjärdedel av uppgifterna i denna kategori av så kallade fritexter/blankt, som inte är av strukturerat slag. Det innebär att det saknas strukturerade uppgifter som specificerar beslutstypen på den mest detaljerade nivån.

Tabell 11. Skälnamn och motiveringsnamn för de vanligaste beslutstyperna inom gruppen övriga handlagda brott (övriga utredda och övriga direktavskrivna) 2018.

Skälnamn	Samtliga	Av samtliga övriga handlagda
Motiveringsnamn	Antal	Procent
Går ej att utreda		
Spaningsuppslag saknas	511 000	40
Fritext	151 000	12
Ej anledning fullfölja		
Fritext	135 000	11
Ej spaningsresultat	93 700	7
Fritext	62 200	5
Bevisproblem		
Blankt	61 300	5

Statistiska mått

För att beskriva resultatet av handläggningen av brott används måtten personupplklaringsprocent och lagföringsprocent. Måtten ska ses som grova skattningar av myndigheternas sammanlagda framgång i att lagföra de brott som handläggs respektive utreds.

- Personupplklaringsprocenten definieras som personupplklarade brott i procent av antalet handlagda brott.
- Lagföringsprocenten definieras som personupplklarade brott i procent av antalet utredda brott, exklusive förundersökningsbegränsade brott.

I och med revideringen 2014 gjordes en definitionsförändring av måttet personupplklaringsprocenten, från ”personupplklarade brott i procent av de anmälda brotten” till ”personupplklarade brott i procent av de handlagda brotten”. En fördel med den nya definitionen är att beräkningen av personupplklaringsprocenten blir mer korrekt statistiskt sett. För personupplklaringsprocenten totalt sett innebär förändringen en marginell påverkan på resultatet (<0,1 procentenheter 2017). För vissa enskilda brottstyper eller vid jämförelse på regional nivå kan det dock finnas en något större skillnad i resultaten, vilket bör beaktas vid jämförelser bakåt i tiden.

Uträkning av personupplklaringsprocenten (fr.o.m. 2014):

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal handlagda brott}} \cdot 100 = \text{personupplklaringsprocenten}$$

Från och med 2014 publicerar Brå även måttet lagföringsprocenten som ett komplement till personupplklaringsprocenten. Lagföringsprocenten redovisar antalet personupplklarade brott under ett år i procent av de utredda brotten under samma period, exklusive de förundersökningsbegränsade brotten.

Uträkning av lagföringsprocenten:

$$\frac{\text{Antal personupplklarade brott}}{\text{Antal utredda brott} - \text{FU-begränsade brott}} \cdot 100 = \text{lagföringsprocenten}$$

I det totala antalet handlagda brott ingår även anmälda händelser som inte är brottsliga, eller som det av andra anledningar är omöjligt eller mycket svårt att utreda och binda en misstänkt person till. Dessa brott direktavskrivs oftast. Genom att beräkna lagföringsprocenten på de *utredda* brotten, det vill säga de brott som bedömts vara möjliga att personupplklara, ges därför en mer träffsäker bild av de brottsutredande verksamheternas resultat.

Viktigt att komma ihåg är dock att det även bland de utredda brotten finns en mindre andel brott som inte är möjliga att lagföra. Det kan exempelvis röra sig om brott där det under utredningen visar sig att gärningen inte är brottslig eller att den misstänkta personen är avliden. Brå har i nuläget inte möjlighet att på ett tillförlitligt sätt urskilja dessa brott för att utesluta dem från beräkningen av lagföringsprocenten, vilket bör beaktas i tolkningen av resultatet. Det finns dessutom många andra påverkansfaktorer, som polisen och andra brottsutredande myndigheter inte rör över, och som måttet inte tar hänsyn till. Lagföringsprocenten ska därför tolkas som en mycket grov indikator på polisens och övriga brottsutredande myndigheters resultat när det gäller att personupplklara de brott som utreds.

Kategorisering av brott

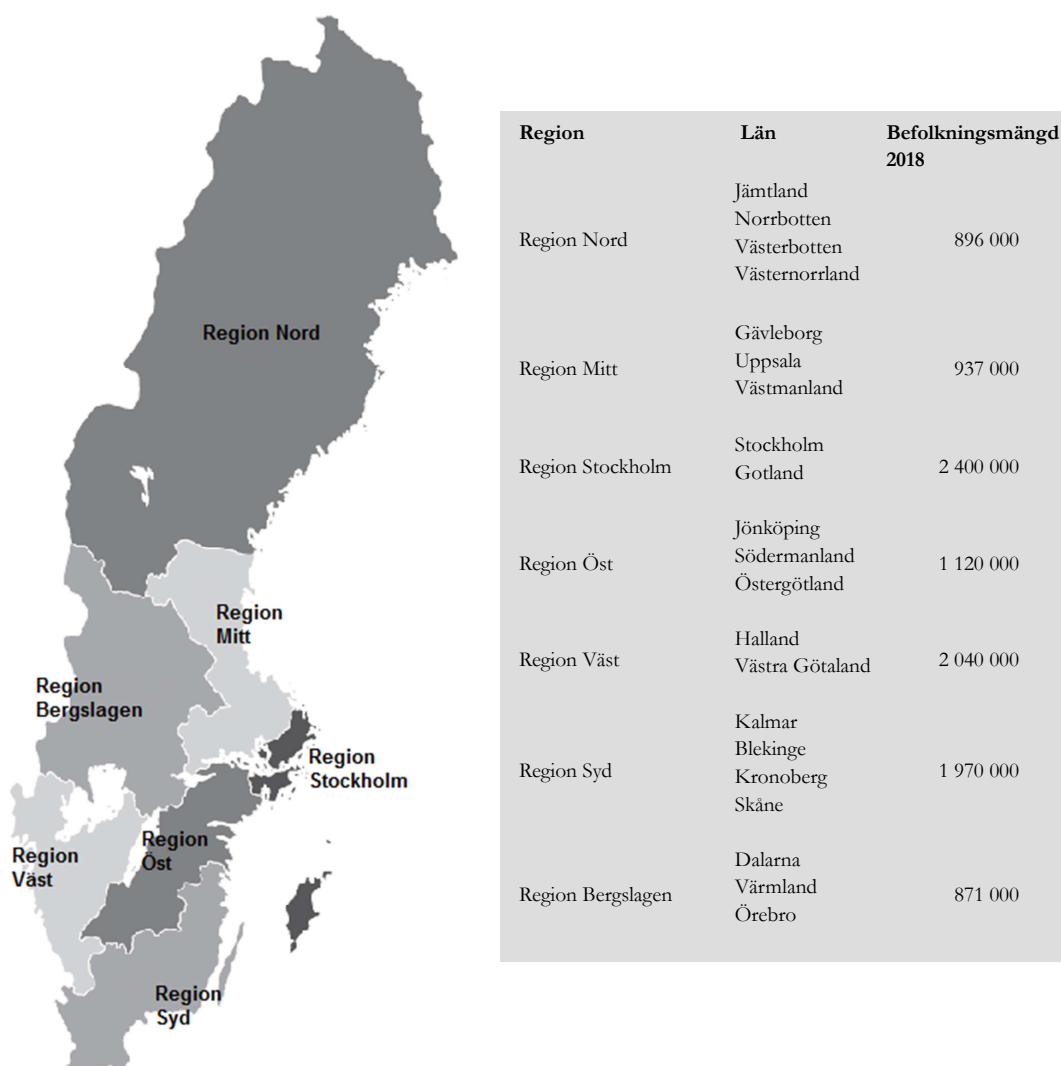
Brottsredovisningen omfattar samma brottstyper som de polisanmälda brotten. Kategoriseringen utgår från olika brottskoder (se avsnittet *Kategorisering av brott* i sammanfattningen av statistiken över anmälda brott).

Regional fördelning

Statistiken över handlagda brott redovisas för hela landet och per polisregion.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länspolismyndigheterna har omvandlats till en myndighet, Polismyndigheten, indelad i sju regioner. Dessa sju regioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 39 redovisas de nya polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningsmängden i regionerna.

Figur 42. Regionindelning från och med 2015 med tidigare län indelat i tillhörande region samt befolkningsmängden 2018.

Insamling och bearbetning

Statistiken över handlagda brott baseras på uppgifter från polis, åklagare och tull. Även uppgifter från Kustbevakningen, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket ligger till grund för statistiken.

De beslut som polisen fattar för att avsluta ett ärende registreras i polisens ärendesystem (Durtvå). Även uppgifter från Kustbevakningen registreras i polisens system. Åklagaren registrerar uppgifter om handlagda brott i sitt ärendehanteringssystem (Cåbra). Där registreras också uppgifter från Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket. Uppgifterna levereras löpande till Brå. Uppgifter från Tullverket skickas månadsvis till Brå.

Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Bland annat sker validering mot ett XML-schema redan vid inläsningen av materialet i Brås databas. Vidare kontrolleras att de elektroniskt överförda transaktionerna följer en logisk ordning och att inga transaktioner saknas. När materialet lästs in i databasen, körs olika kontrollprogram som bl. a. omfattar rimlighetskontroller och logiska kontroller. Felaktigheter justeras, ibland genom kontakt med uppgiftslämnarna. När materialet är färdigkontrollerat förs det över till statistikdatabasen för långtidslagring. En slutlig kontroll av konsistensen och rimligheten i statistiken görs dessutom efter att statistiken har framställts.

Brå producerar statistik över handlagda brott halvårsvis och årsvis.

Jämförbarhet över tid

Påverkan av stora ärenden

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över handlagda brott mellan olika år. Det gäller i synnerhet för mindre brottstyper eller redovisningsområden. Effekten av stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid, och osäkerhet om huruvida en förändring är generell eller ej. Särskilt antalet personupplärade brott och personuppläringsprocenten påverkas av enskilda större ärenden. Men även antalet handlagda brott totalt sett, liksom det nya måttet lagföringsprocenten, kan påverkas.

Den justerade personuppläringsprocenten (fr.o.m. revideringen 2014) är mindre känslig för stora ärenden än det tidigare måttet, även om också den kan påverkas. Det sker om besluten som tas i ärendet övervägande är av en viss typ och därför snedvrider fördelningen av besluten i statistiken. Om handläggningen av ett stort ärende exempelvis leder till att många brott direktavskrivs, kan det ge en minskad personuppläringsprocent, trots att antalet personupplärade brott inte behöver ha förändrats. På motsvarande sätt kan ett stort ärende driva upp personuppläringsprocenten om handläggningen leder till många personupplärade beslut, trots att de personupplärade brotten i övrigt har minskat.

Däremot påverkas inte den justerade personuppklaringsprocenten av om brotten i ett stort ärende anmäls och beslutas olika år, vilket det tidigare måttet gjorde.

Stora ärenden är ovanliga men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Brå har endast möjlighet att identifiera stora ärenden i de fall brotten har registrerats under samma ärendenummer. Det kan dock förekomma att brott som ingår i samma ärende registreras under två eller flera ärendenummer, där brotten sammantaget uppnår gränsen för ett stort ärende men inte var för sig.

Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats de senaste fem åren och påverkar lagförings- och/eller personuppklaringsprocenten. Att ett ärende har påverkat lagförings- eller personuppklaringsprocenten innebär att måtten förändrats i positiv eller negativ riktning till följd av de beslut som fattats i ärendet. Det ska noteras att ärendet inte behöver vara den enda förklaringen bakom en ökning eller minskning av måtten totalt sett. Med ett stort ärende avses här ärenden som omfattar minst 100 brott av samma brottstyp.

- År 2018 handlades tre ärenden med många bidragsbrott i region Nord. Två av ärendena genererade många personuppklarade brott, och det tredje många utredda brott med andra typer av beslut. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personuppklaringsprocenten i hela landet, men de två första ärendena hade en ökande effekt och det tredje en minskande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Nord.
- År 2018 handlades två ärenden med många brott gällande automatmissbruk i region Nord varav det ena genererade många personuppklarade brott och det andra många utredda brott med andra typer av beslut. Det ena ärendet hade en ökande effekt och det andra en minskande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för brottstypen i hela landet och i region Nord.
- År 2018 handlades två ärenden med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Nord som genererade många personuppklarade brott. Ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i hela landet. Sett endast till region Nord hade båda ärendena en ökande effekt på måtten.
- År 2018 handlades ett ärende med många penningtvättsbrott i region Mitt som genererade många personuppklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela lagen i hela landet och i region Mitt.
- År 2018 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Mitt som genererade många personuppklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppklaringsprocenten i landet, men hade en ökande effekt på måtten för hela bidragsbrottslagen i region Mitt.

- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt mot flicka under 15 år i region Stockholm som genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för samtliga våldtäktsbrott både i hela landet och i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med kontokort i region Stockholm som genererade många personuppljade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- och personupplklaringsprocenten för bedrägeri och annan oredlighet (hela 9 kap. BrB) både i hela landet och i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm som genererade många personuppljade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i landet, men hade en ökande effekt på måtten vad gäller förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Stockholm.
- År 2018 handlades två ärenden med många bidragsbrott som hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten på hela bidragsbrottslagen i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många smugglingsbrottsbrott i region Stockholm som genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela smugglingslagen i hela landet och i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande näringspenningtvätt i region Stockholm som genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för lagen om penningtvättsbrott i hela landet och i region Stockholm.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott om förskingring i region Öst som genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten vad gäller vad gäller förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i hela landet.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande överlåtelse av narkotika i region Öst som genererade många utredda brott (ej personuppljade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på måtten för hela narkotikastrafflagen i region Öst.
- År 2018 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Öst som hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten på hela bidragsbrottslagen i region Öst.

- År 2018 handlades två ärenden med många brott om överträdelse av kontaktförbud i region Öst, varav det ena genererade många personuppljade brott och det andra många direktavskrivna brott. Det första ärendet hade en ökande effekt och det andra en minskande effekt på hela lagen om kontaktförbud i hela landet och i region Öst.
- År 2018 handlades två ärenden med många bidragsbrott som genererade många utredda brott (ej personuppljade eller förundersökningsbegränsade brott) i region Väst. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personuppljningsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på lagförings- och personuppljningsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Väst.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt mot flicka under 15 år i region Syd som genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppljningsprocenten för samtliga våldtäktsbrott både i hela landet och i region Syd.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt mot flicka 15-17 år samt sexuellt tvång och utnyttjande av person i beroendeställning i region Syd som genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppljningsprocenten för hela 6 kap. Sexualbrott, både i hela landet och i region Syd.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande olovligt brukande i region Syd som genererade många personuppljade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppljningsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personuppljningsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Syd.
- År 2018 handlades två ärenden med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Syd som genererade många personuppljade brott. Ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppljningsprocenten vad gäller förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i hela landet. Det andra ärendet hade en ökande effekt på måtten för 10 kap. BrB i region Syd.
- År 2018 handlades två ärenden med många penningtvättsbrott i region Syd som genererade många personuppljade brott. Ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppljningsprocenten för hela penningtvättsbrottslagen, både i hela landet och i region Syd.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande överlåtelse av narkotika i region Syd som genererade många personuppljade brott. Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men

hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela narkotikastrafflagen i region Syd.

- År 2018 handlades fyra ärenden med många bidragsbrott i region Syd, varav två genererade många personuppklarade brott och två många utredda brott med andra typer av beslut. Ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i hela landet. Samtliga ärenden påverkade måtten för hela Bidragsbrottslagen i region Syd. Två av dem hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela Bidragsbrottslagen medan de två andra inte påverkade personuppklaringsprocenten, men hade en minskande effekt på lagföringsprocenten.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande överträdelse av kontaktförbud i region Syd som genererade många personuppklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela lagen om kontaktförbud, både i hela landet och i region Syd.
- År 2018 handlades ett ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Bergslagen som genererade många personuppklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) både i hela landet och i region Bergslagen.
- År 2018 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Bergslagen som genererade många utredda brott (ej personuppklarade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppklaringsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Bergslagen.
- År 2017 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Nord. Ärendet genererade många personuppklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppklaringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Nord 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Nord. Ärendet genererade många personuppklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personuppklaringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Nord 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande förskingring i region Nord. Ärendet genererade många personuppklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för förskingring

och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Nord, och för brottstypen ”förskingring, grov förskingring, undandräkt” (1–3 §) i hela landet 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många penningtvättsbrott i region Mitt. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela lagen om straff för penningtvättsbrott både i hela landet och i region Mitt 2017.
- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott vardera i region Mitt. Ärendena genererade många personupplklarade brott. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Mitt 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många misshandelsbrott mot obekant man utomhus i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brott mot liv och hälsa (hela 3 kap. BrB) i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande dataintrång i region Stockholm som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten i region Stockholm 2017, för brottstypen dataintrång.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med kontokort i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten, både i hela landet och i region Stockholm 2017, för brottstypen bedrägeri med kontokort.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med hjälp av bluffaktura i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten, både i hela landet och i region Stockholm 2017, för brottstypen bedrägeri med hjälp av bluffaktura.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott vardera gällande övrigt bedrägeri i region Stockholm. Ärendena genererade många personupplklarade brott. Inget av ärendena påverkade lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2017. Däremot hade ärendena en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten i region Stockholm 2017, för brottstypen övrigt bedrägeri.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm. Ärendena genererade många personupplklarade

brott. Ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för förskingring och annan trolöshet (hela 10 kap. BrB) i region Stockholm 2017, och för brottstypen trolöshet mot huvudman (5 §) i hela landet 2017.

- År 2017 handlades fyra ärenden med många brott gällande grovt skattebrott i region Stockholm. Tre av ärendena genererade många personupplklarade brott och det fjärde genererade många övriga utredda brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Tre av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela skattebrottslagen, både i hela landet och i region Stockholm 2017. Det fjärde ärendet hade en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela skattebrottslagen, både i hela landet och i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande näringspenningtvätt i region Stockholm. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela lagen om straff för penningtvättsbrott, både i hela landet och i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades fem ärenden med många bidragsbrott som genererade många personupplklarade brott i region Stockholm. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men samtliga ärenden hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Stockholm 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande innehav av narkotika och ett med cirka 360 brott gällande överlåtelse av narkotika i region Öst. Ärendena genererade många personupplklarade brott, varav det ena ärendet om överlåtelse hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela för hela narkotikastrafflagen i landet. Båda ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela narkotikastrafflagen i region Öst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande grovt skattebrott i region Öst som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela skattebrottslagen, både i hela landet och i region Öst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bidragsbrott i region Öst som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Öst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatmissbruk i region Öst som genererade många personupplklarade brott.

Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för bedrägeri och annan oredlighet (hela 9 kap. BrB) i region Öst, och en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för brottstypen ”automatmissbruk” i hela landet 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många våldtäktsbrott mot barn i region Väst. Ärendet genererade många utredda brott (ej personupplklarade eller förundersökningsbegränsade brott) och hade en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för våldtäkt mot barn under 15 år i hela landet, och en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för sexualbrott (hela 6 kap. BrB) i region Väst.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande utnyttjande av barn för sexuell posering och många brott gällande sexuellt ofredande mot barn i region Väst. Ärendet genererade många personupplklarade brott men påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för sexualbrott (hela 6 kap. BrB) i region Väst.
- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott vardera som genererade många personupplklarade brott i region Väst. Ärendena påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2017, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Väst 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande bedrägeri med hjälp av internet i region Väst som genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten i region Väst 2017, för brottstypen bedrägeri med hjälp av internet.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande dataintrång i region Syd. Ärendena genererade många personupplklarade brott och många utredda brott med andra typer av beslut (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men ett av ärendena hade en minskande effekt på person- och lagföringsprocenten i region Syd 2017, för brottstypen dataintrång.
- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatmissbruk i region Syd som genererade många utredda brott (ej personupplklarade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten i region Syd 2017, för brottstypen automatmissbruk.
- År 2017 handlades två ärenden med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Syd, varav det första genererade många personupplklarade brott och det

andra många utredda brott med andra typer av beslut (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men det första hade en ökande effekt och det andra en minskande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten i region Syd 2017, för brottstypen övrigt bedrägeri.

- År 2017 handlades ett ärende med många barnpornografibrott som genererade många personupplärade brott och många direktavskrivna brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendet hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten för brott mot allmän ordning (hela 16 kap. BrB), både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande djurplågeri i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för brott mot allmän ordning (hela 16 kap. BrB), både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades tre ärenden med många bidragsbrott i region Syd, som genererade många personupplärade brott. Ärendena påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men ett av ärendena hade en ökande effekt på lagförings- och personuppklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många smugglingsbrott i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten på hela lagen om straff för smuggling, både i hela landet och i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många skattebrott i region Syd som genererade många personupplärade brott. Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten för hela skattebrottslagen i region Syd 2017.
- År 2017 handlades ett ärende med många bedrägeribrott gällande automatmissbruk i region Bergslagen som genererade många utredda brott (ej personupplärade eller förundersökningsbegränsade brott). Ärendet påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet, men hade en minskande effekt på person- och lagföringsprocenten i region Bergslagen 2017, för brottstypen automatmissbruk.
- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande överlåtelse av narkotika i region Bergslagen som genererade många personupplärade brott. Ärendet hade en ökande effekt på person- och lagföringsprocenten i hela landet och i region Bergslagen 2017, för brottstypen överlåtelse av narkotika.
- År 2017 handlades två ärenden med många bidragsbrott i region Bergslagen. Ett av ärendena genererade många personupplärade brott och det andra många direktavskrivna brott (ej förundersökningsbegränsade brott). Ärendena

påverkade inte person- eller lagföringsprocenten i hela landet. Däremot hade det första ärendet en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten och det andra en minskande effekt på personupplklaringsprocenten för hela bidragsbrottslagen i region Bergslagen 2017.

- År 2017 handlades ett ärende med många brott gällande olovlig försäljning av alkohol och olovligt innehav av alkoholdrycker i region Bergslagen som genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för hela alkohollagen i hela landet 2017.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande automatmissbruk i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på personupplklaringsprocenten för automatmissbruk i hela landet. Ärendet hade även en ökande effekt på personupplklaringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Bergslagen 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande överträdelse av kontaktförbud i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för överträdelse av kontaktförbud i hela landet och i region Bergslagen. Ärendet hade även en ökande effekt på personupplklaringsprocenten för samtliga brott i region Bergslagen 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri i region Bergslagen. Ärendet genererade många personupplklarade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet 2016. Däremot hade ärendet en ökande effekt på personupplklaringsprocenten för samtliga brott i region Bergslagen samt för lagförings- och personupplklaringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Bergslagen 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande våldtäkt i region Väst. Ärendet genererade många direktavskrivna brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärenden en minskande effekt på lagföringsprocenten för våldtäkt i region Väst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bland annat övrigt bedrägeri i region Öst. Ärendet genererade många brott som kategoriseras som övriga utredda brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en minskande effekt på lagföringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Öst 2016.

- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Öst. Ärendet genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvudman i hela landet. Ärendet hade även en ökande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott i region Öst samt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvudman och för 10 kap. Förskingring och annan trolöshet, i region Öst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bland annat övrigt bedrägeri i region Stockholm. Ärendet genererade många personuppljade brott. Ärendet påverkade inte lagförings- eller personupplklaringsprocenten i hela landet. Däremot hade ärendet en ökande effekt på lagföringsprocenten för bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Stockholm 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande övrigt bedrägeri och penningtvättsbrott i region syd. Ärendet genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för övrigt bedrägeri och penningtvättsbrott i hela landet samt i region Syd 2016. Ärendet hade även en ökande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott och bedrägeribrott (hela 9 kap. BrB) i region Syd 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande sexualbrott (6 kap. BrB) i region Väst. Ärendet genererade många personuppljade brott. Ärendet hade en ökande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för sexualbrott i hela landet samt i region Väst 2016.
- År 2016 handlades ett ärende med många brott gällande bidragsbrott mot Försäkringskassan i region Nord. Ärendet genererade många brott som kategoriseras som övriga utredda brott. Ärendet hade en minskande effekt på lagförings- och personupplklaringsprocenten för bidragsbrott mot Försäkringskassan i hela landet och i region Nord 2016. Ärendet hade även en minskande effekt på lagföringsprocenten för samtliga brott i region Nord 2016.
- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande dataintrång. Samtliga brott personupplklarades och påverkade både lagförings- och personupplklaringsprocenten för dataintrång, samt för kapitel 4 i brottsbalken, i de handläggande regionerna (Väst, Syd och Nord). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för dataintrång.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende med många brott gällande trolöshet mot huvudman i region Stockholm. Samtliga brott direktavskrevs och påverkade personupplklaringsprocenten för trolöshet mot huvudman i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för trolöshet mot huvudman.
- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande överlåtelse. Ärendena genererade olika typer av beslut och påverkade både lagförings- och

personuppklaringsprocenten för överlåtelse i de handläggande regionerna (Stockholm och Väst). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för överlåtelse.

- År 2015 handlades ett fåtal ärenden med många brott gällande förskingring. Brotten genererade olika typer av beslut. Ärendena påverkade både lagförings- och personuppklaringsprocenten för förskingring, samt för kapitel 10 i brottsbalken, i de handläggande regionerna (Öst, Syd och Mitt). Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för förskingring och för kapitel 10 i brottsbalken.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende i region Syd gällande häleri. Brotten utreddes men personupplades inte. Ärendet påverkade både lagförings- och personuppklaringsprocenten för häleri i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för häleri.
- År 2015 handlades ett enskilt ärende i region Syd gällande kontaktförbud. Samtliga brott personupplades och påverkade både lagförings- och personuppklaringsprocenten i den handläggande regionen. Ärendet påverkade även resultatet i hela landet för kontaktförbud.
- År 2014 anmäldes och handlades ett ärende med cirka 300 brott avseende våldtäkt i Skåne län. I samtliga fall har handläggningen lett till att åtal har väckts, vilket påverkade både antalet personupplade brott och personuppklaringsprocenten i Skåne län 2014 och utvecklingen i region Syd 2015, där nivåerna var betydligt högre 2014 än 2015. Ärendet påverkade även resultatet för hela landet gällande våldtäkt.
- År 2014 anmäldes och handlades ett ärende med många sexualbrott (sexuellt övergrepp, utnyttjande av barn för sexuell posering och sexuellt ofredande) samt barnpornografibrott i Gotlands län. I de flesta fall har handläggningen lett till att åtal har väckts, vilket påverkat utvecklingen mellan 2014 och 2015 för både personupplade brott och personuppklaringsprocenten i region Stockholm samt för hela landet.
- År 2013 anmäldes ett ärende med många ofredandebrott i Jönköpings län. Åtminstone cirka hälften av brotten klarades upp på tekniskt vis samma år.

Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar

Statistiken över handlagda brott, tidigare upplade brott, påverkas i stort sett av samma förändringar som statistiken över anmälda brott, till exempel ny insamlingsteknik eller nya redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser av de handlagda brotten över tid. Det finns även andra faktorer som påverkar jämförbarheten och tolkningen av statistiken. De viktigaste förändringarna redovisas nedan. För mer information, kontakta Brås enhet för rättsstatistik.

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska, metod- och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 2009, som i olika utsträckning kan ha påverkat statistiken över handlagda brott och personupplärade brott i statistiken över upplärade brott. Förändringarna bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i kronologisk fallande ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas fristående, oberoende av varandra. Den som är intresserad av ett specifikt år kan gå direkt till det relevanta stycket. Förändringar som inträffat innan 2009 finns dokumenterade i Kvalitetsdeklarationen över statistiken om handlagda brott. www.bra.se

- Från och med 2018 presenteras resultaten i den textade sammanfattningen gällande handläggning av brott mot person indelat efter kön. Den utökade redovisningen är ett led i myndighetens arbete med att öka integreringen av kön i sammanställningarna av statistik där så är möjligt.
- I samband med produktionen av den slutliga statistiken 2017 identifierades ett tekniskt fel som bedömdes ha påverkan på tidigare publicerad statistik över handlagda brott för åren 2014–2016. Felet har åtgärdats och ny, korrigerad statistik över handlagda brott avseende de aktuella åren har publicerats i samband med publiceringen av 2017 års statistik. I sak innebär felet att statistiken över handlagda brott har varit behäftad med ett bortfall. Totalt sett handlar det om ett mycket litet bortfall, mindre än 0,5 % av samtliga handlagda brott, och överlag bedöms det inte ha påverkat den redovisade utvecklingen av handlagda brott över tid. Bortfallet kan dock ha en något större betydelse sett till vissa enskilda brotts- och beslutstyper. För att ge möjlighet att bedöma hur det har påverkat statistiken har Brå därför tagit fram en särskild rapport som beskriver bortfallets storlek och karaktär och påverkan på statistiken avseende olika brotts- och beslutstyper. I denna redovisas skillnader mellan tidigare publicerad och nu korrigerad statistik för samtliga år, se *Korrigerad av statistik 2013–2016* (www.bra.se/korrigerad).
- Den 1 januari 2015 bildades Polismyndigheten, som ersatte de tidigare 21 länsmyndigheterna. Den nya Polismyndigheten är indelad i sju polisregioner.
- År 2014 genomgick statistiken en omfattande revidering, se bilagan *Revideringen inför redovisningsåret 2014*.

I samband med revideringen ändrades även definitionerna av regions-tillhörighet och brottstyp. Det innebär att regionstillhörighet alltid bestäms av den organisatoriska enhet som registrerat det beslut som avslutar handläggningen av brottet, och brottstyp bestäms av den brottskod som är registrerad på brottet vid tidpunkt för beslutet.

I den tidigare statistiken över upplärade brott avgjordes regionstillhörighet och brottstyp på motsvarande sätt endast om brottsmisstanke inte fanns. Om brottsmisstanke fanns bestämdes regionstillhörighet och brottstyp i stället av

den organisatoriska enhet som registrerat det första beslutet på brottsmisstanken, samt den brottskod som vid den tidpunkten var registrerad på brottet.

Förändringen innebär en enhetlig bestämning av region och brottstyp. Tidigare tillskrevs handlagda brott med misstänkt person den initialt registrerande regionen, trots att brottet sedan flyttats och handlagts i en annan region. Förändringen innebär att statistiken över handlagda brott är sammanvändbar med statistiken över handlagda brottsmisstankar.

- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av polisens ärendehanteringssystem Pust, och systemet stängdes helt för nyregistrering av brott den 3 juni 2014. Efter stängningen ska alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt sjöfylleri) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- Den första januari 2013 fick polisen befogenhet att besluta om förundersökningsbegränsning, inom ramen för sitt förundersökningsledarskap. Detta hade tidigare enbart varit förbehållet åklagarna. Det främsta syftet med förundersökningsbegränsning är att skapa utrymme för att tillgängliga utredningsresurser ska kunna användas på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt. En förväntad effekt av förändringarna är att fler brott avslutas med förundersökningsbegränsning i stället för med lagföringsbeslut. Och eftersom beslut om lagföring räknas som personuppklarande, medan beslut om förundersökningsbegränsning inte gör det, förväntas effekten bli en minskning av såväl personuppklarade brott som personuppklaringsprocenten. På grund av den huvudbeslutsprincip som tillämpas i statistiken kan en ökad användning av förundersökningsbegränsning framför allt inverka på redovisningen av lagföringsbeslut (om att väcka åtal och utfärda strafföreläggande) och leda till lägre nivåer för dessa. En viss försiktighet bör därmed iakttas vid tolkning av statistiken.
- Under februari 2013 driftsatte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust) som ersatte polisens tidigare ärendehanteringssystem Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vid driftsättningen brister, vilket inneburit att det använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Pust utgör kan ge effekter som inledningsvis är svåra att överblicka. Det kan bland annat handla om tekniska faktorer, inläring hos användarna och förändrade arbets sätt. Bristerna bedöms i nuläget endast ha en mindre inverkan på statistiken totalt sett. En generell rekommendation är dock att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanteras i

Siebel-Pust, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt sjöfylleri) samt trafikbrott, såsom rattfylleribrott och olovlig körning. Övriga brottstyper hanteras fortfarande i en RIF-anpassad version av ärendehanteringssystemet RAR (se nedan).

- I och med driftsättningarna av Siebel-Pust samt den RIF-anpassade versionen av ärendehanteringssystemet RAR, infördes under våren 2013 unika identiteter på brott och brottsmisstankar. Unika identiteter gör det möjligt att följa exempelvis ett brott genom rättskedjan. Identiteterna infördes som en del av utvecklingen inom samordningen för Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF), och har lett till att en mer exakt beräkning kan göras av antalet personuppluarade brott i statistiken. Analyser visar dock att införandet av unika identiteter inte ger några större skillnader i resultatet, jämfört med det tidigare och mindre exakta tillvägagångssättet att räkna personuppluarade brott.
- Under 2012 genomförde Åklagarmyndigheten och polisen anpassningar av sina ärendehanteringssystem, för att uppfylla de krav på informationsutbyte, som myndigheterna i rättsväsendet beslutat om inom samordningen för Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Åklagarmyndigheten driftsatte sitt anpassade system i december, medan polisen successivt införde förändringarna i de 21 polismyndigheterna under perioden september till december. Förändringarna innebär bland annat förbättrade möjligheter att spåra hanteringen av enskilda brott och brottsmisstankar hos Åklagarmyndigheten och polisen. En annan förändring är att grundinformation som anges vid registreringen av brott och misstänkta personer har standardiserats. I och med förändringarna bör en viss försiktighet iaktas när statistiken tolkas.
- År 2010 gjordes anpassningar i Brås statistikdatabas till följd av Åklagarmyndighetens införande av ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra); se nedanstående punkter. Syftet med anpassningarna var att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av anmälda brott som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. I Cåbra har en unik brottsidentitet (BID) införts, som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller åklagarkammare. Inverkan på statistiken över personuppluarade brott totalt sett är marginell, men märkbar för statistiken över uppluarade borgenärs- och skattebrott där det finns en misstänkt person. År 2008 tillkom cirka 16 procent fler personuppluarade skattebrott och 2 procent fler personuppluarade borgenärsbrott, som en effekt av anpassningen. För 2009 var motsvarande värden 25 respektive 6 procent. Jämförelser av uppluarade skattebrott åren 2007–2010 är därför inte relevanta, och man bör även vara försiktig när det gäller jämförelser av borgenärsbrott under dessa år. För mer information, kontakta Brås enhet för rättsstatistik.

Bilaga

Revideringen inför redovisningsåret 2014

Från och med redovisningsåret 2014 redovisas statistik över handlagda brott. Den nya statistiken är en revidering av statistiken över uppklarade brott och ersatte denna. Revideringen utgjorde ett led i Brås övergripande arbete med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken, och har genomförts i syfte att öka kvaliteten i statistiken över uppklarade brott.

Ändamålet med statistiken över handlagda brott är att ge en översiktlig bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott, som kan utgöra underlag till uppföljning av verksamheternas resultat. Detta ändamål är oförändrat jämfört med tidigare uppläringsstatistik. Det främsta syftet med revideringen har varit att höja statistikens relevans och förbättra tillförlitligheten i statistikens indelningar och mått. Målsättningen är att revideringen ska leda till en ökad användbarhet, och till en förbättrad jämförbarhet med de andra produkterna inom brottsstatistiken.

Behovet av en förbättrad brottsstatistik har framförts på olika sätt från statistikens centrala användare, bland annat i den målgruppsanalys som Brå genomförde 2012, med syftet att förtydliga kriminalstatistikens ändamål och identifiera viktiga utvecklingsområden (*Målgruppsanpassning av kriminalstatistiken*, Brå, 2013).

I analysen uttryckte Brås målgrupper behovet av ökat verksamhetsfokus i kriminalstatistiken, så att den i högre grad skulle kunna användas för uppföljning av rättsväsendets verksamheter. Detta har Brå tagit fasta på i revideringen, och de införda förändringarna i statistikens innehåll och uppbyggnad innebär ett ökat verksamhetsperspektiv.

Men revideringen har också varit nödvändig mot bakgrund av de kvalitetsbrister som kunnat identifieras i den tidigare uppläringsstatistiken. I fördjupade kvalitetsstudier kom Brå fram till att indelningsgrunderna i uppläringsstatistiken inte var meningsfulla och därför behövde förändras (*Användningen av Polisens besluts-koder. En kvalitetsstudie inom kriminalstatistiken*, Brå, 2013).

Revideringen möjliggjordes av arbetet inom Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). I och med detta använder polisen sedan 2013 ett nytt system för utrednings- och lagföringsbesluts-koder, vilket ger Brå ny information om de beslut som fattas i verksamheten, och även andra förbättringar har genomförts. Det är således först på senare år som förutsättningarna funnits för de nu genomförda förbättringarna.

Jämförelse över tid

Som framgår ovan innebär den nya statistiken en utökning av målpopulationen och en del förbättringar i indelningar och mått. Samtidigt innebär revideringen att redovisningen av uppklarade brott och tekniskt uppklarade brott upphörde, liksom redovisningen av vissa detaljerade beslutstyper. De viktigaste och mest använda uppgifterna i den tidigare statistiken var redovisningen av personuppklarade brott och personupklaringsprocenten. Dessa redovisas i statistiken över handlagda brott, men med vissa justeringar.

Jämförelser mellan statistiken över handlagda brott och uppklarade brott

Revideringen av statistiken över handlagda brott innebär att nya indelningar och kategoriseringar av brotten infördes, till exempel brott där utredning bedrivits eller brott som förundersökningsbegränsats. Även nya mått redovisas. Samtliga uppgifter redovisades för första gången 2014. Utvecklingen över en längre tid kommer att kunna studeras först efter några år, i takt med att tidsserier för de nya indelningarna och måtten i statistiken byggs upp.

Samtidigt innebär revideringen att redovisningen av vissa objekt i den tidigare statistiken upphörde. Det gäller redovisningen av antalet uppklarade brott respektive antalet tekniskt uppklarade brott, liksom redovisningen av måtten upklaringsprocent respektive teknisk upklaringsprocent. Dessa kategorier har visat sig vara behäftade med bristande kvalitet, och en fortsatt redovisning har inte bedömts vara meningsfull.

Tabell 1. Skillnader mellan statistiken över handlagda brott och över uppklarade brott.

	Handlagda brott (2014–)	Uppklarade brott (1950–2013)
Population	Samtliga anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under året.	Ett urval av anmälda brott där polis, åklagare eller annan utredande myndighet har fattat ett beslut under året.
Övergripande indelningar av brott	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utredda brott/direktavskrivna brott 2. Brott med misstänkt person/ brott utan misstänkt person 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekniskt uppklarade brott/ personuppklarade brott 2. Brott med misstänkt person/ Brott utan misstänkt person
Kategorier av brott efter beslutstyp*	<ul style="list-style-type: none"> • Personuppklarade brott <ul style="list-style-type: none"> - Åtal väckt - Strafföreläggande utfärdat - Åtalsunderlåtelse meddelad • Förundersökningsbegränsade brott <ul style="list-style-type: none"> - Direktavskrivna - Utredda • Övriga beslutade brott <ul style="list-style-type: none"> - Direktavskrivna - Utredda 	<ul style="list-style-type: none"> • Personuppklarade beslut <ul style="list-style-type: none"> - Åtal väckt - Strafföreläggande utfärdat - Åtalsunderlåtelse meddelad • RB 23:4a 1 st. 1 p. • RB 23:4a 1 st. 2 p. • RB 23:4a 2 st. • Brott kan ej styrkas • Gärningen ej brott • Misstänkt yngre än 15 år • Angivelse saknas/återkallad • Brott preskriberat • Rapporteftergift • Misstänkt avliden • Uppklarat bötesbrott
Statistiska mått	<ol style="list-style-type: none"> 1. Personuppklaringsprocent: Personuppklarade brott i procent av handlagda brott. 2. Lagföringsprocent: Personuppklarade brott i procent av utredda brott (exklusive förundersöknings- begränsade brott). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Personuppklaringsprocent: Personuppklarade brott i procent av anmälda brott.

* Den detaljerade indelningen efter vissa enskilda beslutstyper, som redovisades i den tidigare statistiken över uppklarade brott, har inte bedömts hålla tillräcklig kvalitet. Motsvarande redovisning görs därför inte i den nya statistiken över handlagda brott. Beslut som fattats enligt 23 kap. 4a § i rättegångsbalken redovisas dock sammantaget i en kategori benämnd förundersökningsbegränsade brott i den nya statistiken, medan övriga typer av beslut (kursiverade) redovisas under kategorin övriga beslutade brott.

För kategorin personuppklarade brott och måttet personuppklaringsprocent, som utgjorde centrala uppgifter i uppklaringsstatistiken, fortsätter redovisningen även i den nya statistiken. I statistiken över handlagda brott har definitionerna dock förändrats, såväl av personuppklarade brott som av personuppklaringsprocent. De justerade definitionerna påverkar statistiken endast i liten utsträckning generellt sett, men kan ha en större inverkan på enskilda brott eller beslut. Inverkan är också generellt större på antalet personuppklarade brott än på personuppklaringsprocenten.

Definitionsförändringarna inverkar på möjligheten att jämföra nivåerna i statistiken över handlagda brott för 2018 med en längre tidsperiod. Det gäller främst utvecklingen av de personupplklarade brotten, men även i viss mån personupplklaringsprocenten. För att ändå kunna göra adekvata jämförelser redovisar Brå, under en övergångsperiod, uppgifter enligt både den tidigare och den nya definitionen, totalt såväl som indelat efter brotts- och beslutstyper. Den parallella redovisningen kommer att göras fram till dess att tillräckligt många mätpunkter tagits fram för att kunna göra uppföljningar över tid enligt de nya definitionerna.

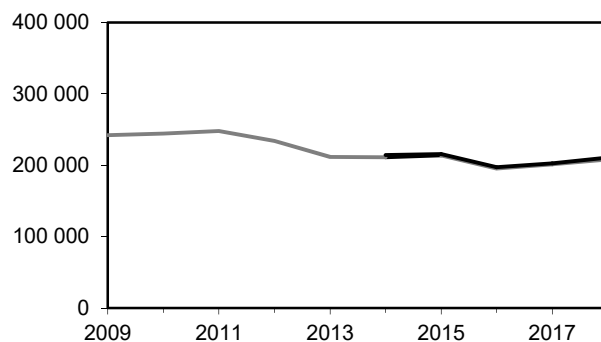
I kommande avsnitt beskrivs den inverkan som definitionsförändringarna från 2014 haft på såväl antalet personupplklarade brott som på personupplklaringsprocenten under 2018. Skillnaderna i resultat redovisas enligt bägge definitionerna för totalt antal brott, för olika typer av brott och för olika beslutstyper.

Skillnad mellan definitionerna av personupplklarade brott

Definitionen av antalet personupplklarade brott har justerats i statistiken över handlagda brott (se ovan), vilket medför en nivåhöjning jämfört med antalet i statistiken över upplklarade brott. Det är därför inte lämpligt att jämföra nivåerna mellan de personupplklarade handlagda brotten 2018 (ny definition) och de personupplklarade anmälda brotten till och med 2013 (tidigare definition).

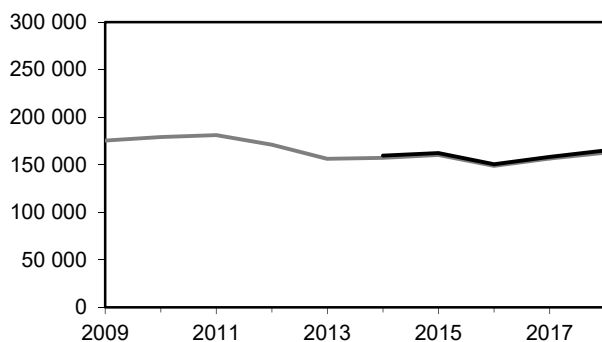
Nivåskillnaden hänger samman med att den tidigare definitionen utgick från ett inflöde av anmälda brott, medan den nya definitionen utgår från ett utflöde av beslutade anmälda brott. Ett anmält brott kan leda till flera beslut, om det finns flera misstänkta personer kopplade till brottet. Antalet personupplklarade beslut räknades endast en gång per brott i den tidigare statistiken, oavsett hur många personupplklarande beslut som fattats för brottet under året. I statistiken över handlagda brott kan flera beslut räknas i statistiken för ett och samma brott, om besluten har fattats under olika redovisningsperioder. Fortfarande redovisas endast ett brott per beslut och redovisningsperiod (kalenderår). I jämförelse med tidigare statistik leder dock den nya definitionen till en nivåhöjning, eftersom definitionen omfattar beslut om brott som är anmälda och beslutade, och således redovisade i statistiken ett tidigare redovisningsår.

För 2018 ger definitionsförändringen en skillnad på 2 480 fler brott, eller 1,2 procent, när man jämför de personupplklarade handlagda brotten (ny definition) med de personupplklarade anmälda brotten (tidigare definition).

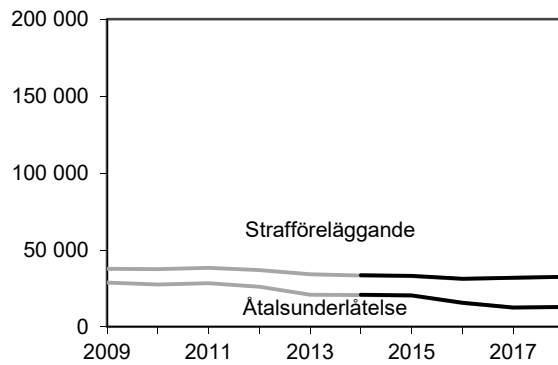
Figur 1. Antalet handlagda personupplärade brott åren 2014–2018 (svart linje) samt antalet anmälda personupplärade brott åren 2009–2018 (grå linje).

Nivåhöjningen påverkas främst av ett ökat antal brott med beslut om åtal, medan brott med beslut om att utfärda strafföreläggande respektive meddela åtalsunderlåtelse inte ökar lika mycket i antal. Skillnaden i antal mellan handlagda respektive anmälda brott med beslut om åtal 2018 uppgick till 2 360 brott, eller 1,4 procent (se figur 2). Att det är just åtalsbesluten som ökar förklaras av att de rangordnas högst i valet av beslut som redovisas. Men också av att tiden från anmälan till beslut generellt sett är längre för åtalsbeslut än för andra typer av beslut, vilket gör att åtalsbesluten i högre grad än andra beslut kan ha fattats ett senare år än då brottet anmäldes.

Figur 2. Antalet handlagda åtalsbeslut 2014–2018 (svart linje) samt antalet anmälda åtalsbeslut 2009–2018 (grå linje).

Antalet beslut om att utfärda strafföreläggande respektive meddela åtalsunderlåtelse skiljer sig åt mellan den nya och den tidigare definitionen 2018, men inte i lika stor utsträckning som åtalsbesluten. Skillnaden i antalet meddelade åtalsunderlåtelser mellan den nya och tidigare definitionen uppgick till 72 brott (+0,6 %). Skillnaden i antalet utfärdade strafförelägganden var 51 brott (+0,2 %), se figur 3.

Figur 3. Antalet handlagda strafförelägganden och åtalsunderlåtelse 2014–2018 (svart linje) samt antalet anmälda beslut om strafföreläggande och åtalsunderlåtelse 2009–2018 (grå linje).

Skillnaden mellan de anmälda personuppklarade brotten och de handlagda personuppklarade brotten varierar för olika brottskategorier (se tabell 2). I antal var skillnaderna störst för stöldbrott, bedrägeribrott och narkotikabrott, som är volymmässigt stora kategorier (en skillnad på som mest +406 brott), och den andelsmässigt största skillnaden ses för bedrägeribrott (en skillnad på +3,1 %).

Sammanfattningsvis kan det konstateras att skillnaderna är förhållandevis små för de redovisade brottskategorierna, men att det för enskilda brottstyper, som inte särredovisas här, kan finnas större skillnader i både antal och andel.

Tabell 2. Antal personuppluarade handlagda brott respektive personuppluarade anmällda brott 2018, samt skillnad mellan definitionerna i antal och procent. Redovisning efter brottstyp.

Brottstyp	Personuppluarade handlagda brott 2018 (ny definition)	Personuppluarade anmällda brott 2018 (tidigare definition)	Skillnad mellan de två definitionerna	
	Antal	Antal	Antal	Procent
Samtliga brott	210 652	208 174	+2 478	+1,2
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	25 068	24 889	+179	+0,7
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	9 914	9 797	+117	+1,2
Misshandel	9 407	9 318	+89	+1,0
Olaga hot	5 107	5 074	+33	+0,7
Ofredande	1 738	1 736	+2	+0,1
Sexualbrott (6 kap. BrB)	5 442	5 429	+13	+0,2
Våldtäkt	1 313	1 307	+6	+0,5
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	27 008	26 653	+355	+1,3
Biltillgrepp	632	604	+28	+4,6
Stöld ur och från motorfordon	608	604	+4	+0,7
Bostadsinbrott	681	671	+10	+1,5
Butiksstöld	18 959	18 838	+121	+0,6
Rån	988	942	+46	+4,9
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	13 716	13 310	+406	+3,1
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	3 559	3 519	+40	+1,1
Trafikbrott	43 630	43 592	+38	+0,1
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inkl. narkotika)	8 873	8 868	+5	+0,1
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	8 373	8 358	+15	+0,2
Narkotikabrott	51 931	51 601	+330	+0,6

Nivåhöjningen innebär att det inte är lämpligt att jämföra antalet personuppluarade brott i statistiken för 2018 med en längre tidsperiod bakåt i tiden, eftersom det ger en missvisande bild av utvecklingen. Det gäller särskilt

utvecklingen av åtalsbeslut. Som framgår i tabell 3 ger jämförelser av antalet åtalsbeslut mellan 2009 och 2018 olika resultat, beroende på om man utgår från den tidigare eller den nya definitionen. Jämförelser som bygger på den tidigare definitionen är emellertid det som ger en korrekt bild av utvecklingen.

Sett till antalet utfärdade strafförelägganden och meddelade åtalsunderlåtelse är definitionsförändringens inverkan mindre.

Sammantaget bör dock försiktighet iakttas vid jämförelser av antalet personuppklarade brott i statistiken över handlagda brott 2018, med motsvarande uppgift i statistiken över uppklarade brott t.o.m. 2013.

Tabell 3. Antal personuppklarade handlagda brott 2018 respektive personuppklarade anmälda brott 2018 efter typ av beslut, samt förändring jämfört med 2009. Redovisning efter beslutstyp.

Beslutstyp	Person- uppklarade handlagda brott 2018	Person- uppklarade anmälda brott 2018	Person- uppklarade anmälda brott 2009	Personuppklarade handlagda brott 2018 jämfört med 2009		Personuppklarade anmälda brott 2018 jämfört med 2009	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Procent	Antal	Procent
Åtal	165 169	162 814	175 562	-10 393	-5,9	-12 748	-7,3
Strafföreläggande	32 554	32 503	37 736	-5 182	-13,7	-5 233	-13,9
Åtalsunderlåtelse	12 929	12 857	28 820	-15 891	-55,1	-15 963	-55,4

Definitionsförändringen har även en ökande effekt på resultatet när man jämför antalet personuppklarade brott mellan 2009 och 2018 för olika brottskategorier och brottstyper. Överlag innebär den förändrade definitionen att ökningarna överskattas, medan minskningar underskattas (se tabell 4). I de flesta fall går dock resultaten av utvecklingen i samma riktning, oavsett vilken definition som används i jämförelsen. För samtliga personuppklarade brott ger definitionsförändringen en skillnad på 1,0 procentenheter när man jämför med 2009, medan skillnaden bland de redovisade brottstyperna varierar mellan 0,0 och 3,2 procentenheter.

Tabell 4. Antal personupplärade handlagda brott 2018 respektive personupplärade anmälda brott 2018, samt förändring jämfört med 2009. Redovisning efter brottstyp.

Brottstyp	Person- upplärade handlagda brott 2018	Person- upplärade anmälda brott 2018	Person- upplärade anmälda brott 2009	Handlagda person- upplärade brott 2018 jämfört med 2009		Anmälda person- upplärade brott 2018 jämfört med 2009	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Procent	Antal	Procent
Samtliga brott	210 652	208 174	242 118	-31 466	-13,0	-33 944	-14,0
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	25 068	24 889	31 922	-6 854	-21,5	-7 033	-22,0
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	9 914	9 797	16 028	-6 114	-38,1	-6 231	-38,9
Misshandel	9 407	9 318	15 495	-6 088	-39,3	-6 177	-39,9
Olaga hot	5 107	5 074	6 790	-1 683	-24,8	-1 716	-25,3
Ofredande	1 738	1 736	2 517	-779	-30,9	-781	-31,0
Sexualbrott (6 kap. BrB)	5 442	5 429	3 641	+1 801	+49,5	+1 788	+49,1
Våldtäkt	1 313	1 307	1 832	-519	-28,3	-525	-28,7
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	27 008	26 653	44 965	-17 957	-39,9	-18 312	-40,7
Biltillgrepp	632	604	1 369	-737	-53,8	-765	-55,9
Stöld ur och från motordrivet fordon	608	604	1 330	-722	-54,3	-726	-54,6
Bostadsinbrott	681	671	862	-181	-21,0	-191	-22,2
Butiksstöld	18 959	18 838	31 195	-12 236	-39,2	-12 357	-39,6
Rån	988	942	1 424	-436	-30,6	-482	-33,8
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	13 716	13 310	17 743	-4 027	-22,7	-4 433	-25,0
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	3 559	3 519	7 044	-3 485	-49,5	-3 525	-50,0
Trafikbrott	43 630	43 592	51 374	-7 744	-15,1	-7 782	-15,1
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inkl. narkotika)	8 873	8 868	14 882	-6 009	-40,4	-6 014	-40,4
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	8 373	8 358	7 096	+1 277	+18,0	+1 262	+17,8
Narkotikabrott	51 931	51 601	47 132	+4 799	+10,2	+4 469	+9,5

Uppgifter som här inte redovisas över antalet personupplärade brott 2018 (enligt den tidigare definitionen) kan beställas från Brås enhet för rättsstatistik.

Skillnad mellan definitionerna av personuppklaringsprocenten

Även måttet personuppklaringsprocent har justerats från och med 2014 års statistik över handlagda brott. Måttet redovisar andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott under ett år. Det är i princip konstruerat på samma sätt som tidigare, med den skillnaden att det från och med 2014 beräknas på samtliga handlagda brott, i stället för på samtliga anmälda brott.

En fördel med definitionsförändringen är att nämnaren och täljaren i kvoten utgår från samma population, vilket rent statistiskt är mer korrekt. Måttet blir därmed också mindre känsligt för kraftiga upp- och nedgångar i antalet anmälda och personuppklarade brott till följd av stora ärenden. Tidigare kunde anmälda respektive personuppklarade brott i sådana ärenden infalla på olika sidor om ett årsskifte, vilket genererade stora svängningar i personuppklaringsprocenten. Fortfarande kan stora ärenden ha effekt på personuppklaringsprocenten, men då beror det på att de många besluten i ärendet är övervägande av en viss typ och därför snedvrider resultatet.

Definitionsförändringen har sammantaget en marginell inverkan på resultatet för personuppklaringsprocenten, och är således mindre än för de personuppklarade brotten. För samtliga brott ger definitionsförändringen en skillnad på 0,1 procentenheter 2018.

I tabell 5 nedan redovisas en jämförelse mellan resultaten avseende 2018, för den nya definitionen av personuppklaringsprocenten (andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott) respektive den tidigare definitionen av personuppklaringsprocenten (andelen personuppklarade brott av samtliga anmälda brott) – dels totalt, dels för ett urval brottskategorier.

Tabell 5. Personuppklaringsprocenten beräknad med samtliga handlagda brott 2018 respektive samtliga anmälda brott 2018, samt skillnad mellan definitionerna i procentenheter. Redovisning efter brottstyp.

Brottstyp	Personuppklarings- procent av samtliga handlagda brott 2018	Personuppklarings- procent av samtliga anmälda brott 2018	Skillnad mellan definitionerna
	Procent	Procent	Procentenheter
Samtliga brott	13,6	13,4	+0,1
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	8,5	8,5	-0,1
Brott mot liv och hälsa (3 kap. BrB)	10,9	10,8	+0,0
Misshandel	11,2	11,2	-0,0
Olaga hot	9,4	9,5	-0,1
Ofredande	3,3	3,4	-0,1
Sexualbrott (6 kap. BrB)	22,9	24,2	-1,3
Våldtäkt	16,6	16,4	+0,1
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	6,0	6,0	+0,0
Biltillgrepp	5,5	5,4	+0,2
Stöld ur och från motorfordon	1,3	1,3	-0,0
Bostadsinbrott	3,8	3,9	-0,2
Butiksstöld	44,0	44,6	-0,6
Rån	11,4	10,9	+0,5
Bedrägeribrott (9 kap. BrB)	5,3	5,1	+0,2
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	1,9	1,9	+0,0
Trafikbrott	46,6	47,3	-0,6
Rattfylleri under påverkan av alkohol (inklusive narkotika)	76,8	76,3	+0,5
Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika	56,8	58,4	-1,6
Narkotikabrott	48,5	48,4	+0,1

Uppgifter som här inte redovisas över personuppklaringsprocenten 2018 (enligt den tidigare definitionen) kan beställas från Brås enhet för rättsstatistik.

I tabell 6 redovisas skillnaderna mellan definitionerna av personuppklaringsprocenten för samtliga handlagda brott i regionerna. Skillnaden varierar, och den nya definitionen kan ge ett högre men även ett lägre resultat, vilket är viktigt att tänka på vid jämförelser över en längre tidsperiod.

Tabell 6. Personupplklaringsprocent av samtliga handlagda brott 2018 respektive av samtliga anmälda brott 2018, samt skillnad mellan definitionerna i procentenheter. Redovisning efter region.

Region	Personupplklaringsprocent av samtliga handlagda brott 2018	Personupplklaringsprocent av samtliga anmälda brott 2018	Skillnad mellan definitionerna
	Procent	Procent	Procentenheter
Region Nord	17,4	18,1	-0,7
Region Mitt	15,7	15,0	+0,7
Region Stockholm	10,9	10,9	+0,0
Region Öst	15,3	15,1	+0,1
Region Väst	14,3	14,1	+0,3
Region Syd	13,3	13,1	+0,3
Region Bergslagen	15,1	14,9	+0,2

Ändring av regionstillhörighet och brottstyp

Från och med 2014 har även definitionerna av regionstillhörighet och brottstyp ändrats i statistiken.²¹ Det innebär att regionstillhörighet alltid bestäms av den organisatoriska enhet som registrerat det beslut som avslutar handläggningen av brottet, och brottstyp bestäms av den brottskod som är registrerad på brottet vid tidpunkten för beslutet.

I den tidigare statistiken över upplklarade brott avgjordes regionstillhörighet och brottstyp på motsvarande sätt endast om brottsmisstanke inte fanns. Om brottsmisstanke fanns bestämdes regionstillhörighet och brottstyp i stället av den organisatoriska enhet som registrerat det första beslutet på brottsmisstanken, samt den vid tidpunkten aktuella brottskoden.

Förändringen innebär en enhetlig bestämning av region och brottstyp. Tidigare tillskrevs handlagda brott med misstänkt person den initialt registrerande regionen, trots att brottet sedan flyttats och handlagts i en annan region. I och med förändringen har viss överflyttning av brott skett mellan regionerna. I sammanhanget av hela revideringen, som beskrivs i den här bilagan, är dock påverkan av överflyttningen marginell.

Förändringen innebär att statistiken över handlagda brott är sammanvändbar med statistiken över handlagda brottsmisstankar och misstänkta personer.

²¹ Ändringen infördes i samband med publiceringen av korrigerad statistik över handlagda brott åren 2014-2016.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brotts förebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads , kvartals och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolknings anvisningar, kommentarer och analyser.